

ทัศนะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

มีนาคม 2557

ทัศนะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

มีนาคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการห้องพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

มีนาคม 2557

จิราภรณ์ ปกรณ์. (2557). *ทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี*. ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิภาค และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 394 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 95 ข้อ และในตอนที่ท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้านมีคำถามปลายเปิด โดยแบบสอบถามทั้งหมดมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา โดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริการและสวัสดิการ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาชายและหญิง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ และด้านการรักษาความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านกิจกรรมภายในหอพัก นักศึกษาชายและหญิง มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกายภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

5. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE OPINIONS OF STUDENTS ON RESIDENTIAL HALL SERVICES
AT KING MONGKUT'S UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THONBURI

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

March 2014

Jiraporn Pakorn. (2014). The Opinions of Students about Residence Hall

Services at King Mongkut's University of Technology Thonburi. Master Thesis,
M.Ed. (Higher Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.

Adivisor Committee: Dr.Jaruwan Skulkhu, Asst. Prof.Suchada Suthammaruk.

The purposes of this research was to study and compare the opinions of students about residence hall services at King Mongkut's University of Technology Thonburi in 5 aspects : building and facility, administration, service and welfare, activity and security classified by gender, class level , hometown and achievement. The samples were 394 undergraduate students staying in the residence halls : King Mongkut's University of Technology Thonburi Hall of Residence during the first semester of the academic year 2013. A five-point rating scale questionnaire with 95 items and open-ended questions was used to collect data. The reliability of the questionnaire was .97. Frequency, percentage, means, standard deviation, t-test, one way analysis of variance, Scheffe' method were used to analyze data. The results of the study were as follow :

1. The students rated the services of the residence hall in overall at a high level. When each aspect was considered, it was found that the services at King Mongkut's University of Technology Thonburi Residence Hall in the aspects of building and facility, administration, activity and security were rated at a high level except the aspect of service and welfare was rated at a moderate level.

2. There was no significant difference between the opinions of male and female students about the service of the residence hall in overall. When each aspect was considered, there was no significant difference in the building and facility, administration, service and welfare and security aspects but there was a significant difference in the aspect of activity at the level of .05.

3. There was significant difference among the opinions of the students studying in different class level about the service of the residence hall in overall. When each aspect was considered, it was found that there were a significant differences in all five aspects at the level of .05.

4. There was no significant difference among students who had

different hometown on the service of the residence hall in overall. When each aspect was considered, there was a significant difference on the building and facility but not on the other aspects.

5. There were significant differences among the opinions of the students who had different achievement about the services of the residence hall in overall and each aspect at the level of .05.

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการห้องพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ของ

จิราภรณ์ ปกรณ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2557

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู)

(อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิ์สุข)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สรกฤษ มณีวรรณ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู ประธานควบคุมปริญญาานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ กรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิ์สุข และอาจารย์ ดร.สรกฤษ มณีวรรณ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ศรเนตร อารีโสภณพิเชษฐ อาจารย์ ดร.สรกฤษ มณีวรรณ และอาจารย์ ดร. จตุพล ยงศร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณสุภัตตรา ศาสตร์า รักษาการผู้อำนวยการหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ผู้วิจัยในการติดต่อประสานงานกับนักศึกษาในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาการอุดมศึกษาที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย รวมทั้งประสบการณ์ต่างๆที่ผู้วิจัยได้เรียนรู้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา และขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ ที่ไม่สามารถกล่าวนามในนี้ได้ทั้งหมด ที่คอยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในด้านต่างๆ และเป็นกำลังใจให้เสมอมา

ขอขอบขอบคุณนักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่งสำหรับคุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้อบรมสั่งสอนสนับสนุนให้ความช่วยเหลือในการศึกษา และทำให้ผู้วิจัยทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

จิราภรณ์ ปกรณ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ประชากร.....	7
ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
สมมติฐานในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความสำคัญ วัตถุประสงค์และประเภทของหอพักนิสิตนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษา.....	11
การจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาด้านกายภาพ.....	17
การจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาด้านการบริหาร.....	21
การจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาด้านการบริการและสวัสดิการ.....	28
การจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาด้านกิจกรรมภายในหอพัก.....	31
การจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาด้านการรักษาความปลอดภัย.....	34
การจัดบริการนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.....	37
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	43
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	43
การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	79
วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	80
การอภิปรายผล.....	81
ข้อเสนอแนะ.....	95
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก.....	106
ภาคผนวก ข.....	108
ภาคผนวก ค.....	112
ภาคผนวก ง.....	114
ภาคผนวก จ.....	123
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	130

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	44
2 จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	49
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการ หอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน.....	50
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการ หอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ เป็นรายชื่อ.....	51
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการ หอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริหาร เป็นรายชื่อ.....	53
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการ หอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริการและสวัสดิการ เป็นรายชื่อ.....	55
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการ หอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกิจกรรมภายในหอพักเป็นราย ชื่อ.....	57
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการ หอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการรักษาความปลอดภัย เป็นรายชื่อ.....	59
9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการ หอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	61
10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการ หอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนก ตามชั้นปีที่ศึกษา.....	62
11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการ หอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนก ตามภูมิลำเนา.....	63

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการ หอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนก ตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	64
13 การเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	65
14 การเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	66
15 การทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่.....	67
16 การทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่.....	67
17 การทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ด้านบริหาร จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่.....	68
18 การทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริการและสวัสดิการ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่.....	68
19 การทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกิจกรรมภายในหอพัก จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่.....	69
20 การทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการรักษาความปลอดภัย จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่.....	70
21 การเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิลำเนา.....	70
22 การเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน.....	71

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
23 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	72
24 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	73
25 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านบริหาร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่	73
26 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริการและสวัสดิการ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	74
27 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกิจกรรมภายในหอพัก จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	74
28 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการรักษาความปลอดภัย จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	75
29 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.....	76

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนผังแสดงการจัดองค์กรและสายการบังคับบัญชาของหอพัก.....	22
2 แผนผังโครงสร้างการบริหารจัดการหอพักนักศึกษาามมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.....	40

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ อันได้แก่ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ดังที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พุทธศักราช 2555-2559 ได้กำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน มุ่งเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัยให้มีภูมิคุ้มกันเพื่อเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเสริมสร้างศักยภาพของคนในทุกมิติให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาที่รอบรู้ และมีจิตใจที่สำนึกในคุณธรรม จริยธรรม มีความเพียร และรู้คุณค่าความเป็นไทย มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต ควบคู่กับการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในสังคมและสถาบันทางสังคมให้เข้มแข็งและเอื้อต่อการพัฒนาคน เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย โดยยึดแนวความคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ซึ่งเป็นแนวความคิดการพัฒนาสู่ความพอเพียงที่ปรับจากการมุ่งเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจมาเป็นการพัฒนาที่ยึด “คน” เป็นตัวตั้ง ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนเป็นหลัก และใช้การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาให้คนมีความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดี สอดคล้องกับการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และพัฒนาสภาพแวดล้อมทางสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 18)

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาระดับสูงที่มีความสำคัญต่อการตอบสนองความต้องการของสังคมและประเทศชาติ เพราะเป็นแหล่งที่มุ่งพัฒนากำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงในสาขาต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัยเพื่อค้นคว้าหาความรู้ การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำหรับการผลิตบัณฑิตซึ่งนับเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญาของสถาบันอุดมศึกษา ต้องอาศัยกระบวนการหรือกลวิธีที่มีความสลับซับซ้อนและต้องมีความพร้อมทั้งฝ่ายสถาบันและฝ่ายนิสิต (สำเนาฯ ขจรศิลป์. 2537: 1) มหาวิทยาลัยนอกจากต้องให้ความรู้แก่นิสิตนักศึกษาทางด้านวิชาการและวิชาชีพแล้วยังต้องรับผิดชอบในการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีทักษะชีวิตและทักษะทางสังคมส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเรียนรู้การปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างดีและมีความสุขโดยการเรียนรู้สิ่งต่างๆ นั้นอาจเป็นในรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริมต่างๆ ที่ช่วยให้นักศึกษาพัฒนาลักษณะนิสัย

คุณธรรมจริยธรรมจะเน้นการใช้ชีวิตในสถาบันการศึกษาจึงเปรียบเสมือนการเตรียมตัวนิสิตนักศึกษาให้เรียนรู้การใช้ชีวิตเพื่อจะได้ปรับตัวอยู่ในสังคมใหญ่ได้อย่างดีและมีความสุขต่อไป

นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกที่จะย้ายเข้ามาศึกษาในกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยบางแห่งตั้งอยู่ในเขตเมืองและมีนักศึกษาที่มาจากต่างจังหวัดจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นต้องหาที่อยู่อาศัยใกล้สถาบันการศึกษาของตน ซึ่งหอพักของสถาบันการศึกษาก็มีอยู่อย่างจำกัด สามารถรองรับนักศึกษาได้เพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ส่วนนักศึกษาที่ต้องเดินทางไปเรียนก็จะประสบปัญหาการจราจรติดขัด ดังนั้น ที่พักอาศัยของนักศึกษานั้นจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านวิชาการ สติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม

หอพักนักศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญทั้งต่อนักศึกษาและสถาบัน กล่าวคือ เป็นที่พักอาศัยที่สะดวกสบาย ปลอดภัย ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ช่วยด้านการศึกษาของนักศึกษา และส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่างๆ อาทิ ด้านความประพฤติ ด้านความเป็นตัวของตัวเอง ทักษะทางสังคม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีความสำคัญต่อสถาบันที่ช่วยให้การเรียนการสอนของสถาบันมีประสิทธิภาพ อันเนื่องมาจากความพร้อมทางด้านสุขภาพกายและจิตใจของนักศึกษา (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2537: 167-168) ทั้งนี้มหาวิทยาลัยจะต้องจัดบริการหอพักนักศึกษา ให้ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของนิสิต คือ ที่อยู่อาศัยราคาประหยัด อีกทั้งการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันภายในหอพักของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย นักศึกษาหลากหลายคณะ ต่างภูมิลำเนาเข้ามาอาศัยอยู่ร่วมกัน การทำงานร่วมกัน และยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดทักษะทางด้านสังคมอีกด้วย ฉะนั้นงานหอพักจึงเป็นเครื่องมือการศึกษาที่จะช่วยให้นักศึกษาสามารถศึกษาหาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530: 110) ได้กล่าวว่า หอพักเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากสำหรับผู้ที่ไม่สะดวกเดินทางหรือมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ถือได้ว่าหอพักเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยมีหน้าที่เทียบได้กับห้องสมุดห้องปฏิบัติการ ห้องเรียน เป็นสถานที่ฝึกฝนทักษะทางสังคมได้อย่างดี หอพักนักศึกษาที่พึงประสงค์ควรใช้แนวคิดในการจัดระบบหอพักที่สนับสนุนการพัฒนานักศึกษาที่มีความเหมาะสมและมีการยอมรับมากในประเทศไทยที่สุด คือ แนวคิดแบบ “ศูนย์ศึกษาและอาศัย (Living and Learning Centers)” เริ่มจากการออกแบบก่อสร้าง การจัดบริการภายในหอพัก การจัดสภาพแวดล้อมให้มีความสะอาดร่มรื่น มีบุคลากรดูแลด้านกายภาพ มีความสะดวกในการเข้าถึงบริการ การจัดหอพักให้เอื้อต่อการศึกษา จำเป็นต้องมีพื้นที่สนับสนุนกิจกรรมการศึกษาในรูปแบบต่างๆ มีบรรยากาศที่สงบ มีช่องทางเชื่อมต่อบริการติดต่อสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษา กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมนิสิตนักศึกษา ระบบบริหารจัดการต้องมีความคล่องตัว เน้นการพึ่งพาตนเองได้ ไม่แสวงหากำไรจากการจัดบริการหอพัก และต้องมีบุคลากรบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความรู้

ความสามารถด้านการจัดการหอพักโดยเฉพาะเพราะแนวคิดนี้สอดคล้องกับการจัดการศึกษา
ระดับอุดมศึกษา (มนตรี แยมกสิกร. 2542: บทคัดย่อ)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางมด ตั้งอยู่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำ
เจ้าพระยา โดยอยู่ในเขตราชวทุร์บูรณะซึ่งจัดอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครชั้นนอก อยู่ห่างไกลจากย่านศูนย์กลาง
เมือง นักศึกษาที่เข้ามาเรียนส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัด จึงมีความต้องการที่อยู่อาศัยที่ใกล้กับ
มหาวิทยาลัย ซึ่งทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เปิดการเรียนการสอนและวิจัย
พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความมุ่งมั่นในการสร้างบัณฑิตที่ดีและเก่ง ให้นักศึกษาเข้า
มาเรียนรู้ในสภาพที่เอื้อด้วยการสร้างหน่วยสนับสนุนและโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย ปรับปรุงเรื่องการ
เรียนการสอนด้วยวิธีการใหม่ๆ นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางมด
ยังเป็นหน่วยงานบริหารกลางของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยจัดให้มีบริการด้านหอพักนักศึกษา มีลักษณะเป็นศูนย์การศึกษา และอาศัย
(Living&Learning Center) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ทั้งด้านการเรียนและที่พักอาศัย
มีบริการต่างๆ ให้ตามความเหมาะสมและเป็นเครื่องมือในการพัฒนานักศึกษาในด้านต่างๆ ทั้งการใช้
ชีวิต สุขภาพ สังคม วิชาการ และให้เกิดการบูรณาการระหว่างกิจกรรมการพัฒนานักศึกษากับการ
จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อการพัฒนานักศึกษาร่วมกันโดยมีกิจกรรมตลอดทั้งปี นักศึกษา
สามารถเดินเท้าหรือใช้รถจักรยานในการเดินทางไปเรียนในคณะวิชา/ภาควิชาของตนเองได้อย่าง
สะดวกสบาย หอพักมีระบบ สาธารณูปโภคทันสมัย ลิฟท์ ระบบเตือนภัย และบันไดหนีไฟ การเข้า - ออก
บริเวณหอพักใช้ระบบ Key Card โดยมีการบริหารงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าธนบุรี เป็นอิสระจากระบบราชการ สามารถดำเนินงานในลักษณะให้พึ่งตนเองทั้งระบบ
ซึ่งต้องบริหารและดำเนินการภายใต้ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ว่าด้วยหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พ.ศ. 2545
(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2549: 212)

จากสภาพของที่พักอาศัยของสถาบันอุดมศึกษาไทยในปัจจุบันต้องมีการพัฒนาอีกมาก
การดำเนินงานของหอพักส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่หลายประการ เช่น ปัญหาด้านปริมาณของหอพักไม่
เพียงพอกับความต้องการของนิสิตนักศึกษา การจัดนักศึกษาให้อยู่รวมกันอย่างแออัด ปัญหาด้าน
บุคลากรขาดการฝึกฝนพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน เช่น ทักษะการให้คำปรึกษา
ทักษะการบริหารจัดการหอพัก ขาดบุคลากรที่มีความรู้มาจัดสภาพแวดล้อมของหอพักนักศึกษาและ
บุคลากรภายในองค์กร ปัญหาด้านงบประมาณ ขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา
นักศึกษา (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2538: 103-104) สอดคล้องกับ มนตรี แยมกสิกร (2542: 2-5) กล่าวถึง
ปัญหาการบริหารจัดการหอพักนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ไว้ดังนี้

1. ปัญหาด้านปริมาณหอพักไม่เพียงพอกับความต้องการของนิสิตนักศึกษา เนื่องจากปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สามารถรับนิสิตนักศึกษาได้ต่ำกว่าร้อยละ 40 ในขณะที่เดียวกัน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถรับนิสิตนักศึกษา ได้ต่ำกว่า ร้อยละ 10 จึงทำให้นิสิตนักศึกษาบางส่วนจะต้องไปพักอาศัยในหอพักเอกชน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถควบคุมดูแลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักศึกษาได้

2. ปัญหาด้านบุคลากร ขาดการฝึกฝนพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน เช่น ทักษะการให้คำปรึกษา ทักษะการบริหารจัดการหอพัก บุคลากรทำงานไม่ตรงกับสายงาน และมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการดูแลนักศึกษาในหอพัก และสถานภาพของบุคลากรไม่มั่นคง ขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน

3. ปัญหาด้านงบประมาณ ขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา และขาดงบประมาณที่จะใช้ซ่อมแซม บำรุงรักษา

4. ปัญหาด้านการจัดการเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรม/โครงการพัฒนานิสิตนักศึกษายังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัย เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ

5. ปัญหาด้านผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ ความเข้าใจและยังมองไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการมีหอพักนิสิตนักศึกษา

6. ปัญหาด้านการออกแบบหอพักไม่เอื้อต่อแนวความคิดการจัดการหอพักแบบศูนย์ศึกษาและอาศัย

นอกจากนั้นจากการสัมภาษณ์นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่พักในหอพักนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดบริการหอพักสำหรับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางมด พอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านกายภาพ เกี่ยวกับอาคารหอพักมีสภาพภายนอกโดยรวมของอาคารหอพักทั้งหอพักชายหอพักหญิงอยู่บริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัยติดถนนประชาอุทิศ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2555: 1) นอกจากนั้นจากการสัมภาษณ์นักศึกษาหอพัก ธนากร คำดำ(2555: สัมภาษณ์) ให้ความเห็นว่าอาคารมีความร่มรื่น สะอาดและมีลานกีฬาเพื่อการออกกำลังกาย แต่การจัดที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ส่วน สิวิกา ชูทอง (2555: สัมภาษณ์) ให้ความเห็นว่า ภายในห้องพักมีถังขาดอุปกรณ์อำนวยความสะดวก เช่น เครื่องทำน้ำอุ่น เป็นต้น บางห้องอยู่ในพื้นที่ที่เป็นมุมอับทำให้อากาศภายนอกถ่ายเทได้ไม่สะดวก แพรวไพลิน ช่างชิง (2555: สัมภาษณ์) ให้ความเห็นว่า มีเสียงดังรบกวนจากด้านนอกเนื่องมาจากการก่อสร้างอาคาร และในช่วงเวลาตอนเช้าห้องสุขาในอาคารหอพักเป็นสุขารวมในแต่ละชั้นไม่เพียงพอต่อความใช้งาน และบริเวณ

โรงอาหารยังไม่มีสัดส่วนที่เหมาะสม ใช้บริเวณใต้ถุนอาคารหอพักหญิงเป็นโรงอาหาร และบริเวณอาคารมียูงชุม เป็นต้น

2. ด้านการบริหาร หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีระบบการบริหารในลักษณะหน่วยงานอิสระ(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2555: 1) นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาหอพัก อาทิตย์ คงนา (2555: สัมภาษณ์) ให้ความเห็นว่า อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหอพักมีจำนวนไม่เพียงพอในการให้บริการนักศึกษา การทำงานของเจ้าหน้าที่ประจำหอพักให้บริการล่าช้า ส่วน เบญญทิพย์ ธนาคำ (2555: สัมภาษณ์) ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การประชาสัมพันธ์ข่าวสารบางครั้งนักศึกษาไม่ทราบข้อมูล ในเรื่องการจัดนักศึกษาเข้าอยู่ร่วมกันยังมีปัญหาเรื่องการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันของนักศึกษา ส่วน สิริกา ชูทอง (2555: สัมภาษณ์) กล่าวว่า ต้องการให้เปิดโอกาสกับนักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารหอพักให้มากขึ้นจากเดิมและควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหอพักเพื่อพัฒนางานหอพักนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ด้านการบริการและสวัสดิการ อุปกรณ์ภายในอาคารหอพักจัดให้บริการนักศึกษาที่อำนวยความสะดวก นอกจากนั้นจากการสัมภาษณ์นักศึกษาหอพัก อาทิตย์ คงนา (2555: สัมภาษณ์) ให้ความเห็นว่า ต้องการให้มีฝ่ายพยาบาลประจำหอพักคอยให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อจัดยาและการปฐมพยาบาลดูแลและนำผู้ป่วยไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลได้ทันเวลา ส่วน เบญญทิพย์ ธนาคำ (2555: สัมภาษณ์) ให้ความเห็นว่า การขอคำปรึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกที่จะปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษามากกว่าอาจารย์ประจำหอพัก เพราะนักศึกษารู้สึกไม่เป็นกันเอง และจำนวนอาจารย์ประจำหอพักไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา

4. ด้านกิจกรรมภายในหอพัก การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษามีนำมาพิจารณาการให้สิทธิเข้าพักอาศัยของนักศึกษาในภาคการศึกษาต่อไป (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2555: 9) นอกจากนั้นจากการสัมภาษณ์นักศึกษาหอพัก แพรวไพลิน ช่างชิง (2555: สัมภาษณ์) ให้ความเห็นว่า การประชาสัมพันธ์เรื่องขงกิจกรรมต่างๆ นอกจากยังไม่ทั่วถึงแล้ว ต้องการให้เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่หลากหลาย ส่วน เบญญทิพย์ ธนาคำ (2555: สัมภาษณ์) ให้ความเห็นว่า ในเรื่องของวัสดุอุปกรณ์และการอำนวยความสะดวกต่างๆ มีความพร้อมในเรื่องของสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรม นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับกิจกรรมภายในหอพักเป็นอย่างดีและมีอิสระในการเข้าร่วมกิจกรรม

5. ด้านการรักษาความปลอดภัยโดยรวมมีระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพมีเจ้าหน้าที่ดูแลตลอด 24 ชั่วโมงและมีระบบ Keycard ในการเข้าออกหอพัก มีการติดตั้งกล้องวงจรปิด

รอบบริเวณหอพัก มีถึงดับเพลิงประจำอยู่ในทุกจุด ในเวลากลางคืนมีการเปิดไฟบริเวณทางเดินหอพัก เพื่อความปลอดภัยของนักศึกษา (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2555: 7) นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์นักศึกษหอพัก แพรวไพลิน ช่างชิง (2555: สัมภาษณ์) ให้ความเห็นว่า ภายใน หอพักจะมีเรื่องของหายบ้างในบางครั้ง ส่วน อาทิตย์ คงนา (2555: สัมภาษณ์) ให้ความเห็นว่า ต้องการให้หอพักสร้างความตระหนักในการรักษากฎระเบียบของหอพัก เพื่อความเรียบร้อยและความปลอดภัยในการอยู่หอพัก

จากสภาพการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและต้องการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับงานหอพักในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานหอพักนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาเป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิภาค และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานหอพักของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่าที่พักในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 1,273 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. เพศ แบ่งเป็น

1.1 ชาย

1.2 หญิง

2. ชั้นปีที่ศึกษา แบ่งเป็น

2.1 ชั้นปีที่ 1

2.2 ชั้นปีที่ 2

2.3 ชั้นปีที่ 3

2.4 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า

3. ภูมิลำเนา แบ่งเป็น

3.1 กรุงเทพฯและปริมณฑล

3.2 ต่างจังหวัด

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับกลาง

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.ทัศนะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพัก หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกทางจิตใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหลังจากที่ได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ประทับใจหรือไม่ประทับใจ ชอบหรือไม่ชอบ เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม เป็นในทางบวกหรือทางลบ ในการวิจัยนี้หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 (ภาคเรียนที่ 1 คือ ช่วงเดือนสิงหาคม – เดือนธันวาคม) ที่มีต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านกายภาพ หมายถึง สภาพที่เกี่ยวกับอาคาร ลักษณะโครงสร้างอาคาร สถานที่ตั้ง ห้องพัก สถานที่รับรองผู้มาเยี่ยม ห้องน้ำ ห้องสุขา ที่นั่งพักผ่อน ทางเดินเท้า การรักษาความสะอาด และการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณรอบๆหอพัก

1.2 ด้านการบริหาร หมายถึง สภาพที่เกี่ยวกับการจัดดำเนินงาน การจัดบุคลากร การประสานงาน การกำหนดกฎระเบียบ การคัดเลือกและการจัดนักศึกษาเข้าพักอาศัย การควบคุมดูแลการประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักและเจ้าหน้าที่ และการจัดระบบซ่อมบำรุงอาคารและเครื่องใช้ต่างๆ

1.3 ด้านการบริการและสวัสดิการ หมายถึง สภาพที่เกี่ยวกับการเอื้ออำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษา ได้แก่ อุปกรณ์ประจำห้องพัก (โต๊ะ เก้าอี้ เติียง ที่นอน ตู้เสื้อผ้า) สิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพัก (โทรทัศน์ โทรศัพท์ น้ำดื่ม อุปกรณ์ซักรีด) บริการทั่วไป (โรงอาหาร ร้านถ่ายเอกสาร ซาวสาร หนังสือพิมพ์รายวัน ไปรษณีย์ ร้านซักอบรีด) และบริการซ่อมบำรุงสิ่งอำนวยความสะดวก

1.4 ด้านกิจกรรมภายในหอพัก หมายถึง สภาพที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาซึ่งบุคลากรหอพักหรือนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านวิชาการ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น รวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่

1.5 ด้านการรักษาความปลอดภัย หมายถึง สภาพที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาหรือปกป้องทรัพย์สินมิให้เกิดการสูญหาย การดูแลคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของนักศึกษา ได้แก่ การจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย การจัดระบบป้องกันอัคคีภัย การให้แสงสว่างภายในอาคารและบริเวณรอบๆหอพัก และการกำหนดอาณาเขตของหอพัก

2. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีที่พักในหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางมด ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555

3. หอพักนักศึกษา ในการวิจัยนี้หมายถึง สถานที่พักอาศัยระหว่างการศึกษาที่ทาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางมด สร้างขึ้นเพื่อให้บริการกับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มีจำนวน 2 หอพัก ได้แก่

3.1 หอพักนักศึกษาชาย หมายถึง สถานที่พักอาศัยของนักศึกษาเพศชายที่พักอาศัย โดยอยู่ร่วมภายในอาคารเดียวกัน

3.2 หอพักนักศึกษาหญิง หมายถึง สถานที่พักอาศัยของนักศึกษาเพศหญิงที่พักอาศัย โดยอยู่ร่วมภายในอาคารเดียวกัน

4. ชั้นปีที่ศึกษา จำแนกเป็น

4.1 ระดับชั้นปีที่ 1

4.2 ระดับชั้นปีที่ 2

4.3 ระดับชั้นปีที่ 3

4.4 ระดับชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า

5. ภูมิลำเนา หมายถึง ที่อยู่อันเป็นแหล่งสำคัญซึ่งบิดามารดาผู้เลี้ยงดูนักศึกษาตั้งหลักแหล่งอยู่ครั้งสุดท้าย ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ที่อยู่ของนักศึกษาก่อนที่จะเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

5.1 กรุงเทพฯและปริมณฑล หมายถึง นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัด กรุงเทพมหานคร นนทบุรี สมุทรปราการ ปทุมธานี นครปฐม และสมุทรสาคร

5.2 ต่างจังหวัด หมายถึง นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดห่างไกลเมืองหลวง หรือมิได้มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถทางการเรียนของนักศึกษาที่วัดได้จากคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาตั้งแต่ภาคเรียนแรกจนถึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 3 ระดับดังนี้

6.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาสูงกว่า 3.00

6.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาระหว่าง 2.50- 3.00

6.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาดำกว่า 2.50

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญ วัตถุประสงค์ และประเภทของหอพักนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา
2. การจัดบริการหอพักนักศึกษา
 - 2.1. การจัดบริการหอพักนักศึกษาด้านกายภาพ
 - 2.2. การจัดบริการหอพักนักศึกษาด้านการบริหาร
 - 2.3. การจัดบริการหอพักนักศึกษาด้านการบริการและสวัสดิการ
 - 2.4. การจัดบริการหอพักนักศึกษาด้านกิจกรรมภายในหอพัก
 - 2.5. การจัดบริการหอพักนักศึกษาด้านการรักษาความปลอดภัย
3. การจัดบริการหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

1. ความสำคัญ วัตถุประสงค์และประเภทของหอพักนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

หอพักนักศึกษา เป็นที่พักอาศัยของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดหรือที่พักอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา ทำให้การเดินทางไม่สะดวก หอพักนักศึกษา จึงเป็นสวัสดิการที่สถาบันอุดมศึกษาจัดบริการให้กับนิสิตนักศึกษา ซึ่งนอกจากจะสร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านที่พักอาศัยแล้วยังเป็นสถานที่ส่งเสริมพัฒนานิสิตนักศึกษาให้สมบูรณ์

1.1 ความสำคัญของหอพักนิสิตนักศึกษา

การจัดบริการหอพักในสถาบันอุดมศึกษาเปรียบเสมือนบ้านที่ทรงอิทธิพลที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงนิสิตนักศึกษา เนื่องจากเป็นสถานที่ที่นิสิตนักศึกษาส่วนหนึ่งได้ใช้เวลาอยู่ร่วมกันกินนอนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน (Feldma; & Newcomb. 1976: 196 – 223) ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530: 111 – 112) กล่าวว่า หอพักของมหาวิทยาลัยให้ทั้งความรู้ การปรับปรุงบุคลิกภาพ ความมีระเบียบวินัย การแสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ และเป็นสถานที่ที่ทำให้ปณิธานหรือความมุ่งหวังของสถาบันบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539: 165 – 168) ที่กล่าวว่า หอพักเป็นสถานที่ที่มีประโยชน์ โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษาหรือคุณภาพของบัณฑิตซึ่งหอพักมีความสำคัญ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อนิสิตนักศึกษา คือ
 - 1.1 เป็นสถานที่พักอาศัยขณะที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย

- 1.2 เป็นที่อำนวยความสะดวกสบายและปลอดภัย
- 1.3 ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
- 1.4 ช่วยไม่ให้เกิดสุขภาพกายและสุขภาพจิต
- 1.5 ช่วยด้านการศึกษา คือทำให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสได้ศึกษาร่วมกันเป็นกลุ่มและมีโอกาสใช้ห้องสมุดของสถาบันอย่างเต็มที่
- 1.6 ช่วยส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการพัฒนาทักษะด้านสังคม เป็นต้น

2. ความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา คือ

- 2.1 ช่วยให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากนิสิตนักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียน
 - 2.2 เป็นเครื่องหมายในการเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆของนิสิตนักศึกษา
- สรุปได้ว่า หอพักนักศึกษามีความสำคัญคือ เป็นสถานที่พักอาศัยขณะที่ศึกษา ที่มีความสะดวกปลอดภัย ประหยัดค่าใช้จ่ายแล้ว ยังมีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาการของนักศึกษาในทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม มีโอกาสพัฒนาการตามศักยภาพของตน เพื่อให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาเป็นประชากรที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนิสิตนักศึกษา

หอพักนักศึกษา เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ที่ช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตอย่างมีประสิทธิภาพ หอพักเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ของนิสิตที่ถือว่ามีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งและเป็นภารกิจหนึ่งของมหาวิทยาลัย เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีปรัชญาต่างกัน ดังนั้นการกำหนดวัตถุประสงค์โดยทั่วไปของการจัดหอพักคือ เพื่อให้นักศึกษามีที่พักอาศัยที่สะดวกสบายและปลอดภัย ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆของนักศึกษา นักการอุดมศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนักศึกษาไว้ ดังนี้

ริเคอร์ (Riker, 1971: 510 - 511) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักว่าโดยพื้นฐานก็จัดเครื่องอำนวยความสะดวกด้านกายภาพ เป็นสถานที่ให้น่าอยู่ และมีส่วนช่วยสนับสนุนในการศึกษา โดยแบ่งเป็น 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อสร้างชุมชนที่มีความเป็นอยู่ที่น่าพอใจ และเป็นระเบียบ ชุมชนเช่นนี้จะมีส่วนทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตนักศึกษาในหอพักดีขึ้น ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการศึกษาและความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยเพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาการที่เหมาะสมกับความเป็นนักศึกษาและเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

2. เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมของศูนย์ศึกษาและอาศัยให้เป็นไปตามธรรมชาติมีความสัมพันธ์และสนุกสนานกับกิจกรรมในหอพักได้ตลอดเวลา

3. เพื่อจัดประสบการณ์ให้นักศึกษามีความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ และปรับปรุงการเรียนให้ประสบความสำเร็จ ฝึกให้มีมนุษยสัมพันธ์ โดยต้องมีการจัดให้เป็นกระบวนการที่มีผลต่อการปฏิบัติจริง

ดีคอสเตอร์และมาเบิล (DeCoster; Mable. 1974: 162-163) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการจัดหอพักเป็นการดำเนินการในลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นและมีความสัมพันธ์กันแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. เพื่อจัดสภาพแวดล้อมทางด้านอาคารที่พักที่สนองต่อความต้องการของผู้พักอาศัยให้มีความสะดวก สะอาดและปลอดภัย

2. เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมของอาคารที่พักให้อยู่ในสภาพดี

3. เพื่อให้เกิดโครงสร้างการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะและสังคม

4. เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยสะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบของบุคคลต่อตนเองและผู้อื่น พร้อมกับสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

5. เพื่อให้บุคคลได้มีโอกาสพัฒนาการตามศักยภาพของตน

มุลเลอร์ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530: 110; อ้างอิงจาก Mueller. 1961) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับหอพักต่างๆ ในสหรัฐอเมริกาและสรุปว่าหอพักส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัย เพื่อส่งเสริมการศึกษาวิชาการ เพื่อพัฒนาบุคคลเพื่อประชาสัมพันธ์ และเพื่อปกครองดูแลวินัยนิสิตนักศึกษา (มนตรี แยมกสิกร. 2542: 8) โดยได้สรุปวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนิสิตนักศึกษา ดังนี้

1. เพื่อให้บริการทางด้านที่พักอาศัยที่สะดวกและปลอดภัยแก่นิสิตนักศึกษาที่มาจากภูมิลำเนาอื่น

2. เพื่อให้บริการอาหารที่มีคุณภาพถูกสุขลักษณะและมีราคาถูกแก่นักศึกษา

3. เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนการสอนภายนอกชั้นเรียนให้นิสิตนักศึกษาและให้ความสะดวกแก่นิสิตนักศึกษาในการศึกษาเล่าเรียน

4. เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะทางสังคมแก่นิสิตนักศึกษา

5. เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการนันทนาการ การเล่นกีฬา เพื่อสุขภาพอนามัยของเรียน อมรัชกุล (2525: 52) กล่าวว่า การจัดบริการหอพักของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นิสิตนักศึกษาใช้เป็นที่พักอาศัยตลอดระยะเวลาที่อยู่ในมหาวิทยาลัย เป็นแหล่งก่อให้เกิดความเจริญองงามและพัฒนาด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย จิตใจ สร้างนิสัย

ในการเรียนรู้ รู้จักกัน รู้จักอยู่ ช่วยให้หลักสูตรของมหาวิทยาลัยเกิดการบูรณาการทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ ก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรง เป็นศูนย์กลางของนิสิตนักศึกษา อาจารย์ ตลอดจนผู้บริหารได้มาพบปะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2537: 163-164) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยโดยทั่วไปว่า ควรมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้บริการด้านที่พักอาศัยที่มีความสะดวกสบายและปลอดภัยแก่นิสิตนักศึกษา
2. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษากับนิสิตนักศึกษา
3. เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะทางสังคมให้กับนิสิตนักศึกษา โดยฝึกให้นักศึกษารู้จักการอยู่ร่วมกัน การเคารพสิทธิของผู้อื่น มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และสามารถใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้อง
4. เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะในการทำงานร่วมกันในวิถีทางประชาธิปไตย โดยการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาจัดกิจกรรมประเภทต่างๆ
5. เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาของนิสิตนักศึกษาในด้านสังคม อารมณ์ และจิตใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมและฝึกอบรมในรูปแบบต่างๆ ส่วนในหอพักของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยก็มีวัตถุประสงค์ในการจัดหอพักต่างกัน

จากแนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศสามารถสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษา คือ เพื่อให้ให้นักศึกษามีสถานที่พักอาศัยที่มีความสะดวกปลอดภัยในระหว่างที่ศึกษา ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการศึกษารวมทั้งเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีแก่นักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาการที่เหมาะสมกับความเป็นนักศึกษาและเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

1.3 ประเภทของหอพักนิสิตนักศึกษา

หอพักนักศึกษาในต่างประเทศโดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกามีหลายชนิดด้วยกันหอพักนักศึกษาแต่ละชนิดจะมีลักษณะในการบริหารงานและความเป็นอยู่ของผู้อยู่อาศัยที่แตกต่างกันมาก ดังที่ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2525: 90-92) ได้รวบรวมหอพักไว้ 10 ประเภท คือ

1. หอพักขนาดเล็ก (Dormitory) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการนักศึกษาในด้านที่พักอาหารและการอบรมระเบียบวินัยนักศึกษา

2. หอพักขนาดใหญ่ (Residential hall) มีบุคลากรซึ่งรับผิดชอบอยู่สองฝ่ายคือ ฝ่ายที่พักและอาหาร และฝ่ายที่ปรึกษา (advisors) มีหน้าที่ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ไปและอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในหอพัก เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีพัฒนาการทางด้านสังคม ร่างกายและจิตใจ

3. หอพักนักศึกษาชาย (Fraternity) เป็นที่พักอาศัยของนักศึกษาชายที่ครอบครัวมีฐานะดี ใช้ระบบนักศึกษาปกครองกันเอง มีผู้ใหญ่คอยดูแล 1 คน มีรุ่นพี่ดูแลช่วยเหลือรุ่นน้อง นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมในหอพัก

4. หอพักนักศึกษาหญิง (Sorority) เป็นที่พักอาศัยของนักศึกษาหญิงที่ครอบครัวมีฐานะดี ชาติตระกูลดี มีรูปแบบการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับหอพักนักศึกษาชายที่มีฐานะดี ชาติตระกูลดี

5. หอพักนักศึกษาที่มีฐานะยากจน (Cooperative house) เป็นหอพักที่นักศึกษาทุกคนต้องร่วมกันทำงานและมีภาระรับผิดชอบที่ต้องปฏิบัติภายในหอพัก เช่น การทำความสะอาดหอพัก การแบ่งงานกันทำ

6. หอพักชายหญิงที่พักรวมกันในหอพักเดียวกัน (Coeducational housing) กล่าวคือ นักศึกษาชายและหญิงจะไม่อยู่ร่วมห้องเดียวกัน แต่จะมีบริเวณต่างๆ ที่ใช้ร่วมกันได้แก่ โรงอาหาร ห้องสมุดและบริเวณต่างๆ ที่สามารถใช้ร่วมกันได้

7. หอพักขนาดใหญ่ที่เป็นอาคารติดต่อกัน 3-4 หลัง (Residential college) เป็นที่ตั้งของคณะวิชา ภายในอาคารประกอบด้วย ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องทำงานอาจารย์ ห้องพักอาจารย์ ห้องพักนักศึกษาและที่รับประทานอาหารร่วมกัน

8. อาคารเรือนแถว 2 ชั้น (University apartment) เหมาะกับนักศึกษาที่มีครอบครัวเข้าพักอาศัย เสียค่าเช่าในราคาที่ถูกกว่าห้องชุดของเอกชน

9. หอพักนอกมหาวิทยาลัย (Off-campus housing) เป็นหอพักที่เอกชนเป็นดำเนินงานและตั้งอยู่นอกมหาวิทยาลัย

10. ศูนย์ศึกษาอาศัย (Living-learning center) เป็นหอพักขนาดใหญ่ที่มีนักศึกษาชายและหญิงอยู่ร่วมในหอพักเดียวกัน นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมต่างๆด้วยตัวเอง โดยมีผู้แนะนำช่วยเหลือภายในมีชั้นเรียน ห้องฝึกงาน ห้องสมุด ห้องทำงานอาจารย์อยู่ในอาคาร

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530: 113-114) แบ่งหอพักนักศึกษาออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดดำเนินการเอง และหอพักเอกชน สำหรับหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดดำเนินการมี 4 ประเภท ดังนี้

1. หอพักประเภทห้องพักและอาหาร หมายถึง หอพักที่มีลักษณะจัดแบ่งเป็นห้องให้นักศึกษาเข้าพักอาศัย โดยจัดวัสดุอุปกรณ์และจัดห้องพักไว้บริการ เช่น ไต๊ะ แก้อี้ ที่นอน หมอน ผ้าปูที่นอนและ

ปลอดภัย นอกจากนี้ยังมีบริการความสะดวกและบริการอาหารให้ด้วย

2. หอพักประเภทห้องชุด หมายถึง เหมาะสำหรับนักศึกษาที่มีครอบครัวแล้ว และนำครอบครัวมาอยู่ด้วยขณะเรียนหนังสือ ประกอบด้วยห้องรับแขก ห้องครัว ห้องนอน ห้องน้ำ และห้องอื่นๆตามสมควร ยกเว้นบริการอาหาร

3. หอพักประเภทช่วยกันทำงาน หมายถึง หอพักประเภทที่มหาวิทยาลัยมีนโยบายฝึกให้นักศึกษารับผิดชอบ ฝึกการเป็นพ่อบ้านแม่บ้าน โดยจัดให้นักศึกษาพักอาศัยอยู่ในหอพักเล็กๆ โดยมีห้องครัว ห้องรับแขก ห้องน้ำพร้อมมิเตอร์ไฟฟ้าและประปา นักศึกษาต้องทำงานเองโดยช่วยกันทำความสะอาด ทำอาหาร มีเวรทำงานดูแลความสะดวกเรียบร้อย ส่วนค่าใช้จ่ายต่างๆนักศึกษาต้องช่วยกันเฉลี่ยออก

4. หอพักประเภทบ้านเคลื่อนที่ เหมาะสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพราะเป็นที่อยู่ที่มีความเป็นส่วนตัว เป็นหอพักที่จัดอย่างกระทัดรัด สามารถบรรจุห้องรับแขก ห้องครัว ห้องน้ำ และห้องนอน หอพักลักษณะนี้นิยมจัดในต่างประเทศ

ส่วนในต่างประเทศ คอर्फี และฮอร์ตัน (Korff; & Horton. 1977: 740) ได้แบ่งประเภทของหอพักนักศึกษา ดังนี้

1. หอพักขนาดใหญ่หรือหอพักรวม(Large dormitories or dormitory complex) สามารถรับนักศึกษาเข้าพักอาศัยได้ 100-1,000 คน หอพักประเภทนี้มีห้องรับประทานอาหารขนาดใหญ่ มีสถานที่พักผ่อนและมีห้องอ่านหนังสือ มีห้องพักแบ่งออกเป็น 3 ชนิดคือ ห้องพักคนเดียว ห้องพัก 2 คน และห้องพัก รวม 6-8 คน

2. กลุ่มบ้านเล็กๆ (Small – group houses) เป็นหอพักของนักศึกษาที่มีฐานะดีสามารถรับนักศึกษาได้ 25 – 50 คน เป็นทั้งหอพักนักศึกษาชาย (Fraternity) และหอพักนักศึกษาหญิง (Sorority)

3. ห้องชุดในบ้านเช่า (Apartments) เป็นห้องเช่าของนักศึกษาที่มีครอบครัวแล้ว ไม่มีการจัดโปรแกรมการศึกษาในที่พัก และห้องแต่ละห้องมีลักษณะแตกต่างกันเล็กน้อย

สรุปได้ว่าประเภทของหอพักนักศึกษามีการจำแนกในลักษณะที่แตกต่างกันสามารถจำแนกได้ตามวัตถุประสงค์ ขนาดของหอพักและจำนวนนักศึกษา ฐานะและสถานภาพของผู้พักอาศัย ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับปณิธาน ความมุ่งหมายและสภาพการณ์ของมหาวิทยาลัยที่จัดบริการหอพักให้กับนักศึกษา นอกจากมหาวิทยาลัยจะจัดบริการสวัสดิการหอพักแล้วยังต้องจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับนิสิตนักศึกษา โดยมุ่งเน้นพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ดังนั้น การให้บริการของหอพักจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ในอนาคต

2.การจัดบริการหอพักนักศึกษา

การจัดบริการงานหอพักนักศึกษาเป็นงานที่ให้บริการในเรื่องต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยได้จัดดำเนินงานเพื่ออำนวยความสะดวกและพัฒนานักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย หอพักเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านวิชาการ สติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งการบริการงานหอพัก ควรคำนึงถึงด้านงานบริการด้านต่างๆ แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย

2.1 การจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาด้านกายภาพ

การจัดบริการหอพักด้านกายภาพ หมายถึง การจัดดำเนินงานทางด้านอาคารสถานที่ หอพัก ที่นั่งพักผ่อน ห้องอาหาร สถานที่รับรองผู้มาเยี่ยม ห้องปฐมพยาบาล บริเวณสนาม ห้องน้ำ ทางเดิน ที่จอดรถ ห้องเก็บของ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อช่วยเสริมการเรียนการสอน และการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ซีเกอร์ส (Seagers. 1961: 5-6) ได้กล่าวถึง การจัดการวางแผนอาคารหอพักของมหาวิทยาลัยโดยทั่วไป ดังนี้

1. หอพักควรตั้งอยู่ที่เหมาะสม กว้างขวางพอเหมาะกับโครงการปัจจุบันและสามารถที่จะขยายได้ในอนาคต
 2. หอพักควรตั้งอยู่ในสถานที่ปลอดภัย สวยงาม และสามารถใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมกลางแจ้ง และสันทนาการได้มากที่สุด
 3. ควรมีการวางแผนผังให้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการ
 4. ควรจัดส่วนที่อีกทึบและเงียบสงบแยกจากกัน
 5. ควรตั้งอยู่ในที่ที่ก่อให้เกิดปัญหาจราจรน้อยที่สุด
 6. ควรจัดระบบจราจร โดยแยกทางรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน และทางเท้าออกจากกัน
 7. ควรคำนึงถึงการระบายอากาศและแสงสว่างให้เป็นธรรมชาติ
 8. ควรสร้างด้วยวัสดุที่เลือกสรรมาอย่างดี ทนทาน และราคาพอสมควร
 9. ควรมีอุปกรณ์ให้สมบูรณ์และใช้ประโยชน์ได้มากภายในอาคาร
- เซียราและคอลเลนเดอร์ (วิชา เพชรขาว. 2531: 21; อ้างอิงจาก Chiara; Callenger. 1973: 308) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ภายในอาคารหอพักนักศึกษาควรประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. ห้องพักนักศึกษา ควรเป็นห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีพื้นที่เพียงพอสำหรับวางเฟอร์นิเจอร์และใช้สอยอื่นๆ โดยทั่วไปขนาดห้องพัก 1 คน ใช้พื้นที่ประมาณ 90-120 ตารางฟุตและขนาดห้อง 2 คน ใช้พื้นที่ประมาณ 140 – 180 ตารางฟุต

2. ห้องน้ำ ห้องส้วม การจัดห้องน้ำห้องส้วมภายในห้องพัก จัดได้ 2 ลักษณะ คือ ใช้ระบบรวมหรือใช้แยกเฉพาะห้องพัก ในการจัดระบบรวมได้กำหนดความเหมาะสมไว้ดังนี้

2.1 ห้องส้วม ผู้ชาย 1 ที่ / 10 คน ผู้หญิง 1 ที่ / 8 คน

2.2 ห้องอาบน้ำ ใช้อัตรา 1 ที่ / 8 คน

2.3 ห้องปัสสาวะ ใช้อัตรา 1 ที่ / 12 คน

3. ห้องรับประทานอาหาร ควรจัดให้มีห้องอาหารรวมขนาดใหญ่ เพราะส่วนหนึ่งที่ทำให้โอกาสนักศึกษาได้พบปะในช่วงเวลาอาหารและสามารถแยกห้องขนาดใหญ่เป็นย่อยๆ ได้ด้วย

4. ห้องพักผ่อนและสันทนาการ ควรมีพื้นที่เพียงพอกับจำนวนของนักศึกษาที่พักในห้องพัก และสามารถแยกออกเป็นห้องย่อยๆ ได้ด้วย

5. ห้องเก็บของนักศึกษาและอุปกรณ์ของห้องพัก จะต้องมียพื้นที่เพียงพอ สามารถใช้เก็บอุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องกลอื่น ๆ ของห้องพัก และเป็นห้องเก็บของของนักศึกษาในช่วงปิดภาคการศึกษา

6. ทางเดินเชื่อมภายในห้องพัก จะต้องจัดให้สัมพันธ์กับห้องพักนักศึกษาแต่ละห้อง และควรสร้างบรรยากาศที่สะดวกในการศึกษา ตลอดทั้งความเป็นส่วนตัวให้มากที่สุด ดังนั้นขนาดที่เหมาะสมคือ 7-25 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่อาคารทั้งหมด โดยจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยกรณีฉุกเฉินด้วย

ในการก่อสร้างอาคารห้องพักของสถาบันอุดมศึกษานั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดมาตรฐานการก่อสร้างไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2523: 59)

1. ควรเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กสูงไม่เกิน 4 ชั้น

2. ห้องพักขนาดจุนักศึกษา 4 คน กำหนดเนื้อที่ให้คนละ 7 ตารางเมตร

3. ห้องน้ำห้องส้วม กำหนดให้ 1 ตารางเมตร/คน

4. ห้องพักผ่อนภายในห้องพัก กำหนดให้ 2 ตารางเมตร/ คน (คิด 20% ของนักศึกษาในห้องพัก)

5. ห้องซักเสื้อผ้า กำหนดให้ 10 ตารางเมตร/คน (คิดพื้นที่ตามความจำเป็น)

6. ห้องเก็บของ กำหนดให้ 10 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ทั้งหมดในห้องพัก

7. ระเบียบทางสัญจร กำหนดให้ไม่เกิน 25 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ทั้งหมด

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (2543: 14-15) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานกิจการนิสิต เกี่ยวกับการดำเนินงานหอพักนิสิตด้านสิ่งแวดล้อมและความสะอาดในหอพักต้องมีเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

1. ขนาดห้องพักและจำนวนนิสิตที่พักอาศัยในห้องต้องมีความเหมาะสม โดยต้องไม่จัดนิสิตให้อยู่อย่างแออัด โดยทั่วไปมีพื้นที่ประมาณ 7 ตารางเมตรต่อนิสิต 1 คน
2. ห้องพักนิสิตต้องมีอากาศถ่ายเทดี
3. ต้องมีห้องน้ำและห้องสุขาให้เพียงพอกับนิสิต
4. อุปกรณ์ประจำหอพัก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เติียงนอน และตู้เสื้อผ้า ต้องมีคุณภาพดีพอสมควร และมีจำนวนเท่ากับจำนวนนิสิตที่พักในห้อง
5. ต้องจัดสิ่งแวดล้อมความสะอาดประจำห้องพัก เช่น คอมพิวเตอร์ ห้องพักผ่อน ห้องอ่านหนังสือ ห้องให้คำปรึกษา โทรทัศน์ น้ำดื่มที่สะอาด หนังสือพิมพ์รายวันและอุปกรณ์ซักรีด เป็นต้น ไว้บริการให้เพียงพอกับความต้องการของนิสิต

6. อาคารหอพักและสิ่งแวดล้อมความสะอาดในหอพักต้องได้รับการดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี มีความสะอาดและเป็นระเบียบอยู่เสมอ

7. ห้องพักนิสิต ห้องน้ำ บริเวณภายในและภายนอกหอพักต้องได้รับการดูแลให้สะอาดอยู่เสมอ

มนตรี แยมกสิกร (2542: 69 – 70) ได้ศึกษารูปแบบหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า การจัดหอพักให้เอื้อต่อการพักอาศัยควรมีลักษณะดังนี้

1. การออกแบบห้องพักต้องให้มีระบบระบายอากาศที่ดี ปริมาณแสงสว่างในห้องพักต้องสว่างทั่วทั้งห้อง ได้มาตรฐานโดยมีต้องเปิดไฟฟ้าในเวลากลางวัน
2. จัดห้องเป็นการเฉพาะเพื่อสนับสนุนการศึกษา เช่น ห้องอ่านหนังสือ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์

3. จัดสถานที่สำหรับการปฏิบัติศาสนกิจไว้ตามความจำเป็น

4. จัดบริเวณซักล้างและตากเสื้อผ้าไว้เป็นสัดส่วนอย่างเพียงพอ

5. จัดสภาพแวดล้อมหอพักให้ร่มรื่นสะอาดตา

6. จัดห้องน้ำห้องส้วมไว้บริการอย่างเพียงพอตามสัดส่วนของนิสิตนักศึกษา

7. จัดสถานที่จอดรถจักรยาน หรือรถจักรยานยนต์อย่างเพียงพอและปลอดภัย

จากงานวิจัยของ กาญจนา แก้วแหยม (2540: 198) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพปัจจุบันและความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้ทางสถาบันจัดสร้างหอพักให้เพียงพอกับความต้องการ ส่วนหอพักเอกชนควรปรับปรุงในด้านของการซ่อมแซมบำรุงอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งภายในห้องพักและภายในอาคารส่วนประกอบในการพักอาศัย

นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการระเบียบหอพัก และเฟอร์นิเจอร์ในห้องพักควรประกอบด้วย โทรทัศน์ พัดลม โต๊ะเขียนหนังสือ เตียง หมอน ที่นอน ตู้เสื้อผ้า

พันเลิศ ธัญญสิริ (2540: 198) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะทางกายภาพของที่พักอาศัยของนักศึกษา บริเวณชุมชน โดยรอบสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการวิจัย พบว่า สภาพโดยทั่วไปของหอพักส่วนใหญ่มีขนาดห้องเล็ก ขาดคุณภาพในการอยู่อาศัยห้องพักขนาดเล็ก คับแคบ อึดอัด ไม่ถูกสุขลักษณะ และไม่ค่อยมีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักพิเศษเพิ่มเติมให้นักศึกษาเนื่องจากค่าเช่าราคาต่ำ แต่ในทางตรงกันข้ามกลับมีนักศึกษาอยู่เต็มทุกห้องแสดงให้เห็นถึงความต้องการที่พักอาศัยอย่างมากของนักศึกษา

ศิริวรรณ พิมพ์ทอง (2546: 83) เกี่ยวกับทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตินิจในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตชายมีทัศนคติต่อการให้บริการหอพักในด้านกายภาพว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งในเรื่องของอาคารหอพัก และมีสภาพแวดล้อมที่สวยงามมีความสะดวกในการเดินทางไปยังอาคารเรียน ส่วนนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการให้บริการหอพักในด้านดังกล่าวว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เพราะอาคารหอพักนิตินิจมีอายุการใช้งานมากแสงสว่างภายในอาคารไม่เพียงพอ ขนาดห้องพักไม่เป็นไปตามขนาดของทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้กำหนดไว้ว่า ขนาดของห้องพักและจำนวนนิตินักศึกษาที่พักรวมในหอควรมีความเหมาะสม และไม่จัดให้นักศึกษาอยู่อย่างแออัด

มนตรี แยมกสิกร (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า ปัญหาที่ต้องการพัฒนามาก ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในหอพักให้เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (Internet Access) การจัดระบบหอพัก ควรใช้แนวคิด “ศูนย์ศึกษาและอาศัย” การจัดหอพักให้เอื้อต่อการพักอาศัยจำเป็นต้องเริ่มจากการออกแบบก่อสร้าง การจัดบริการภายใน การจัดสภาพแวดล้อมให้มีความสะอาด ร่มรื่น มีบุคลากรดูแลด้านกายภาพ มีความสะดวกในการเข้าถึงบริการ การจัดหอพักให้เอื้อต่อการศึกษา จำเป็นต้องมีพื้นที่ที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ มีบรรยากาศที่สงบ

นอกจากนี้ บีทิลและวัตสัน (Beattie; & Watson. 2000: 357) ที่ได้สำรวจเกี่ยวกับการให้บริการที่พักรวม พบว่า ตัวแปรที่สามารถประเมินผลความพึงพอใจของผู้พักอาศัยคือ บริการด้านความปลอดภัย บริการดูแลที่พักรวมและบริการอื่นๆ ที่นักศึกษาขอจากหอพัก

ซันด์สตรอม (Sunstrom. 1992: 103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบหอพักที่ดีของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่ารูปแบบการบริการหอพักที่เหมาะสม สำหรับนิตินักศึกษาที่ยังไม่ได้แต่งงาน ควรประกอบด้วยห้องนอนสองห้องนอน มีห้องน้ำในตัว สามารถเลือกเพื่อนร่วมห้องได้ซึ่งเป็นเพศเดียวกัน มีสถานที่สำหรับพักผ่อน สันทนาการ มีเครื่องล้างจาน มีเครื่องคอมพิวเตอร์ ห้องศึกษาเรียนรู้

จากเอกสารและงานวิจัยสรุปได้ว่า การจัดบริการหอพักด้านกายภาพ เป็นสภาพที่เกี่ยวข้องกับ อาคาร ลักษณะโครงสร้างอาคาร สถานที่ตั้ง ห้องพัก สถานที่รับรองผู้มาเยี่ยม ห้องน้ำ ห้องสุขา ที่นั่งพักผ่อน ทางเดินเท้า การรักษาความสะอาด และการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณรอบๆ หอพัก ควรมีการวางแผนการก่อสร้าง เพื่อให้ได้รูปแบบและลักษณะของที่พักที่เหมาะสมและใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการศึกษาจึงมีความสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตของนักศึกษาในหอพักของมหาวิทยาลัย

2.2.การจัดบริการหอพักด้านการบริหาร

การบริหารงานหอพักต้องใช้ความรู้ทั้งด้านกิจการนักศึกษาและการจัดการควบคุมกัน เพื่อให้การบริหารงานหอพักบรรลุวัตถุประสงค์ และช่วยให้นิสิตนักศึกษาเกิดการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดี โคลสเตอร์ และเมเบิล (จุฑารัตน์ ทับทอง. 2538: 11; อ้างอิงจาก De coster; & Mable. 1974: 18) ได้กำหนดการบริหารหอพัก โดยแบ่งออกเป็นสองฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายจัดการ ซึ่งดูแลในเรื่องการจัดที่พักอาศัย ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายที่ปรึกษา ประกอบไปด้วยคณะที่ปรึกษาหอพักมีหน้าที่ในการแนะนำและจัดกิจกรรม โดยทั้งสองฝ่ายจะต้องทำงานอย่างมีระบบ ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530: 118 –119) กล่าวว่า ระบบการบริหารหอพักของมหาวิทยาลัยใหญ่ๆ จะแบ่งได้เป็น 2 สำนักงาน คือ

1. สำนักงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือสำนักงานใหญ่ มีหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักอยู่ 5 หน่วยงาน คือ

1.1 งานธุรการ มีหน้าที่รับใบสมัคร ได้ตอบจดหมาย จัดหอพัก จัดนักศึกษาเข้าอยู่หอพัก

1.2 งานบุคลากร มีหน้าที่ดูแลเจ้าหน้าที่ คนงานภารโรง ช่างเทคนิคที่ทำงาน เกี่ยวกับ

หอพัก

1.3 งานสวัสดิการ มีหน้าที่ดูแลการจัดบริการ และกิจกรรมต่างๆ

1.4 งานการเงิน มีหน้าที่เก็บเงิน ออกใบเสร็จ คำนวณค่าประกัน รับเรื่องขอผ่อนผันการ

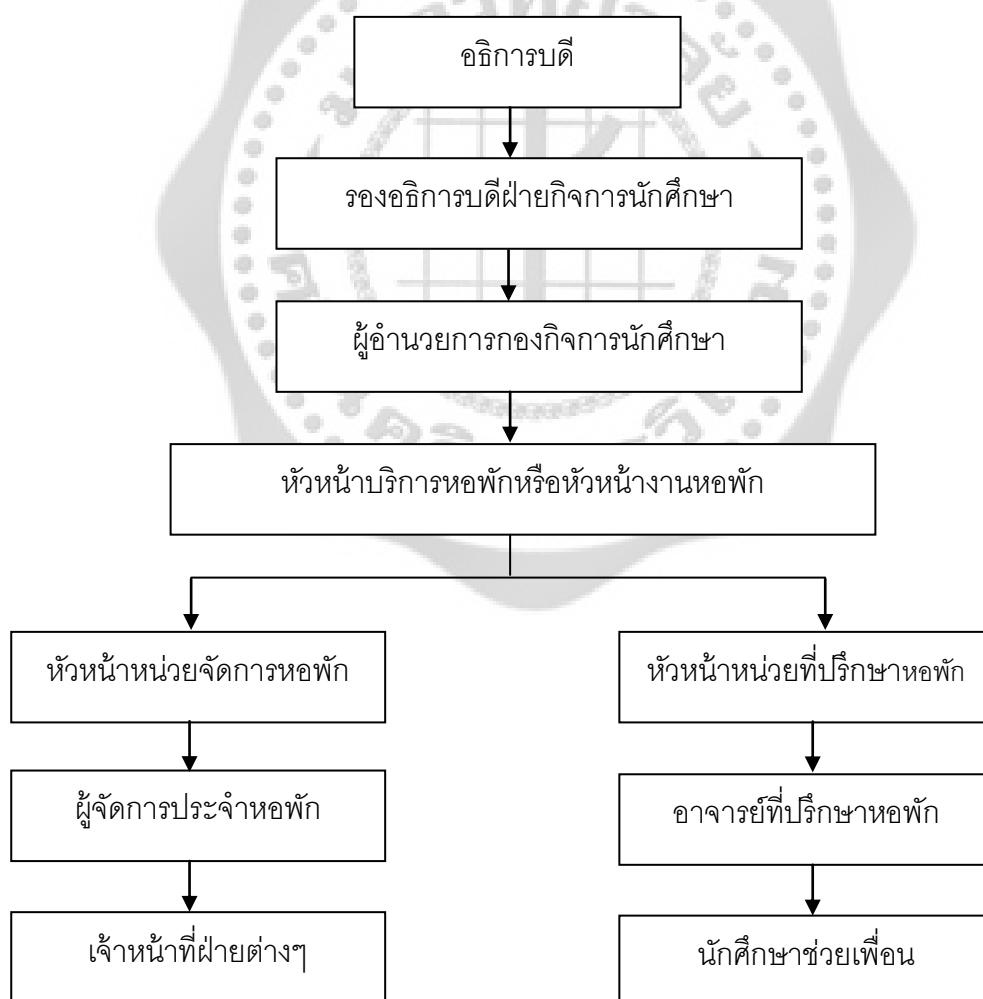
ชำระเงิน

1.5 งานซ่อมแซม มีหน้าที่บำรุงรักษา อุปกรณ์ไฟฟ้า น้ำ สนามหญ้าและอาคาร

2. สำนักงานย่อยประจำแต่ละหอพัก เพื่อทำหน้าที่ให้ความสะดวกสบายต่างๆ มีเจ้าหน้าที่ประจำหอพักอย่างน้อย 1 คน เพื่อเป็นผู้ประสานงานระหว่างสำนักงานใหญ่และสำนักงานประจำหอพัก โดยเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ดังนี้

- 2.1 ติดต่อประชาสัมพันธ์
- 2.2 ติดต่องานธุรการ รับใบสมัคร ประสานงานกับสำนักงานใหญ่
- 2.3 คุมคนงานภารโรง
- 2.4 คุมกุญแจห้องทั้งหมด
- 2.5 ดูแลอุปกรณ์ต่างๆในหอพัก
- 2.6 ดูแลอุปกรณ์ ความสะอาดของหอพัก เช่น พัดลม โทรทัศน์ วิทยุ
- 2.7 ดูแลความสะอาด และความสงบเรียบร้อยภายในหอพัก

การจัดองค์กรและสายบังคับบัญชาของงานบริการหอพักนักศึกษา มีลักษณะแตกต่างกันตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงานบริการหอพักนักศึกษา ซึ่งสำเนาฯ ขจรศิลป์ (2539: 184) ได้เสนอการจัดองค์กร และสายการบังคับบัญชาของงานหอพักดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แผนผังแสดงการจัดองค์กรและสายการบังคับบัญชาของหอพัก

ที่มา: สำเนา ขจรศิลป์. (2539). มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา: พื้นฐานและการบริการ นักศึกษา. 184.

ในการบริหารงานหอพักประกอบด้วยบุคลากร 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายจัดการและฝ่ายที่ปรึกษา (สำเนา ขจรศิลป์. 2525: 95 – 96) ดังนี้

1. ฝ่ายจัดการจะทำหน้าที่คล้ายฝ่ายจัดการโรงแรม มีหน้าที่จัดการที่พัสด จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและจัดระบบรักษาความปลอดภัย โดยมีหัวหน้าหน่วยจัดการหอพักเป็นผู้รับผิดชอบ และมีเจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่อาคารสถานที่และเจ้าหน้าที่พัสดุเป็นผู้ดำเนินการ
2. ส่วนสำหรับบุคลากรฝ่ายที่ปรึกษานั้น มีหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษา และให้คำปรึกษาแก่กรรมการหอพักในการจัดกิจกรรม ซึ่งภายในหอพักจะมีหัวหน้าที่ปรึกษา (Head advisor) หนึ่งคน ทำหน้าที่รับผิดชอบด้านความเป็นอยู่ทั่วไป ด้านวินัยตลอดจนการจัดกิจกรรมหอพักแต่ละแห่งจะมีที่ปรึกษา (Advisors) อีกจำนวนหนึ่ง โดยทั่วไปจะมีที่ปรึกษา 1 คนต่อนิสิตนักศึกษา 300 คน เพื่อทำหน้าที่ช่วยหัวหน้าที่ปรึกษา

ปัจจัยที่สำคัญในการบริหารงานหอพักคือบุคลากร โดยบุคลากรฝ่ายจัดการหอพักและฝ่ายที่ปรึกษาจะต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการด้านบริการ เช่น การจัดโรงแรม ส่วนฝ่ายที่ปรึกษาหอพักต้องมีความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์ และมีประสบการณ์ในการสอนหรือการให้คำปรึกษา (ทบทวมหาวิทยาลัย. 2541: 14)

สำเนา ขจรศิลป์ (2539: 185-193) กล่าวว่าบุคลากรประจำหอควรมีคุณสมบัติและหน้าที่ ดังนี้

1. หัวหน้าบริการหอพัก ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการ มีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ และมีหน้าที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบการบริหารหอพักให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หอพัก
2. หัวหน้าหน่วยจัดการหอพัก ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญและมีประสบการณ์ในการจัดการหอพัก หรือจัดการโรงแรม มีหน้าที่จัดการงานของหอพักให้มีประสิทธิภาพ
3. ผู้จัดการประจำหอพักมีคุณสมบัติคล้ายกับหัวหน้าหน่วยจัดการหอพัก แต่มีขอบเขตความรับผิดชอบเฉพาะหอพักที่ประจำอยู่เท่านั้น
4. หัวหน้าหน่วยที่ปรึกษาหอพัก ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการให้คำปรึกษาและการพัฒนานิสิตนักศึกษา มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก
5. อาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก ควรเป็นอาจารย์จากสาขาจิตวิทยา สาขาวิชาแนะแนว หรือสาขากิจการนักศึกษา ทำหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาในหอพัก สำหรับบุคคลที่หอพักต้องการ

จ้างเข้ามาทำหน้าที่ที่ปรึกษาควรเป็นผู้จบการศึกษาในสาขาเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก หรืออาจใช้นิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาดังกล่าวทำหน้าที่นี้ก็ได้

6. นักศึกษาผู้ช่วย ควรเป็นนิสิตนักศึกษาที่มีความประพฤติดี มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความสนใจในการทำงานเป็นนักศึกษาผู้ช่วย รู้กฎระเบียบของสถาบัน มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน มีทักษะในการให้คำปรึกษาพอสมควร มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ ให้ข้อมูลแก่นิสิตนักศึกษา รายงานปัญหาด้านต่างๆ ของหอพักให้อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักทราบ และปฏิบัติงานตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักมอบหมาย โดยทั่วไปอัตรานักศึกษาผู้ช่วยต่อนิสิตนักศึกษาในหอพักคือ 1: 70-100 คน

นอกจากนี้ก็ยังมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหอพักที่สำคัญอีก 2 กลุ่ม คืออาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการนักศึกษาในหอพัก สำหรับอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยนั้น

แพ็ควูด (รัชนีบุญย์ ผิวสุพรรณ. 2542: 24; อ้างอิงจาก Packwood. 1977: 144-145) ได้กล่าวว่า หอพักอาจขอความร่วมมืออาจารย์ให้มามีส่วนร่วมในกิจกรรมของหอพักได้เป็นบางครั้ง โดยทางหอพักจะเพิ่มเติมเงินเดือนเป็นพิเศษให้กับอาจารย์ที่มาร่วมโครงการ เพื่อดึงดูดอาจารย์ที่มีความสามารถเข้ามาร่วมงาน

ส่วนคณะกรรมการนิสิตนักศึกษาในหอพักนั้น สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2525: 101-102) กล่าวว่า คณะกรรมการนิสิตนักศึกษาในหอพักจะประกอบด้วยหัวหน้าหอพัก และมีกรรมการต่างๆ ประมาณ 6-10 คน เพื่อทำหน้าที่จัดสวัสดิการด้านการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษา และเป็นตัวแทนนักศึกษาสำหรับติดต่อนักศึกษานอกหอพัก อาจารย์และฝ่ายต่างๆนอกจากนี้บางสถาบันได้จัดตั้งคณะกรรมการวินัยนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาทั้งสิ้นประมาณ 7-9 คน เพื่อพิจารณาโทษนักศึกษาที่ฝ่าฝืนระเบียบหอพัก

ทองเรือน อมรชกุล (2525 : 53-54) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของบุคลากรหอพักนิสิตนักศึกษาว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับอาหารและหอพักนั้นจะต้องมีพื้นฐานด้านการให้คำปรึกษาเฉพาะสาขา เช่น โภชนาการ และสามารถทำการวิจัยประเภทสถาบัน (Institutional research) ได้ด้วย ในฐานะเป็นครู อาจารย์ และผู้สอน บุคคลเหล่านี้ควรจะเป็นผู้สอนรายวิชาต่างๆ ในภาควิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนะแนวการศึกษา โภชนาการ และคหกรรมศาสตร์ ฯลฯ การปฏิบัติงานต่างๆของบุคคลเหล่านี้ในหอพักนิสิต เช่น การให้คำปรึกษาให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของวิชาการที่ตนสอนด้วย หากงานเฉพาะที่ต้องปฏิบัติประจำแต่อย่างใด ในทำที่สุดบุคลากรเหล่านี้จะต้องทำตนเป็นนักการศึกษาโดยทั่วไปที่ให้การอบรมสั่งสอนแก่นิสิต เมื่ออยู่ในโรงอาหาร หรือหอพักนิสิตด้วย คล้ายการสอนนิสิตในห้องเรียน

ส่วนหัวหน้าหน่วยหอพักนั้น (Residential Hall Assistant) นั้น บุรีบุญชัย จงกลณี (2525: 47) กล่าวว่าบุคคลกลุ่มนี้มีหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยภายในหอพักนั้นๆ โดยจะทำงานร่วมกับอาจารย์

ที่ปรึกษาหอพัก ซึ่งบางครั้งก็เป็นข้าราชการที่จ้างขึ้นมา สำหรับในต่างประเทศบางประเทศก็ใช้ นักศึกษาระดับปริญญาโท ปริญญาเอกที่อยู่ในหอพักนั้นด้วย ทั้งนี้ แพ็ควูด (รัชนีบุญย์ ผิวสุพรรณ. 2542: 25; อ้างอิงจาก Packwood. 1977: 143-144) ได้ให้ความเห็นว่า การพิจารณาเพื่อคัดเลือก หัวหน้าหน่วยหอพัก (Residential Hall Assistant) ก็คือ ต้องพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่คิดว่าสามารถ เข้ากับนักศึกษาที่อยู่หอพักได้เป็นอย่างดี กล่าวคือมีคุณลักษณะคล้ายๆ กับนักศึกษาที่เขาจะต้องเข้าไปดูแลในด้านการจัดนิสิตนักศึกษาเข้าหอพักนั้น การคัดเลือกเพื่อนร่วมห้องถือเป็นเรื่องสำคัญเพราะ เพื่อนร่วมหอพักและเพื่อนร่วมห้องนับว่าเป็นสภาพแวดล้อมของหอพักที่มีผลกระทบต่อ ความรู้สึกและพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา เพราะจะต้องอยู่ด้วยกันเป็นเวลาหลาย ๆ ปี ดังที่ ริเคอร์ (Riker. 1971: 512) กล่าวว่า การจัดห้องพักควรจัดให้เหมาะสมกับระดับของนิสิตนักศึกษา สำหรับ นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ในห้องรวมควรอยู่ประมาณห้องละ 4-8 คน ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ควรอยู่ห้องเดียวห้องละ 2-4 คน แต่ละห้องควรมีห้องน้ำ ห้องส้วม และมีห้องอ่านหนังสือ ถ้านิสิตนักศึกษาสนใจทำครัวก็ควรจัดให้เป็นสัดส่วนและมีตู้เย็นเล็กๆ ให้ด้วย สำหรับนิสิตนักศึกษาใน ระดับปริญญาโทที่ยังไม่แต่งงาน มักชอบอยู่ในห้องเดี่ยวมีห้องน้ำอยู่ในหอพักด้วย ส่วนแพ็ควูด (รัชนีบุญย์ ผิวสุพรรณ. 2542: 25; อ้างอิงจาก Packwood. 1977: 139 –140) กล่าวว่า การจัดกลุ่ม นิสิตนักศึกษาโดยพิจารณาในเรื่องของความสามารถ ความสนใจ จะมีผลบวกต่อการเรียนกล่าวคือจะ ทำให้ประสบผลสำเร็จทางการเรียนดีขึ้น และยังพบว่านิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจในการจัด นักศึกษาคนละเดียวกันเข้าอยู่ร่วมกันมากกว่าการจัดนักศึกษาที่อยู่ต่างคณะหรือสาขาวิชาเข้าพักใน ห้องหรืออาคารร่วมกัน เพราะนิสิตนักศึกษาคนละเดียวกันจะมีคุณสมบัติคล้ายๆ กัน เช่น สนใจ ทางด้านวิชาการคล้ายกัน นอกจากนี้ยังมีความรู้สึกเป็นมิตรและเป็นกลุ่มเดียวกันมากกว่าที่จะอยู่คนละ กันหลายๆ คณะหรือสาขาวิชา

สำเนา ขจรศิลป์ (2539: 196) กล่าวว่า การดำเนินงานบริการหอพักต้องยึดวัตถุประสงค์ และนโยบายเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการพิจารณานิสิต นักศึกษาเข้าพักอาศัยสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปให้สิทธิการพักอาศัยแก่นิสิตนักศึกษาที่มีภูมิลำเนา อยู่ต่างจังหวัดก่อนนิสิตนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ใกล้สถาบัน ส่วนในแง่ของการพัฒนาหอพักได้จัดให้ นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งทุกคนมีโอกาสพักอาศัยอย่างน้อยหนึ่งปี และได้กล่าวถึงลักษณะของนิสิต นักศึกษาที่ควรได้รับการพิจารณาเข้าพัก ดังนี้

1. ผู้ที่มีร่างกายไม่อยู่ในสภาพที่จะเดินทางจากที่พักเข้าชั้นเรียนได้สะดวก
2. ผู้ที่ต้องการศึกษาเล่าเรียนภาคปฏิบัติในเวลากลางคืน เช่น นักศึกษาแพทย์ นักศึกษา พยาบาล
3. ผู้ที่ต้องดูแลงานทดลองเพื่อการศึกษาในเวลากลางคืน

4. ผู้ที่เป็นนักกีฬาของสถาบัน
5. ผู้นำนักศึกษาระดับประธานชมรมกิจกรรมขึ้นไป
6. ผู้ที่ทำงานให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องใช้เวลาค่าคืนเพื่อปฏิบัติหน้าที่

วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา (2530: 113) กล่าวว่า การจัดนิสิตนักศึกษาเข้าพักอาศัยในแต่ละห้องเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง โดยเฉพาะถ้าเป็นหอพักนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ควรจัดนิสิตนักศึกษาเข้าพักห้องละ 3-4 คน เนื่องจากธรรมชาติของนิสิตนักศึกษาระดับนี้ชอบเข้ากลุ่มเพื่อน ชอบสนุกรสนาน การอยู่ร่วมกันหลายคนจึงไม่มีปัญหา ส่วนการจัดนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องเป็นห้องเดี่ยวเพราะนิสิตนักศึกษาต้องการความเงียบสงบเพื่ออ่านหนังสือและทำรายงาน

จากงานวิจัยของ จุฑารัตน์ ทับทอง (2537: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา บทบาทของบุคลากรนิสิตนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาใน หอพัก พบว่า การพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพักด้านต่างๆ ควรดำเนินการพัฒนาด้านทักษะทางสังคมและการอยู่ร่วมกัน ควรดำเนินการเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสติปัญญาและวิชาการ ด้านความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ด้านการวางแผนชีวิต ด้านสุขภาพทางร่างกาย ด้านศิลปะวัฒนธรรม ด้านเพศและการคบเพื่อนต่างเพศ ตามลำดับ และที่ควรดำเนินการน้อยที่สุด คือ ด้านการเมือง

กมลเส อิมโອชา. (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเชิงประเมินหอพักศึกษิตนิเวศน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ในด้านการบริหารงาน หอพักมีการบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการจำนวน 2 ชุด คือ คณะกรรมการนโยบายและคณะกรรมการบริหารหอพักมีผู้จัดการเป็นผู้รับผิดชอบในฝ่ายจัดการ การวิเคราะห์ตามหลักการบริหาร พบว่า ควรมีการปรับปรุงในด้านการวางแผนของคณะกรรมการนโยบายการจัดแบ่งหน้าที่และการประสานงานในฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาและฝ่ายจัดการส่วนการจัดบุคลากร การสั่งการ การรายงานและงบประมาณนั้นเป็นไปตามหลักการบริหาร ในด้านการดำเนินงานหอพักสามารถดำเนินงานในลักษณะธุรกิจการให้บริการที่มีได้ แสวงหากำไรสามารถเลี้ยงตัวเองได้คุ้มค่างับการลงทุนแต่ยังขาดความรวดเร็วเหมือนธุรกิจเอกชน สามารถคืนเงินทุนตามแผนที่วางไว้และมีแนวโน้มว่าสามารถใช้คืนเงินทุนได้หมดตามระยะเวลาที่กำหนด นิสิตทุกคนมีสิทธิในการเข้าหอพักโดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาเป็นการเข้าพักในระบบหมุนเวียนที่กำหนด นิสิตทุกคนมีสิทธิในการเข้าพักอาศัยโดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาเป็นการเข้าพักในระบบหมุนเวียนทุกปี แต่หอพักยังขาดบรรยากาศที่จะกระตุ้นเร้าต่อการเป็นหอพักเพื่อการเรียนรู้ตามปรัชญาของหอพักศึกษิตนิเวศน์อย่างเต็มที่ ในด้านการใช้ชีวิตของนิสิตในหอพัก พบว่า นิสิตอยู่ร่วมกันในห้องพักแบบคณะ คือ หลากหลายคณะสาขาวิชาและระดับการศึกษามีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านการดำเนินชีวิตและด้านวิชาการแต่อยู่ในลักษณะกลุ่มๆ กิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยยังมีน้อยมาก

สมหญิง สารโกศล. (2535: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า การบริหารงานหอพักในปัจจุบันยังขาดความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการ ผู้ให้บริการขาดกำลังใจ เพราะการพิจารณาความดีความชอบไม่ต่อเนื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ดี อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ยังไม่รู้หน้าที่ของตนเอง อาคารหอพักส่วนใหญ่มีสภาพเก่าและมีความแออัดเกินไป

อำพร เดชก้อง (2533: บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์ พบว่า รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาประกอบด้วยปรัชญาของหอพักนักศึกษา คือ การเพิ่มพูนปัญญา พัฒนาอารมณ์ ร่างกายแข็งแรง ให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข นโยบายมุ่งสร้างความรู้ความสามารถ ความกล้าแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความมีคุณธรรม จริยธรรม และวัตถุประสงค์ เพื่อให้ศึกษามีที่พักที่สะดวก ปลอดภัย มีความพร้อมในการเรียน และมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม ประเภทของหอพักนักศึกษา แบ่งเป็นหอพักนักศึกษาชาย หอพักนักศึกษานหญิง ตั้งอยู่ในหรือนอกมหาวิทยาลัยบริเวณใกล้เคียงให้เอกชนดำเนินการหรือให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้ควบคุมดูแล ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา ให้นักศึกษาทุกคนได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด จัดหอพักให้เป็นศูนย์การศึกษาและอาศัย คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ได้แก่ ความมีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ ความมีระเบียบ ความมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความคิดสร้างสรรค์ ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาให้มีสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัยและสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคาร โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำหอพัก การดำเนินงานหอพักนักศึกษา ประกอบด้วย การวางแผน การจัดหน่วยงาน การจัดบุคลากร การวินิจฉัยสั่งการ การประสานงาน การรายงานผล ปฏิบัติงาน และการงบประมาณ อาคารสถานที่ และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา อาคารหอพักนักศึกษามีจำนวนหลายชั้นให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา มีเครื่องอำนวยความสะดวกพร้อม และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม กิจกรรมในหอพักนักศึกษา ประกอบด้วย กิจกรรมกีฬา และนันทนาการ บำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรมและวิชาการ มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การจัดบริการหอพักด้านการบริหาร เป็นสภาพที่เกี่ยวกับการจัดดำเนินงาน การจัดบุคลากร การประสานงาน การกำหนดกฎระเบียบ การคัดเลือก และการจัดนักศึกษาเข้าพักอาศัย การควบคุม ดูแลการประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักและเจ้าหน้าที่ และการจัดระบบซ่อมบำรุงอาคารและเครื่องใช้ต่างๆ ซึ่งการบริหารงานจำเป็นต้องมีระเบียบและแนวทางปฏิบัติให้นิสิตนักศึกษาสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

2.3.การจัดบริการหอพักด้านการบริการและสวัสดิการ

การจัดบริการและสวัสดิการต่างๆภายในหอพัก จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อการอำนวยความสะดวกแก่นิสิตนักศึกษาอย่างมีคุณภาพ ดังที่ทบวงมหาวิทยาลัย (2541: 14 –15) ได้กำหนดมาตรฐานการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพักให้มีจำนวนเท่ากับนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยในแต่ละห้อง นอกจากนี้สิ่งอำนวยความสะดวกประจำหอพัก เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์รายวันให้เพียงพอกับความต้องการของนิสิตนักศึกษาและต้องได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีมีความสะอาดเป็นระเบียบอยู่เสมอ

คุนทซ์ และโอดอนเนลล์ (Koontz; & O' Donell. 1973: 191) ได้ให้ความหมายของสวัสดิการว่า คือผลประโยชน์ที่หน่วยงานหรือสถาบันจัดให้บุคลากรเป็นการให้กำลังใจ และบำรุงขวัญ เช่น การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและสะดวกสบาย เป็นต้น

สวัสดิการในภาวะการณ์ปัจจุบันถือเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญถ้าพิจารณาถึงความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์ (เรียงขัย หมิ่นชนะและคณะ. 2539: 20; อ้างอิงจาก Peter Stratton; & Nicky. 1994: 85) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ใน 3 ด้านหลัก คือ ด้านกาย ด้านจิตใจและด้านสังคม ลำดับความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์มีลำดับ 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Basic Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นที่จำเป็นต่อการทำงานของร่างกาย เพื่อสนองความต้องการพื้นฐานให้ร่างกายคงสภาพอยู่ได้ ได้แก่ ความต้องการอาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค การพักผ่อน
2. ความมั่นคงปลอดภัย (Safety & Security Needs) เป็นความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ทางร่างกาย จิตใจ รวมทั้งทรัพย์สินและผลประโยชน์ เช่น วัยเด็กต้องการการปกป้องคุ้มครองจากผู้ใหญ่ และผู้ใหญ่ต้องการความมั่นคงในอาชีพ การเงิน เป็นต้น
3. ความรักและการเป็นเจ้าของ (Love & Belongings Needs) เป็นความต้องการของความรักจากพ่อแม่ ญาติพี่น้อง คนรอบข้าง ต้องการให้คนอื่นยอมรับตน ต้องการความเป็นมิตรจากคนอื่น ต้องการความสนิทสนมเป็นเจ้าของ ต้องการเป็นสมาชิกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
4. เกียรติยศ ความภาคภูมิใจในตน (Self-Esteem Needs) เป็นความต้องการความมีชื่อเสียง เป็นที่นับถือของคนอื่น ต้องการให้คนอื่นยกย่องและเห็นว่าตนมีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อสังคม
5. ประสบความสำเร็จ ตามที่ปรารถนาสูงสุดโดยอยู่บนพื้นฐานแห่งความเป็นจริง(Self Actualization) เช่น ต้องการเป็นคนดี มีคุณธรรมประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ได้อยู่ในตำแหน่งบริหาร ใช้ความสามารถของตนเองให้เต็มที่ เป็นต้น

ในระยะหลัง มาสโลว์ ได้เพิ่มระดับความต้องการอีก 2 ชั้น คือ ความต้องการที่จะรู้และเข้าใจ (Needs to Know and Understand) ได้แก่ความต้องการที่จะแสวงหาความรู้ที่มีคุณค่าอย่างกว้างขวางชัดเจน ต้องการรู้และเข้าใจโลกอย่างแจ่มชัด และความต้องการด้านสุนทรีย์ (Aesthetic Needs) ได้แก่ความต้องการที่จะรู้จัก เข้าถึง และรู้สึกซาบซึ้งในสิ่งที่เป็นศิลปะจรรโลงใจ ความต้องการทั้ง 7 ชั้นนี้ ความต้องการ 4 ชั้นแรกมีความจำเป็นต้องได้รับการตอบสนอง ไม่เช่นนั้นแล้วจะทำให้บุคคลเกิดความเครียด เป็นทุกข์ ส่วนความต้องการ 3 ชั้นหลังอาจจะเกิดกับทุกคน และเมื่อเกิดแล้วแม้ไม่ได้รับการตอบสนองก็ไม่ทำให้เดือดร้อนหรือเป็นทุกข์ แต่ถ้าได้รับการตอบสนองจะทำให้บุคคลมีความพึงพอใจสูงขึ้นมา การที่มนุษย์ได้รับสิ่งที่ตอบสนองต่อความต้องการด้านร่างกายในจำนวนที่เหมาะสม จะทำให้มีสุขภาพจิตดี การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดีจะนำความสุขความพอใจมาสู่มนุษย์ นั่นคือ การได้รับสิ่งที่ต้องการจะนำความสุขความพอใจมาสู่มนุษย์

การให้สวัสดิการนิสิตนักศึกษาในหอพัก ถือเป็นงานสำคัญและควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะส่วนเสริมสร้างพัฒนาการนิสิตนักศึกษาซึ่งใช้เวลาอยู่ในหอพักนานกว่าที่อื่นในมหาวิทยาลัย ดังนั้น หอพักจะต้องจัดสวัสดิการที่ดี ต้องมีคุณภาพ และส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต (ทองเรียน อมรัชกุล. 2525:53)

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2525: 42– 43) ได้กล่าวถึงหลักการจัดบริการและสวัสดิการไว้ดังนี้

1. หลักการพัฒนานิสิตนักศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้พัฒนาความมีระเบียบเรียบร้อย มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบและมีความคิดสร้างสรรค์สังคม
2. หลักความสะดวกสบาย โดยให้ผู้รับผิดชอบคำนึงถึงความสะดวกสบายของนิสิตนักศึกษา เช่น การจัดบริการอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นงานที่สนับสนุนความเจริญทางสมองและร่างกายของนิสิตนักศึกษา
3. หลักการประหยัด งานบางอย่างสถาบันไม่สามารถจัดให้ได้เนื่องจากเป็นการฟุ่มเฟือยก็ไม่จำเป็นต้องจัด
4. หลักการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ สิ่งที่จัดบริการควรเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ซึ่งจะให้นิสิตนักศึกษาเกิดการเรียนรู้หรือมีกำลังใจที่จะเรียนมากขึ้น
5. หลักการให้ก่อนขอ ผู้บริหารควรได้สัมผัสสภาพการณ์ฯ ด้วยตนเอง เมื่อเห็นความจำเป็นข้อใดมีสามารถจะทำให้ควรจัดให้ก่อนที่นิสิตนักศึกษาจะเรียกร้อง
6. หลักความสามัคคี สวัสดิการที่จัดขึ้นควรยึดหลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์ หรือสัมพันธ์ภาพระหว่างนิสิตนักศึกษาด้วยกันหรือนิสิตศึกษากับอาจารย์ เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

สวัสดิการที่สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้นิสิตนักศึกษา ได้แก่ ตู้เสื้อผ้า เตียงนอน ที่นอน หมอน โต๊ะเก้าอี้สำหรับทำงาน ชั้นเก็บหนังสือซึ่งเป็นอุปกรณ์ในห้องพัก อุปกรณ์ที่ให้นิสิตนักศึกษาใช้ร่วมกัน ได้แก่ ที่รีดผ้า ราวตากผ้า เครื่องทำน้ำเย็น ห้องอ่านหนังสือ ห้องพักผ่อน บริเวณหอพักควรปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่น และตกแต่งให้สวยงาม เพื่อให้นิสิตนักศึกษาใช้เป็นที่พักผ่อนหรือเป็นที่ดูหนังสือในเวลากลางวัน และควรจัดที่ให้นักศึกษาได้เล่นกีฬาเพื่อสุขภาพอนามัย นอกจากนี้สวัสดิการดังกล่าวแล้ว สถาบันจะต้องให้บริการด้านสวัสดิภาพของนิสิตนักศึกษาที่อาศัยในหอพัก ด้านความสะดวก หรือความสะดวกสบายอื่นๆ ด้วย (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2525: 99)

จากงานวิจัยของวิไลวัจส์ กฤษณภฎติและสำเริง จันทรสุวรรณ (2525: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาสุขภาพจิตและความต้องการด้านสวัสดิการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักศึกษาที่เป็นรุ่นน้องจะให้ความเชื่อถือกรรมการหอพักที่เป็นนักศึกษารุ่นพี่มากกว่าเพื่อนรุ่นเดียวกันเป็นผู้ที่มีหน้าที่ปกครองและนักศึกษาบางรายมีทัศนคติต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหอพักว่าควบคุมบังคับบัญชานักศึกษามากกว่าที่จะเป็นผู้ปกป้องให้ความอบอุ่นใจ และวันชัย ธรรมสังการ (2538: 15) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ความต้องการของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักหรือบ้านเช่า เอกชน : ศึกษากรณี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า นักศึกษาที่พักในหอพักหรือบ้านเช่าเอกชนมีความต้องการน้ำดื่ม สถานที่จำหน่ายอาหาร โทรศัพท์ และเวรยาม ซึ่งสิ่งเหล่านี้

วรเศรษฐ์ นิธิอนันต์. (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการและปัญหาของนักศึกษาต่อการให้บริการด้านสวัสดิการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต พบว่า ความต้องการของนักศึกษาต่อการให้บริการด้านสวัสดิการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาของนักศึกษาต่อการให้บริการด้านสวัสดิการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านอาหารและหอพัก ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ด้านกิจกรรมนักศึกษา และองค์การนักศึกษาด้านการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ด้านระเบียบนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

ประลม ไชยสาร (2542: 99) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเจตคติและความต้องการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีต่อการจัดบริการนักศึกษา ในด้านสวัสดิการและบริการทั่วไป พบว่า นักศึกษามีเจตคติและความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทั้งอาจเป็นเพราะว่างานด้านสวัสดิการและบริการทั่วไปไม่แพร่หลายเท่าที่ควร การจัดบริการให้แก่นักศึกษาไม่เพียงพอกับความคาดหวังของนักศึกษาในเรื่องบริการกู้ยืม ห้องสุขาของมหาวิทยาลัยกับจำนวนนักศึกษา สถานที่พักผ่อนในบริเวณมหาวิทยาลัย การจัดความสะดวกในด้านโทรศัพท์ การจัดจำหน่ายตำรา เป็นต้น

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การจัดบริการหอพักด้านการบริการและสวัสดิการ เป็นสภาพที่เกี่ยวกับการเอื้ออำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษา ได้แก่ อุปกรณ์ประจำหอพัก (โต๊ะ เก้าอี้ เตียง ที่นอน ตู้เสื้อผ้า) สิ่งอำนวยความสะดวกประจำหอพัก (โทรทัศน์ โทรศัพท์

น้ำดื่ม อุปกรณ์ซักรีด) บริการทั่วไป (โรงอาหาร ร้านถ่ายเอกสาร ข้าวสาร หนังสือพิมพ์รายวัน ไปรษณีย์ ร้านซักอบรีด)และบริการซ่อมบำรุงสิ่งอำนวยความสะดวก งานบริการและสวัสดิการมีความสำคัญในการเอื้ออำนวยความสะดวกสบายให้แก่นิสิตนักศึกษา เพื่อสนองตอบความต้องการพื้นฐานต่อการดำรงชีวิตเพราะสภาพแวดล้อมในหอพักมีอิทธิพลต่อการพัฒนาในด้านต่างๆของนิสิตนักศึกษา

2.4.การจัดบริการหอพักด้านกิจกรรมภายในหอพัก

หอพักของสถาบันอุดมศึกษาระยะแรกๆ มักเน้นเป็นเพียงที่อยู่อาศัยของนิสิตนักศึกษาเพียงอย่างเดียว ต่อมาได้เริ่มพัฒนาให้เป็นศูนย์รวมกิจกรรม (ซุมศรี ชำนาญพุด. 2541: 23) ซึ่งกิจกรรมช่วยให้ นิสิตนักศึกษามีพัฒนาการด้านวิชาการ สติปัญญา สังคม การอยู่ร่วมกัน การพัฒนาตนเอง มีความเชื่อมั่นและมีจุดมุ่งหมายของตนเอง มีความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เอาใจใส่บุคคลในชุมชนเพิ่มมากขึ้น และช่วยเสริมสร้างบรรยากาศ การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย (ธิดารัตน์ บุญนุช. 2543: 3-6)

สำเนา ขจรศิลป์ (2539: 176 – 177) กล่าวว่า การฝึกอบรมนิสิตนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญและจำเป็นมาก โครงการที่ควรฝึกอบรมนิสิตนักศึกษาในหอพัก ได้แก่ โครงการปฐมนิเทศ นิสิตนักศึกษาหอพักใหม่ โครงการให้คำปรึกษากลุ่ม โครงการฝึกการเป็นผู้นำ โครงการฝึกสมาธิ โครงการฝึกทักษะทางสังคม เป็นต้น ในการฝึกอบรมหอพักควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเพื่อให้ได้วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นิสิตนักศึกษา กิจกรรมที่หอพักควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาช่วยกันจัดขึ้นมี ดังนี้

1. กิจกรรมที่ส่งเสริมความรับผิดชอบและการทำงานร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตย เช่น ควรสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการประจำหอพักเพื่อประสานงานกับบุคลากรของหอพักในการจัดกิจกรรมต่างๆ

2. กิจกรรมด้านวิชาการ หอพักโดยทั่วไปจัดพื้นที่สำหรับสนับสนุนการศึกษา ได้แก่ ห้องศึกษาด้วยตนเอง ห้องฝึกอบรม เป็นต้น ซึ่งนิสิตนักศึกษาสามารถใช้สถานที่ดังกล่าวจัดกิจกรรมทางวิชาการ เช่น สอนซ่อมเสริมวิชาพื้นฐาน

3. กิจกรรมด้านกีฬา การพักอาศัยในหอพักของสถาบันทำให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสใช้สถานที่และอุปกรณ์กีฬาอย่างเต็มที่ ควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเล่นกีฬาเพื่อออกกำลังกาย สร้างเจตคติที่ดีต่อกันและเสริมสร้างทักษะในการเล่นกีฬา

4. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม หอพักโดยทั่วไปมีนิสิตนักศึกษาจากภาคต่างๆ เช่นภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาอยู่ร่วมกัน จึงควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษา

เหล่านี้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมพื้นบ้าน เช่น การแต่งกาย อาหาร การละเล่นต่างๆ และวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับวันสำคัญของชาติ เช่น วันสงกรานต์ วันวิสาขบูชา วันลอยกระทง เป็นต้น

5. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ หอพักควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้ร่วมกันจัดกิจกรรมนี้ ภายในสถาบัน เช่น การทำความสะอาดหรือการปลูกต้นไม้บริเวณสถาบัน จัดให้มีการประกวดความเป็นระเบียบระหว่างหอพักต่างๆ การจัดกิจกรรมประเภทนี้หอพักควรพิจารณาถึงกิจกรรมทั้งหมดของสถาบันด้วยเพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนกัน

ธิดารัตน์ บุญนุช (2530: 115-117) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของการจัดกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์มีดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร หอพักของมหาวิทยาลัยโดยทั่วไปอยู่ในความรับผิดชอบของรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา ส่วนโปรแกรมทางวิชาการอยู่ในความรับผิดชอบของคณะและภาควิชาต่างๆ ดังนั้น เพื่อให้การจัดกิจกรรมของหอพักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างองค์กรที่ดูแลหอพักและองค์กรที่จัดด้านวิชาการ

2. การบูรณาการกิจกรรม การจัดกิจกรรมจำเป็นต้องมีการวางแผนอย่างดี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษา เน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต และให้นิสิตนักศึกษาได้มีส่วนร่วมเสนอความคิดและลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ภายใต้การแนะนำของอาจารย์หรือบุคลากร

3. คุณสมบัติของบุคลากรหอพัก บุคลากรที่ควบคุมหอพักควรมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา มีความเชี่ยวชาญด้านงานหอพัก ได้รับการฝึกอบรมด้านการให้คำปรึกษาและมีความรู้เกี่ยวกับองค์กรในมหาวิทยาลัยซึ่งจะช่วยให้การขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นทำได้ง่ายขึ้น

4. การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในหอพักมักไม่ได้ถูกวางแผนไว้เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม ดังนั้นหอพักจึงจำเป็นต้องวางแผนที่จะแก้ไขสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับกิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมด้านวิชาการควรมีห้องสัมมนาหรือห้องเรียน เป็นต้น

จากงานวิจัยของ มนตรี แยมกสิกร (2542: 71 – 72) ได้ศึกษารูปแบบของหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า กิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาประกอบด้วยโครงการดังนี้

1. โครงการพัฒนาทางด้านร่างกาย การปลูกฝังพัฒนาทักษะนิสัยการออกกำลังกาย การดูแลตนเองตลอดจนการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
2. โครงการพัฒนาด้านบุคลิกภาพมุ่งพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำ การพูด และการแต่งกาย
3. โครงการพัฒนาด้านจิตใจ มุ่งส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม การสร้าง

สัมพันธภาพ การเอื้ออาทร ความรัก ความห่วงใยระหว่างนิสิตนักศึกษาด้วยกัน ความซื่อสัตย์ ความกตัญญูและความสำนึกในหน้าที่ของลูก พ่อแม่ ครู-อาจารย์ เป็นต้น

4. โครงการพัฒนาด้านสังคม มุ่งส่งเสริมพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้รู้จักมารยาททางสังคม สามารถเข้าสังคมได้อย่างสมกับกาลเทศะ และการระดมความคิดเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาสังคม

5. โครงการพัฒนาหอพักด้านสภาพแวดล้อม มุ่งส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีความรับผิดชอบดูแลพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของหอพักร่วมกัน

6. โครงการพัฒนาทักษะด้านวิชาการ มุ่งพัฒนาทักษะที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานทางวิชาการ อาทิเช่น การพิมพ์ การเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษา เป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่จะต้องคำนึงถึง ซึ่ง วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัย 10 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่นิสิตนักศึกษาจะเข้าร่วมมากที่สุด คือ กิจกรรมวิชาการ และกิจกรรมนิสิตนักศึกษาเข้าร่วมน้อยที่สุดคือ การสอนตัวต่อตัว ส่วนกิจกรรมด้านสังคมนิสิตนักศึกษา มีความเห็นว่า ควรเรียนรู้มารยาทในสังคมมากที่สุดและนิสิตนักศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิต นักศึกษาว่า ทำให้พัฒนาความคิดและมีเหตุผลมากขึ้น ทำให้พัฒนาบุคลิกภาพและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ส่วนผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า กิจกรรมด้านวิชาการจะช่วยพัฒนาสติปัญญาและเป็นประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุด กิจกรรมสันทนาการและค่ายอาสาสมัครจะช่วยพัฒนาส่งเสริมด้านบุคลิกภาพและพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่กิจกรรม ด้านพุทธศาสนาและประเพณี จะช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมมีคุณธรรมและความประพฤติดีขึ้น และกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยพุทธศาสนา ประเพณีและดนตรีไทย จะช่วยส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยให้ตระหนักในความเป็นไทยมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติมากยิ่งขึ้น

พรจันทร์ ล่องสกุล (2530: 126) ได้ศึกษาปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหารนิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบัน พบว่าผู้บริหารและนิสิตปัจจุบันรับรู้โดยส่วนรวมหอพักมีปัญหาในด้านกิจกรรมในระดับค่อนข้างน้อย ในขณะที่นิสิตเก่ารับรู้ปัญหาด้านนี้ โดยส่วนรวมว่าเป็นปัญหาในระดับกลาง ส่วนปัญหาด้านกิจกรรมที่นิสิตชายและหญิงรับรู้แตกต่างกัน โดยนิสิตชายรับรู้ว่าเป็นปัญหามากกว่านิสิตหญิง คือ ความเป็นอิสระของนิสิตนักศึกษาในการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในหอพักความร่วมมือของอาจารย์ในการทำกิจกรรมในหอพัก การเชิญวิทยากรมา

บรรยายให้ความรู้ด้านต่างๆ แก่นิสิตหอพัก และความเหมาะสมของกิจกรรมวิชาการที่จัดขึ้นภายในหอพัก

รัชนี้บุญ ผิวสุพรรณ (2542: 62 - 63) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในหอพักตามทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พบว่า การจัดกิจกรรมของหอพักทำให้นิสิตต่างชั้นปีทั้งเพศหญิงและเพศชายมีโอกาสได้สนทนา สังสรรค์ ได้ดูหนังสือและทบทวนการเรียนกับเพื่อนๆ ช่วยให้นิสิตฝึกความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือชุมชน ช่วยส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยโดยการเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

นอกจากนี้ ธีรวัฒน์ สุวรรณแพง (2543: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยของนิสิตหอพักตาม “คำขวัญของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” พบว่า มีกิจกรรมการศึกษาเพียง 2 กิจกรรมเท่านั้น คือโครงการอบรมมนุษยสัมพันธ์สำหรับนิสิตหอพักใหม่ และการส่งเสริมพัฒนานิสิตหอพักด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งมีไม่เพียงพอต่อการพัฒนา ลักษณะนิสัยของนิสิต และทางหอพักยังขาดบุคลากรและสถานที่ในการจัดกิจกรรมการศึกษา

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การจัดบริการหอพักด้านกิจกรรมภายในหอพักเป็นสภาพที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาซึ่งบุคลากรหอพักหรือนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านวิชาการ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น รวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษาเป็นส่วนช่วยสนับสนุนการพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จึงต้องจัดกิจกรรมให้มีรูปแบบที่หลากหลายและครอบคลุมทุกด้าน

2.5.การจัดบริการหอพักด้านการรักษาความปลอดภัย

ความปลอดภัยของนิสิตนักศึกษาในสถาบันการศึกษามีความสำคัญยิ่ง การจัดสิ่งแวดล้อมในสถาบันการศึกษาให้ปลอดภัย จะทำให้นักศึกษาได้รับความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน โดยสถาบันการศึกษาจะต้องคำนึงถึงความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย และความปลอดภัยของสิ่งแวดล้อม

พัชนี กุศลภรณ์ (2541: 7) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความปลอดภัย (safety) หมายถึง ความปราศจากความเสียหายที่ยอมรับไม่ได้

แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา ในทศวรรษหน้า จากการรวบรวมแนวคิดของนักวิชาการของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เข้าร่วมสัมมนาเพื่อหาแนวทางส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในทศวรรษหน้า (เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์).

2539: 132 – 134) พอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ควรจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้สะอาด ปลอดภัย ควรจัดให้มีการจรรยาภยในสถาบันการศึกษา เพื่อฝึกนิสัยให้รู้จักเดินทางด้วยความ ปลอดภัย และมีการจัดตั้งมาตรฐานขั้นต่ำในเรื่องการจัดสิ่งแวดล้อมในสถาบันการศึกษา ควรสร้าง ระเบียบวินัยให้นิสิตในเรื่องการทิ้งขยะมูลฝอย โดยต้องจัดที่รองรับไว้ให้เพียงพอโดยมาตรการ เรื่องการตรวจสอบบำรุงรักษาและปรับปรุงอาคาร วัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในสถาบัน การศึกษาให้ปลอดภัย
2. ด้านการจัดบริการความปลอดภัย ควรจัดให้มีบริการรับ – ส่งนิสิต โดยกำหนดให้เป็น มาตรการหรือกฎระเบียบจัดให้มีบริการรักษาพยาบาล โดยมีพยาบาลหรือครูที่มีพื้นฐานทางด้าน พยาบาลอยู่ประจำห้องพยาบาล และควรจัดมาตรฐานขั้นต่ำในเรื่องการสุขาภิบาลอาหารใน สถาบันการศึกษา โดยมีการประสานงานกับโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลต่างๆ เพื่อช่วยเหลือ ด้านการรักษาพยาบาลกรณีเกิดอุบัติเหตุขึ้น และควรจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ เช่น เครื่อง ดับเพลิง
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา ควรจัดให้มีการเรียนการสอนเนื้อหาสวัสดิศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งหลักสูตรควรจัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรืออุบัติเหตุ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต โดยครู อาจารย์ หรือผู้ทำหน้าที่สอนเนื้อหาสวัสดิศึกษาควรมีพื้นฐาน หรือมีคุณวุฒิทางด้านสวัสดิศึกษาโดยตรง ในระดับอุดมศึกษา ควรจัดหลักสูตรให้มีวิชาเอกด้านการ จัดความปลอดภัยในโรงงานหรือสำนักงานจะช่วยปลูกฝังจิตสำนึกความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ซึ่งครู หรือผู้สอนเนื้อหาสวัสดิศึกษา ควรปฏิบัติตนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมความปลอดภัยและ ควรปรับปรุงวิธีการสอนในรูปแบบต่างๆ เน้นให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรม
4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัย ควรจัดให้มีนิสิตอาสาสมัครทำงานด้าน ความปลอดภัย โดยจัดตั้งชมรมส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การหาข่าว การจัดทำป้ายนิเทศ การรณรงค์ป้องกันอุบัติเหตุและการลดปัญหาผลกระทบต่างๆ และจัด โครงการคุ้มครองผู้บริโภค ในสถาบันอุดมศึกษาและควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติด้านความปลอดภัย เช่น การฝึกซ้อมหนีไฟ การฝึกซ้อมเมื่อเกิดแผ่นดินไหว เป็นต้น
5. ด้านการบริหารและดำเนินงานด้านความปลอดภัย ควรจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งจะประกอบด้วยแผนการบังคับบัญชาการสื่อสาร การอพยพ เคลื่อนย้าย การรักษาพยาบาล การฝึกซ้อมหนีภัยต่างๆ และควรจัดให้มีผู้ดูแลด้านความปลอดภัย อีกทั้งควรจัดตั้งโครงการนำร่อง “การจัดความปลอดภัยในสถานศึกษา” ดังนั้นควรผลิตบุคลากรที่มี ความรู้ความสามารถในการจัดดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานประกอบการ

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดมาตรฐานบริการหอพักนิสิตนักศึกษาว่าต้องจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยทั้งบุคคลและทรัพย์สิน (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541: 15) อาคารหอพักที่มีความสูงตั้งแต่ 4 ชั้นขึ้นไปหรืออาคารสูง 3 ชั้น มีชั้นลอยและใช้พื้นที่ชั้นลอยเป็นห้องพัก เพื่อความปลอดภัยของนิสิต นักศึกษาหอพักควรจัดให้มีบันไดหนีไฟ หน้าต่างเหล็กดัดที่สามารถเปิดออกไปยังบันไดหนีไฟได้ทุกชั้น มีการติดตั้งถังดับเพลิงทุกชั้นๆละ 1 เครื่อง และมีการติดตั้งระบบเตือนภัยเมื่อกรณีฉุกเฉินหรือมีภัยอันตรายโดยผู้พักสามารถใช้งานได้ทันที (กรมประชาสัมพันธ์. 2541: 28)

จากงานวิจัยของโคเวล (Colwell; & Gallagher. 1999: 226) ได้ศึกษาการป้องกันอัคคีภัยในหอพักนักศึกษา พบว่ามหาวิทยาลัยมีหน้าที่ตามกฎหมายในการป้องกันและรักษาความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัยประกอบด้วยการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดจากไฟไหม้ ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันที่รัดกุม มีการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงให้เพียงพอ การทำแผนการอพยพหนีไฟ การชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ของหอพักได้เข้าใจความสำคัญของอุปกรณ์ป้องกันไฟและการซ้อมอพยพหนีไฟด้วย

มนตรี แยมกสิกร (2542: 70) ได้ศึกษารูปแบบนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า หอพักจำเป็นต้องจัดระบบควบคุมความปลอดภัยในการเข้า-ออกหอพักตลอด 24 ชั่วโมง

ปีทิลและวัตสัน (Beattie; & Watson. 2000: 357) ที่ได้สำรวจเกี่ยวกับการให้บริการที่พักออาศัย พบว่า ตัวแปรที่สามารถประเมินผลความพึงพอใจของผู้พักอาศัยคือ บริการด้านความปลอดภัย บริการดูแลที่พักออาศัยและบริการอื่นๆ ที่นักศึกษาขอจากหอพัก

มนตรี แยมกสิกร (2542: 70) ได้ศึกษารูปแบบหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า หอพักจำเป็นต้องจัดระบบควบคุมความปลอดภัยในการเข้า-ออกหอพักตลอด 24 ชั่วโมง

ปภากร สุวรรณธาดา (2538: บทคัดย่อ)ได้ศึกษาความต้องการที่พักออาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่พักออาศัยเรียงตามลำดับความสำคัญคือ ความปลอดภัย ราคาค่าใช้จ่าย และความสะดวกสบายในการพักออาศัย

วันชัย ธรรมสังการ (2538: 15) ได้ศึกษาสภาพชีวิตความเป็นอยู่ ความต้องการของนักศึกษาที่พักออาศัยในหอพักหรือบ้านเช่าเอกชน : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าหอพักของมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมในการศึกษา เพราะมีความปลอดภัยสูงกว่าหอพักเอกชน โดยเฉพาะความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น เงิน ของ ใช้ส่วนตัว รถจักรยานยนต์ เป็นต้น

นอกจากนี้วัลลภ สุรทศ (2543: บทคัดย่อ) ได้วิจัยการพักออาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณใกล้เคียง พบว่า ปัญหาการพักออาศัยในหอพักนิสิตมหาวิทยาลัยกับนิสิตที่เช่าพักบริเวณรอบมหาวิทยาลัยนั้น มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ นิสิตที่พักในมหาวิทยาลัยเห็นว่าสิ่ง

อำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ เช่น โทรศัพท์ต้องใช้โทรศัพท์สาธารณะซึ่งเลขหมายภายในไม่เพียงพอ ส่วนนิสิตที่เข้าพักหอมหาวิทยาลัยมีความเห็นว่าปัญหาสำคัญคือปัญหาด้านความปลอดภัยในการพักอาศัย ด้านเหตุผลในการเลือกที่พักรออาศัยนั้นก็มีความแตกต่างกันคือ นิสิตที่พักในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เลือกอยู่หอพักเพราะเห็นว่าเดินทางสะดวกใกล้ที่เรียน ส่วนนิสิตที่เลือกบริเวณพักรอบมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เพราะเห็นว่ามีความสะดวกและมีส่วนร่วมตัวมากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตหญิงให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยมากกว่านิสิตชาย ด้านความสามารถในการจ่ายค่าที่พักอาศัยในขนาดนั้นพบว่าทั้ง 2 กลุ่ม ตอบเหมือนกันคือประมาณ 1,000 – 2,000 บาทต่อเดือน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าการจัดบริการหอพักด้านการรักษาความปลอดภัย เป็นสภาพที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาหรือปกป้องทรัพย์สินทำให้เกิดการสูญหาย การดูแลคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของนักศึกษา ได้แก่ การจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย การจัดระบบป้องกันอัคคีภัย การให้แสงสว่างภายในอาคารและบริเวณรอบๆหอพัก และการกำหนดอาณาเขตของหอพัก การจัดบริการหอพักด้านการรักษาความปลอดภัย เป็นปัจจัยที่ทางหอพัก จะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมโดยรอบของหอพัก ระบบการรักษาความปลอดภัยของอาคารหอพัก ตลอดจนมาตรฐานการรองรับอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น และการกำหนดมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด เพื่อให้ นักศึกษามีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3. หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางมด

3.1 ประวัติความเป็นมา

หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี บางมด (บ้านธรรมรักษา - Dhammaraksa Residential Hall) ได้รับงบประมาณจากรัฐบาลในปีงบประมาณ 2538-2540 เป็นเงินจำนวน 190.8 ล้านบาท โดยอาคารหอพักชายมีขนาดความกว้าง 23 เมตร ความยาว 69 เมตร แบ่งเป็น 11 ชั้น มีจำนวน 264 ห้อง สามารถรับนักศึกษาเข้าพักได้จำนวน 944 คน ใช้งบประมาณการก่อสร้างเป็นเงิน 130.7 ล้านบาท (หนึ่งร้อยสามสิบล้านเจ็ดแสนบาทถ้วน) และอาคารหอพักหญิงมีขนาดความกว้าง 23 เมตร ความยาว 35.7 เมตร แบ่งเป็น 10 ชั้น มีจำนวนห้อง 110 ห้อง สามารถรับนักศึกษาเข้าพักได้จำนวน 388 คน ใช้งบประมาณการก่อสร้างเป็นเงิน 60.1 ล้านบาท (หกสิบล้านหนึ่งแสนบาทถ้วน)

ในปีการศึกษา 2546 หอพักนักศึกษาได้ทำการย้ายสลับหอพัก จากหอพักชายเป็นหอพักหญิง และหอพักหญิงเป็นหอพักชาย เพื่อรองรับความต้องการพักอาศัยของนักศึกษาหญิงที่มีมากขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง ส่วนนักศึกษาชายมีจำนวนลดลงเป็นลำดับ ด้วยเหตุดังกล่าว คณะกรรมการบริหาร

หอพักจึงพิจารณาตามสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น และกำหนดให้มีการย้ายสลับหอพักขึ้น ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2546 ทำให้รับนักศึกษาชายได้ 388 คน และนักศึกษาหญิง 944 คน รวม 1,332 คน

ในปี พ.ศ. 2548 ที่ผ่านมา คณะกรรมการบริหารหอพักได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการของหอพักนักศึกษาให้แข็งแกร่งและทัดเทียมหอพักนักศึกษาในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงได้จัดการระดม- สมอกร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายในระดับต่างๆ ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของหอพักนักศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ แผนงาน โครงการ/กิจกรรม อันจะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ระหว่าง พ.ศ. 2549-2553

ในปี พ.ศ. 2549 ได้มีการจัดการระดมสมองเพื่อพัฒนาหอพักนักศึกษาขึ้น โดยได้ปรับวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการ จัดทำแผนพัฒนาหอพักและแนวทางการบริหาร การดำเนินงานและการจัดการหอพักนักศึกษา ปีการศึกษา 2550-2552 และตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2550 เป็นต้นมา หอพักนักศึกษาได้ขยายการให้บริการแก่บุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ ณ วิทยาเขตบางขุนเทียน หอพักนักศึกษา บางขุนเทียน (BKT Residential Hall) ได้รับงบประมาณจากมหาวิทยาลัยในปีงบประมาณ 2549-2551 เป็นเงินจำนวน 250 ล้านบาท ประกอบด้วย 2 อาคาร อาคารละ 4 ชั้น แต่ละอาคารมีขนาดความกว้าง 22 เมตร ความยาว 130 เมตร โดยมีโถงกลางชั้นล่างเชื่อมต่อระหว่างอาคารทั้งสอง (ความกว้าง 20 เมตร และความยาว 25 เมตร) แบ่งเป็น อาคารเหนือ (North Hall) เป็นอาคารหอพักหญิง มีจำนวน 114 ห้อง สามารถรับนักศึกษาเข้าพักได้จำนวน 304 คน และอาคารใต้ (South Hall) แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนอาคารหอพักชาย มีจำนวน 91 ห้อง สามารถรับนักศึกษาเข้าพักได้จำนวน 327 คน รวมรับนักศึกษาได้ 545 คน และส่วนคณะสัมพันธ์ มีจำนวน 38 ห้อง สามารถรับคณะสัมพันธ์เข้าพักได้จำนวน 76 คน ทั้งนี้ ในปี 2552 หอพักนักศึกษาได้ปรับเปลี่ยนห้องพักร่วมบุคลากร/เจ้าหน้าที่ จำนวน 40 ห้อง เป็นห้องพักร่วมสำหรับนักศึกษาชายและนักเรียนชาย โครงการห้องเรียนวิทยาศาสตร์ (รวม.) เนื่องจากมีจำนวนการเข้าพักเพิ่มขึ้น ประกอบกับมีบุคลากร/เจ้าหน้าที่เข้าพักจำนวนน้อย จึงดำเนินการปรับเปลี่ยนเพื่อขยายการรองรับนักศึกษาและนักเรียนที่เพิ่มขึ้น และเป็นการใช้งานห้องพักให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2555: 1-2)

หอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้กำหนด วิสัยทัศน์ ปณิธาน และ วัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษาไว้ ดังนี้

วิสัยทัศน์

หอพัก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เป็นหอพักชั้นนำเน้นการบริการ พัฒนา และส่งเสริมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ปณิธาน

หอพักนักศึกษา เป็น "ศูนย์การเรียนรู้และพักอาศัย เชื้ออาทรซึ่งกันและกัน"

วัตถุประสงค์

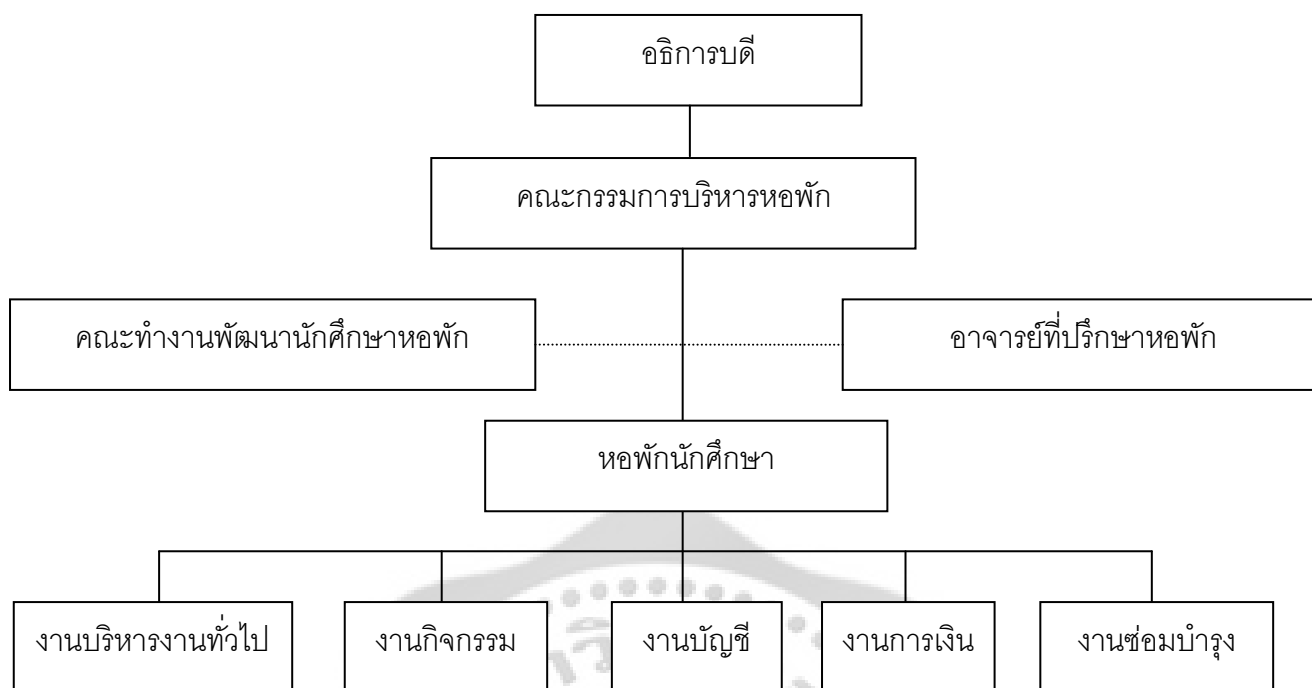
1. จัดที่พักที่สะอาด สะดวกสบาย และปลอดภัย
2. จัดสภาพแวดล้อมที่ดี เชื้ออำนวยแก่นักศึกษา ทั้งด้านการเรียนและที่พักอาศัย
3. จัดบริการต่างๆ ให้ตามความเหมาะสม เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิต
4. จัดการพัฒนานักศึกษาในด้านต่างๆ
5. หอพักเป็นหน่วยงานอิสระ เพื่อความคล่องตัวและสามารถพึ่งตนเอง

3.2 การบริหารหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

หอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีกรอบการดำเนินงานของหอพักนักศึกษาในลักษณะเป็นศูนย์การศึกษาและอาศัย (Living&Learning Center) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ทั้งด้านการเรียนและที่พักอาศัย มีบริการต่างๆ ให้ตามความเหมาะสม เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและพัฒนานักศึกษาด้านต่างๆ นั้น และ ในปีการศึกษา 2553 หอพักนักศึกษาได้จัดโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหอพัก ปี 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักศึกษาหอพักและนักศึกษาของมหาวิทยาลัย และให้เกิดการบูรณาการระหว่างกิจกรรมการพัฒนานักศึกษากับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อการพัฒนานักศึกษาร่วมกัน โดยมีกิจกรรมตลอดทั้งปี

หอพักนักศึกษามีการบริหารงานเป็นแบบหอพักนักศึกษาในกำกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี การดำเนินงานเป็นอิสระจากระบบราชการ สามารถดำเนินงานในลักษณะให้พึ่งตนเอง ซึ่งบริหารและดำเนินการภายใต้ระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ว่าด้วยหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พ.ศ. 2545

การบริหารงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้จัดโครงสร้างการบริหารจัดการหอพัก ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แผนผังแสดงโครงสร้างการบริหารจัดการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ที่มา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2555). *คู่มือนักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2555*: หน้า 3.

หอพักนักศึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักให้การดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของนักศึกษา แนะนำ ตักเตือนนักศึกษาให้ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของหอพักนักศึกษาให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักศึกษาพิจารณาและให้คำแนะนำในการจัดโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหอพักซึ่งนักศึกษาสามารถเลือกที่จะเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมตามความสนใจของตนเองตามปฏิทินการพัฒนานักศึกษาหอพักตลอดปีการศึกษารวมถึงให้การช่วยเหลือและดูแลนักศึกษาที่เจ็บป่วยเบื้องต้นและนำส่งสถานพยาบาลเมื่อมีเหตุอันควรตลอดจนดูแลระบบความปลอดภัยของนักศึกษาในหอพักนักศึกษาด้วย

สิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคาร ประกอบด้วย Wi-Fi ห้องซักผ้ารวม ห้องรีดผ้ารวม ห้องน้ำรวม (ชั้น 4 ขึ้นไป) ลิฟท์ ตู้น้ำดื่ม(น้ำร้อน-น้ำเย็น) ห้องอ่านหนังสือ ห้องดูTV สำหรับในส่วนของความปลอดภัยของนักศึกษานั้นหอพักนักศึกษาได้ติดตั้งกล้องวงจรปิดไว้บริเวณทางเข้าทุกชั้นภายในลิฟท์และทางหนีไฟ มีเจ้าหน้าที่รปภ. ตลอด 24 ชั่วโมง การเข้า-ออกอาคารจะใช้บัตรนักศึกษาเป็นคีย์การ์ดในการผ่านเข้า-ออก

มีอุปกรณ์ดับเพลิงประจำทุกชั้น นอกจากนี้ มีร้านอาหารที่หลากหลายไว้ให้บริการแก่นักศึกษาและบุคคลทั่วไป ที่ชั้น 1 อาทิ ร้านอาหารตามสั่ง ร้านก๋วยเตี๋ยว ร้านเครื่องดื่ม-ขนม ร้านผลไม้ ร้านสะดวกซื้อ(24 ชั่วโมง) ร้านซัก-รีด เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ ตู้เอทีเอ็ม ตู้เติมลมหยอดเหรียญ ตู้เครื่องดื่มหยอดเหรียญ เป็นต้น

ส่วนการประชาสัมพันธ์นักศึกษาสามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของหอพักนักศึกษาได้จากหลากหลายช่องทางด้วยกัน อาทิ บอร์ดประชาสัมพันธ์ประจำชั้น บอร์ดไฟวิ่ง บอร์ดในลิฟท์ สารสัมพันธ์ (ข่าวประจำเดือน) Website และ Facebook ของหอพักนักศึกษา และทาง SMS สำหรับชาวสำคัญ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2555: 5-7)

3.3 การพิจารณาคัดเลือกนักศึกษาเข้าพักอาศัยในหอพักนักศึกษา หอพักนักศึกษา ได้กำหนด คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าพักอาศัย ดังนี้

1. นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด
2. นักศึกษาที่มีที่พักไม่สะดวกต่อการศึกษา
3. นักศึกษาที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรให้พักอาศัยตามความจำเป็นทั้งนี้ให้เป็นไปตาม

ประกาศหรือข้อกำหนดของหอพัก

4. ผู้อาศัยที่มหาวิทยาลัยอนุญาตให้เข้าพักอาศัย

เนื่องด้วยทุกปีการศึกษามีนักศึกษายื่นความจำนงสมัครเข้าพักอาศัยในหอพักนักศึกษาเป็นจำนวนมาก ซึ่งเกินกว่าที่หอพักจะสามารถรับได้ จึงได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าพักอาศัยขึ้น โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักเป็นผู้พิจารณาคัดเลือก(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2545: 2)

3.4 ข้อปฏิบัติการเข้าพักอาศัยในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2555: 8)

1. ห้ามส่งเสียงดังสร้างความรบกวน ก่อความรำคาญให้กับผู้พักอาศัยในหอพัก และห้ามทะเลาะวิวาทภายในหอพัก
2. ห้ามลักขโมยทรัพย์สิน หรือสิ่งของใดๆ ภายในหอพักหรือของผู้ที่พักอาศัยในหอพัก
3. ห้ามเสพอบายมุขภายในหอพัก เช่น บุหรี่ สุรา ยาเสพติด การพนัน ฯลฯ
4. ห้ามนำนักศึกษาหรือบุคคลภายนอกเข้าพักอาศัยในหอพักโดยไม่ได้รับอนุญาตจากอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักและสำนักงานหอพัก โดยเด็ดขาด หากฝ่าฝืนจะถูกตัดสิทธิการเข้าพักอาศัยในหอพัก และถูกยึดเงินค่าประกันหอพัก
5. ไม่อนุญาตให้นำนักศึกษาหรือบุคคลภายนอกขึ้นหอพัก
6. นักศึกษาหรือบุคคลภายนอกที่เข้าพักชั่วคราวจะต้องออกจากหอพักไม่เกินเวลา 12.00 น. ของวันถัดไป

7. นักศึกษาต้องรักษาความสะอาดห้องพัก ของใช้ส่วนรวม และไม่วางสิ่งของไว้หน้าห้องพัก
8. ห้ามครอบครองวัตถุอันตราย อันจะนำมาซึ่งความเสียหายและเกิดอันตรายแก่ทรัพย์สินของห้องพัก และผู้อาศัยในห้องพัก เช่น อาวุธ วัตถุระเบิด แก๊ส เชื้อเพลิง ฯลฯ
9. ห้ามทำลายทรัพย์สินห้องพัก เช่น รื้อถอน ดัดแปลง ต่อเติม เคลื่อนย้ายอุปกรณ์ ฯลฯ กรณีเจาะ-ตอกตะปูฝาผนัง ประตู เพดาน ฯลฯ จะถูกปรับจุดละ 300 บาท และหากทำทรัพย์สินเสียหาย จะต้องชำระค่าปรับตามราคาของทรัพย์สินนั้น
10. ห้ามโยน ขว้างปา หรือทิ้งสิ่งของใดลงมาจากห้องพัก
11. ห้ามนำอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ก่อให้เกิดอันตรายได้ง่ายมาใช้ในห้องพัก เช่น ขดลวดต้มน้ำเตาไฟฟ้า (Hot Plate) ฯลฯ
12. ห้ามประกอบอาหารในห้องพัก และห้ามนำภาชนะของร้านค้าขึ้นห้องพัก
13. ห้ามตากผ้าและวางพาดสิ่งของต่างๆ บนขอบระเบียงหลังห้องพัก
14. ห้ามนำสัตว์เลี้ยงทุกชนิดมาเลี้ยงไว้ในบริเวณห้องพัก / ห้องพัก
15. ห้ามนักศึกษาอนค้ำงคีนายนอกห้องพัก ก่อนได้รับอนุญาตจากอาจารย์ที่ปรึกษาห้องพัก ทั้งนี้ นักศึกษาชายและหญิงจะต้อง กลับเข้าห้องพักภายในเวลา 24.00 น.
16. นักศึกษาจะต้องไม่ฝ่าฝืนคำสั่งและคำตักเตือนของอาจารย์ที่ปรึกษาห้องพัก กรรมการนักศึกษาห้องพัก และเจ้าหน้าที่ห้องพัก รวมทั้งจะต้องไม่ประพฤติผิดวินัยนักศึกษาตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ว่าด้วยวินัย นักศึกษา
17. นักศึกษาต้องไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบอื่นๆ ของห้องพัก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะต่อการจัดบริการห้องพัก

สถาบันอุดมศึกษา พอสรุปได้ว่า การจัดบริการห้องพักเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง ที่มหาวิทยาลัยมีหน้าที่จัดบริการห้องพักในลักษณะเป็นศูนย์การศึกษาและอาศัย (Living&Learning Center) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา จัดสภาพแวดล้อมในห้องพักที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะต้องมีการปฏิบัติการณ์สนับสนุนการศึกษา และเป็นสถานที่พักอาศัยที่ให้นักศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งห้องพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จัดห้องพักตามแนวคิดศูนย์การศึกษาและอาศัย นอกจากนี้ห้องพักของสถาบันอุดมศึกษา ยังต้องพัฒนาอีกมาก ผู้วิจัยพอสรุปด้านการจัดบริการห้องพักได้ 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในห้องพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย ล้วนมีผลต่อส่งเสริมพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านร่างกาย จิตใจสติปัญญา และสังคม ดังนั้นทางสถาบันจึงควรให้ความสำคัญในการจัดบริการด้านต่างๆ ของห้องพัก เพื่อการพัฒนา นิสิตนักศึกษาให้มีคุณลักษณะและคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ตามวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษารวพรรณศาสตร์ต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามสาระสำคัญดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 – ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่าของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่พักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1,273 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1– ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่าของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่พักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามวิธีของนีย์มาน (Neyman Allocation) โดยการประมาณค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นนักศึกษาชาย จำนวน 98 คน และนักศึกษาหญิง จำนวน 296 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 394 คน ดังแสดงในตารางที่

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. นักศึกษาชาย		
1.1 ชั้นปีที่ 1	265	49
1.2 ชั้นปีที่ 2	94	30
1.3 ชั้นปีที่ 3	26	11
1.4 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	20	8
รวม	405	98
2. นักศึกษาหญิง		
2.1 ชั้นปีที่ 1	341	163
2.2 ชั้นปีที่ 2	209	56
2.3 ชั้นปีที่ 3	155	42
2.4 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	163	35
รวม	868	296
รวมทั้งสิ้น	1,237	394

การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้ คือ แบบสอบถามทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จำนวน 1 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทัศนคติของนักศึกษาต่อหอพักบริการของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อรวบรวมแนวคิดหลักการ สำหรับเป็นแนวทางในการข้อคำถาม
2. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert)
3. นำข้อมูลจากข้อ 1 และข้อ 2 มาสร้างแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ตรงตรวจสอบ ตรวจสอบความชัดเจนของภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำมาหา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง(Index of Consistency ,IOC) แล้วคัดเลือกข้อที่มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่าหรือเท่ากับ .50

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไข แล้วนำเสนอต่อประธาน และกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอกรรมการ ผู้ควบคุมปริญญาโทให้พิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้ง แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษา ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการทดสอบที (t-test) และเลือกพิจารณาข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปไว้ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย(Ferguson. 1981: 180)

7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการคำนวณจาก สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient ; α) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach. 1984: 161)

8. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อพิจารณาแบบสอบถาม ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

ลักษณะของแบบสอบถามที่คณะต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม ภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิลำเนา และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนะต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และในตอนท้าย ของแบบสอบถามแต่ละด้านมีแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนสำหรับแบบสอบถามทัศนะของนักศึกษา ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการจัดบริการหอพักนักศึกษา
ในหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการจัดบริการหอพักนักศึกษา
ในหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการจัดบริการหอพักนักศึกษา
ในหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50–2.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการจัดบริการหอพักนักศึกษา
ในหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00–1.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการจัดบริการหอพักนักศึกษา
ในหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อนำไป
ขออนุญาตผู้อำนวยการหอพัก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และขอความร่วมมือในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วย
ตนเอง
3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วให้คะแนนตามค่าน้ำหนักของตัวเลือกที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด และให้คะแนนตามค่าน้ำหนักของตัวเลือก
การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 1 เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการ
หอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการ

บริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย และโดยรวมโดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตามเพศ และภูมิลำเนา โดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปร ชั้นปีที่ศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Ferguson. 1981: 308)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยผู้วิจัยใช้วิธีแจกแจงความถี่และนำเสนอผลเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ (Ferguson. 1981: 68)

1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้การทดสอบที (t-test) (Ferguson. 1981: 180)

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach. 1984: 161)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที (t-test)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Ferguson. 1981: 308)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ และภูมิลำเนา โดยใช้การทดสอบที สำหรับตัวแปรชั้นปีที่ศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีเชฟเฟ้

ตอนที่ 4 การรวบรวมความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยการจับกลุ่มและและการแจกแจงความถี่คำตอบ นำเสนอผลในเชิงบรรยาย เพื่อใช้ในการประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน) n = 394	ร้อยละ
1. เพศ		
เพศชาย	98	24.90
เพศหญิง	296	75.10
รวม	394	100
2. ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	212	53.80
ชั้นปีที่ 2	86	21.80
ชั้นปีที่ 3	53	13.50
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	43	10.90
รวม	394	100
3. ภูมิลำเนา		
กรุงเทพและปริมณฑล	84	21.30
ต่างจังหวัด	310	78.70
รวม	394	100
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	171	43.40
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	192	48.70
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	31	7.90
รวม	394	100

จากตาราง 2 นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 394 คน

1. เพศ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แบ่งตามเพศเป็นนักศึกษาชาย จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 และนักศึกษาหญิง จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 75.10

2. ชั้นปีที่ศึกษา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แบ่งตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90

3. ภูมิลำเนา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แบ่งตามภูมิลำเนา เป็นกรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 และต่างจังหวัด จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแบ่งตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นระดับสูง จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40 ระดับปานกลาง จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.70 และระดับต่ำจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90

ตอนที่ 2 การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาปรากฏดังตาราง 3-8

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน

งานหอพักนักศึกษา	n = 394		ระดับความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.	
ด้านกายภาพ	3.55	0.50	มาก
ด้านการบริหาร	3.59	0.55	มาก
ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.32	0.52	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	3.67	0.52	มาก
ด้านการรักษาความปลอดภัย	3.77	0.45	มาก
รวม	3.58	0.41	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาที่พักในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริการและสวัสดิการ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ เป็นรายชื่อ

ด้านกายภาพ	n = 394		ระดับความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.	
1. อาคารหอพักมีทำเลที่ตั้ง.....	4.25	0.67	มาก
2. การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโดยรอบหอพัก สะอาดเรียบร้อย.....	4.15	0.69	มาก
3. ลักษณะโครงสร้างอาคารหอพักมั่นคงแข็งแรง...	4.13	0.79	มาก
4. บริเวณหอพักมีสถานที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ.....	3.16	0.87	ปานกลาง
5. บริเวณหอพักมีโต๊ะนั่งเพียงพอต่อความต้องการ ของนักศึกษา.....	3.24	0.90	ปานกลาง
6. อาคารหอพักมีเพียงพอต่อความต้องการของ นักศึกษา.....	3.49	0.92	ปานกลาง
7. บรรยากาศของหอพักเอื้ออำนวยต่อการศึกษ หาความรู้.....	3.30	0.93	ปานกลาง
8. ระบบระบายอากาศในห้องพัก.....	3.29	0.83	ปานกลาง
9. ขนาดพื้นที่ภายในห้องพัก.....	3.75	0.71	มาก
10. แสงสว่างภายในและโดยรอบอาคารหอพัก.....	3.39	0.93	ปานกลาง
11. การจัดบริเวณซักล้างและตากเสื้อผ้าของ หอพัก.....	3.49	0.78	ปานกลาง
12. ห้องอาบน้ำ ห้องสุขามีจำนวนเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา.....	3.32	0.94	ปานกลาง
13. มีสถานที่จัดกิจกรรมสันทนาการ.....	3.33	0.97	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านกายภาพ	n = 394		ระดับความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.	
14. มีเสียงรบกวนภายในห้องพักที่ก่อให้เกิดความรำคาญ.....	3.29	1.03	ปานกลาง
15. สถานที่จอดรถของนักศึกษาหอพัก.....	3.20	0.92	ปานกลาง
16. การจัดการเดินเท้าระหว่างอาคารและบริเวณหอพัก.....	3.63	0.69	มาก
17. ความสะดวกในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัย.....	4.02	0.74	มาก
18. สถานที่รับรองญาติพี่น้องและเพื่อนๆที่มาขอพบนักศึกษา.....	3.52	0.92	มาก
19. มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยและระบายน้ำในหอพัก.....	3.64	0.71	มาก
รวม	3.55	0.50	มาก

จากตาราง 4 นักศึกษาที่พักในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก ด้านกายภาพ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ 1 อาคารหอพักมีทำเลที่ตั้ง ข้อ 2 การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโดยรอบหอพักสะอาดเรียบร้อย ข้อ 3 ลักษณะโครงสร้างอาคารหอพักมั่นคงแข็งแรง ข้อ 9 ขนาดพื้นที่ภายในห้องพัก ข้อ 16 การจัดการเดินเท้าระหว่างอาคารและบริเวณหอพัก ข้อ 17 ความสะดวกในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัย ข้อ 18 สถานที่รับรองญาติพี่น้องและเพื่อนๆที่มาขอพบนักศึกษา และข้อ 19 มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยและระบายน้ำในหอพัก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริหาร เป็นรายชื่อ

ด้านการบริหาร	n = 394		ระดับความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารหอพักให้ความเอาใจใส่ในการปรับปรุงหอพัก.....	3.61	0.93	มาก
2. กำหนดเวลาเปิด-ปิดหอพัก.....	3.73	0.72	มาก
3. อัตราค่าธรรมเนียมห้องพัก.....	3.51	0.99	มาก
4. การเปิดโอกาสมีส่วนร่วมในการบริหารงานหอพัก.....	3.67	0.89	มาก
5. การปรับปรุงระเบียบภายในหอพักสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน.....	4.01	0.91	มาก
6. ความยุติธรรมในการพิจารณาลงโทษนักศึกษาที่ฝ่าฝืนระเบียบหอพัก.....	4.01	0.86	มาก
7. กฎระเบียบของหอพักมีความชัดเจน.....	4.09	0.96	มาก
8. เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดนักศึกษาเข้าพักในหอพัก.....	3.56	0.73	มาก
9. จำนวนนักศึกษาแต่ละห้องต่อขนาดของห้อง.....	3.58	0.74	มาก
10. กระบวนการเลือกกรรมการบริหารหอพัก.....	3.44	0.80	ปานกลาง
11. จำนวนบุคลากรประจำหอพักเพียงพอกับการบริการนักศึกษา.....	3.58	0.76	มาก
12. จำนวนอาจารย์ประจำหอพักที่ทำหน้าที่ให้บริการด้านคำปรึกษาและดูแลนักศึกษา.....	3.40	0.87	ปานกลาง
13. อาจารย์ประจำหอพักดูแลความเรียบร้อยและรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา.....	3.30	0.94	ปานกลาง
14. อาจารย์ประจำหอพักมีความสามารถในการให้คำปรึกษาและดูแลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาหอพัก.....	3.32	0.95	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการบริหาร	n = 394		ระดับความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.	
15. ความเอาใจใส่ของอาจารย์ประจำหอพักที่มี ต่อนักศึกษา.....	3.30	0.86	ปานกลาง
16. การประสานงานระหว่างหอพักกับ มหาวิทยาลัยทำได้รวดเร็ว.....	3.35	0.85	ปานกลาง
17. การจัดบริการรับคำร้องเรียนจากนักศึกษา กรณีที่นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการพักในหอพัก.	3.41	0.98	ปานกลาง
18. ประสิทธิภาพการบริหารงานของ คณะกรรมการหอพัก.....	3.61	0.79	มาก
19. ความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับ เจ้าหน้าที่.....	3.80	0.80	มาก
รวม	3.59	0.55	มาก

จากตาราง 5 นักศึกษาที่พักในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก ด้านการบริหาร โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 10 กระบวนการเลือกกรรมการบริหารหอพัก ข้อ 12 จำนวนอาจารย์ประจำหอพักที่ทำหน้าที่ให้บริการด้านคำปรึกษาและดูแลนักศึกษา ข้อ 13 อาจารย์ประจำหอพักดูแลความเรียบร้อยและรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ข้อ 14 อาจารย์ประจำหอพักมีความสามารถในการให้คำปรึกษาและดูแลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาหอพัก ข้อ 15 ความเอาใจใส่ของอาจารย์ประจำหอพักที่มีต่อนักศึกษา ข้อ 16 การประสานงานระหว่างหอพักกับมหาวิทยาลัยทำได้รวดเร็ว และข้อ 17 การจัดบริการรับคำร้องเรียนจากนักศึกษากรณีที่นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการพักในหอพัก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริการและสวัสดิการ เป็นรายชื่อ

ด้านการบริการและสวัสดิการ	n = 394		ระดับความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.	
1.จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพักต่อจำนวนนักศึกษาที่พัก เช่น ตู้ เตียง เก้าอี้ ฯลฯ..	3.80	0.76	มาก
2.ความแข็งแรงของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประจำห้องพัก เช่น โต๊ะอ่านหนังสือ ชั้นวางรองเท้า ฯลฯ.....	3.63	0.82	มาก
3.จำนวนโทรศัพท์สาธารณะบริเวณห้องพักเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา.....	3.41	0.99	ปานกลาง
4.การจัดบริการคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา.....	3.03	1.20	ปานกลาง
5.การจัดบริการห้องส่วนรวมสำหรับดูโทรทัศน์....	2.56	1.01	ปานกลาง
6.การจัดบริการห้องสำหรับให้นักศึกษาทบทวนบทเรียน อ่านหนังสือ ทำรายงานและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง.....	2.98	1.00	ปานกลาง
7.การจัดบริการด้านการปฐมพยาบาล เช่น ยาสามัญประจำบ้าน อุปกรณ์การปฐมพยาบาลเบื้องต้น.....	2.92	0.94	ปานกลาง
8.การจัดบริการน้ำดื่มสำหรับนักศึกษาถูกสุขลักษณะ.....	3.19	0.92	ปานกลาง
9.การจัดบริการน้ำใช้สำหรับการชำระล้างสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวันของนักศึกษา.....	3.38	0.92	ปานกลาง
10.การจัดบริการเกี่ยวกับจดหมาย/พัสดุภัณฑ์ให้แก่นักศึกษา.....	3.30	0.94	ปานกลาง
11.การจัดบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันและข่าวสารต่างๆ.....	3.68	0.81	มาก
12.การอำนวยความสะดวกเมื่อมีผู้มาติดต่อขอพบนักศึกษา.....	3.55	0.78	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการบริการและสวัสดิการ	n = 394		ระดับความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.	
13.การจัดบริการโรงอาหารและการจำหน่ายอาหารของหอพัก.....	3.60	0.85	มาก
14.การจัดบริการซักรีดเสื้อผ้าสำหรับนักศึกษา.....	3.54	0.92	มาก
15.การซ่อมบำรุงเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น.....	3.21	1.04	ปานกลาง
16.การจัดอุปกรณ์ความปลอดภัยภายในหอพัก...	3.52	0.82	มาก
17.เครื่องนอนสำหรับนักศึกษาถูกสุขลักษณะ.....	3.62	0.92	มาก
18.การให้บริการของบุคลากรดี.....	3.57	0.95	มาก
19.การจัดระบบอินเทอร์เน็ตภายในอาคารหอพัก.	2.71	1.12	ปานกลาง
รวม	3.32	0.52	ปานกลาง

จากตาราง 6 นักศึกษาที่พักในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก ด้านการบริการและสวัสดิการ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ 1 จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพักต่อจำนวนนักศึกษาที่พัก เช่น ตู้ เตียง เก้าอี้ ฯลฯ ข้อ 2 ความแข็งแรงของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประจำห้องพัก เช่น โต๊ะอ่านหนังสือ ชั้นวางรองเท้า ฯลฯ ข้อ 11 การจัดบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันและข่าวสารต่างๆ ข้อ 12. การอำนวยความสะดวกเมื่อมีผู้มาติดต่อขอพบนักศึกษา ข้อ 13 การจัดบริการโรงอาหารและการจำหน่ายอาหารของหอพัก ข้อ 14 การจัดบริการซักรีดเสื้อผ้าสำหรับนักศึกษา ข้อ 16 การจัดอุปกรณ์ความปลอดภัยภายในหอพัก ข้อ 17 เครื่องนอนสำหรับนักศึกษาถูกสุขลักษณะ และข้อ 18 การให้บริการของบุคลากรดี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกิจกรรมภายในหอพัก เป็นรายชื่อ

ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	n = 394		ระดับความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.	
1.การจัดปฐมนิเทศให้กับนักศึกษาที่เข้าพักใหม่...	3.88	0.67	มาก
2.การให้คำแนะนำของบุคลากรประจำหอพักเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษาหอพัก	3.83	0.70	มาก
3.ความสะดวกในการยืม-คืนวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษาหอพัก.....	3.59	0.87	มาก
4.งบประมาณจากทางหอพักสำหรับทำกิจกรรมต่างๆของนักศึกษาหอพัก.....	3.67	0.75	มาก
5.รูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษย์สัมพันธ์ เช่น ชมรมสันทนาการ โครงการอบรมเสริมสร้างบุคลิกภาพ ฯลฯ.....	3.67	0.80	มาก
6.รูปแบบกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น ชมรมภาคอีสาน ชมรมดนตรีไทย ฯลฯ	3.52	0.95	มาก
7.หอพักมีกิจกรรมด้านวิชาการ	3.55	0.87	มาก
8.รูปแบบกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรมพัฒนาหอพัก ชมรมค่ายอาสาพัฒนา ฯลฯ.....	3.71	0.75	มาก
9.การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบกิจกรรมภายในหอพัก.....	3.53	0.81	มาก
10.การส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหอพัก.....	3.62	0.81	มาก
11.กิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่มีประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษา.....	3.71	0.85	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	n = 394		ระดับความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.	
12.ความหลากหลายของกิจกรรมที่ทางหอพักจัดให้นักศึกษา.....	3.73	0.83	มาก
14.กิจกรรมที่จัดช่วยเสริมสร้างสามัคคีของนักศึกษา.....	3.75	0.76	มาก
14.นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ..	3.67	0.81	มาก
15.นักศึกษาทราบข่าวการจัดกิจกรรมอย่างทั่วถึง.	3.76	0.77	มาก
16.กิจกรรมที่จัดขึ้นได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก.....	3.52	0.84	มาก
17.การประชาสัมพันธ์ของหอพักเกี่ยวกับข่าวสารและประกาศต่างๆ	3.77	0.79	มาก
18. การเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ด้านต่างๆ แก่นักศึกษา.....	3.52	0.80	มาก
19.จัดกิจกรรมต่างๆ ต่อเนื่องตลอดทั้งปี.....	3.86	0.71	มาก
รวม	3.67	0.52	มาก

จากตาราง 7 นักศึกษาที่พักในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีทัศนะต่อการจัดบริการหอพัก ด้านกิจกรรมภายในหอพัก โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการรักษาความปลอดภัย เป็นรายชื่อ

ด้านการรักษาความปลอดภัย	n = 394		ระดับความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.	
1.การจัดระบบเวรยามรักษาความปลอดภัยประจำหอพัก.....	4.08	0.72	มาก
2.คุณสมบัติในการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำหอพัก เช่น ความสุภาพ ความรับผิดชอบ ฯลฯ.....	3.84	0.81	มาก
3.การจัดระบบป้องกันอัคคีภัยภายในอาคารหอพัก.....	3.92	0.67	มาก
4.ความเพียงพอของถังดับเพลิงในอาคารหอพัก...	3.73	0.74	มาก
5.การซ่อมหนีไฟประจำปีการศึกษาภายในอาคารหอพัก.....	3.46	0.97	ปานกลาง
6.ความสะดวกในการใช้บันไดหนีไฟภายในอาคาร.....	3.75	0.69	มาก
7.การตรวจตราอุปกรณ์ป้องกันอัคคีไฟในอาคารหอพักให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ.....	3.61	0.73	มาก
8.การติดตั้งสัญญาณเตือนภัยภายในอาคารหอพัก.....	3.80	0.65	มาก
9.แสงสว่างในเวลากลางคืนบริเวณทางเดินภายในอาคารและรอบๆ หอพัก.....	2.48	0.95	น้อย
10.การให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนบัตรในการเข้า - ออกภายในอาคารหอพัก.....	3.88	0.86	มาก
11.การตรวจตราบุคคลภายนอกที่มาพบนักศึกษาภายในหอพัก.....	3.77	0.83	มาก
12.การรักษาความปลอดภัยโดยรอบหอพัก.....	3.84	0.75	มาก
13.การรักษาความปลอดภัยภายในอาคารหอพัก	3.92	0.72	มาก
14.บริเวณอาคารหอพักมีการกั้นรั้วรอบขอบชิด...	3.91	0.66	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการรักษาความปลอดภัย	n = 394		ระดับความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.	
15.การติดตั้งอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย.....	3.78	0.67	มาก
16.บริเวณหอพักปลอดจาก พานะนำโรค เช่น หนู แมลงสาบ เป็นต้น.....	3.27	1.05	ปานกลาง
17.เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด.....	3.88	0.87	มาก
18.นักศึกษาหอพักรู้สึกปลอดภัยขณะที่อยู่ใน หอพัก.....	3.99	0.78	มาก
19.มีการติดตั้งกล้องวงจรปิด.....	3.86	0.81	มาก
รวม	3.77	0.45	มาก

จากตาราง 8 นักศึกษาที่พักในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก ด้านการรักษาความปลอดภัย โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เกือบทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 5 การซ่อมหมီးไฟประจำปีการศึกษากายในอาคารหอพัก และข้อ 16 บริเวณหอพักปลอดจาก พานะนำโรค เช่น หนู แมลงสาบ เป็นต้น ส่วนข้อ 9 แสงสว่างในเวลากลางคืนบริเวณทางเดินภายในอาคารและรอบๆ หอพัก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

ทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพัก	เพศ n=394			
	เพศชาย (n = 98)		เพศหญิง (n = 296)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านกายภาพ	3.57	0.50	3.54	0.50
ด้านการบริหาร	3.63	0.53	3.57	0.55
ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.40	0.52	3.29	0.52
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	3.80	0.44	3.63	0.54
ด้านการรักษาความปลอดภัย	3.71	0.47	3.79	0.44
รวม	3.62	0.39	3.57	0.42

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาชายและหญิงที่พักในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.39), ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชายและหญิง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านการบริการและสวัสดิการที่ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพัก	ชั้นปีที่ศึกษา							
	ชั้นปีที่ 1 (n = 80)		ชั้นปีที่ 2 (n = 88)		ชั้นปีที่ 3 (n = 88)		ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า (n = 88)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านกายภาพ	3.65	0.44	3.23	0.56	3.76	0.28	3.45	0.53
ด้านการบริหาร	3.72	0.38	3.20	0.79	3.67	0.42	3.60	0.41
ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.43	0.46	3.02	0.61	3.47	0.38	3.19	0.54
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	3.76	0.46	3.38	0.68	3.81	0.39	3.64	0.35
ด้านการรักษาความปลอดภัย	3.83	0.41	3.69	0.51	3.77	0.50	3.62	0.39
รวม	3.68	0.35	3.31	0.51	3.70	0.31	3.50	0.35

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 3 และ 4 ที่พักในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาทุกชั้นปีที่ 1, 3 และ 4 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการบริการและสวัสดิการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา เกือบทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการรักษาความปลอดภัยนักศึกษาทุกชั้นปีมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิภาค

ทัศนะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพัก	ภูมิภาค n=394			
	กรุงเทพและปริมณฑล (n = 84)		ต่างจังหวัด (n = 310)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านกายภาพ	3.65	0.45	3.53	0.51
ด้านการบริหาร	3.63	0.54	3.58	0.55
ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.37	0.42	3.31	0.54
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	3.65	0.48	3.68	0.53
ด้านการรักษาความปลอดภัย	3.71	0.37	3.79	0.47
รวม	3.60	0.36	3.57	0.43

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพและปริมณฑล และนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดที่พักในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.36), ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาทั้งที่อยู่กรุงเทพและปริมณฑล และต่างจังหวัด มีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการบริการและสวัสดิการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทัศนะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพัก	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน n=394					
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (n = 171)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (n = 192)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (n = 31)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านกายภาพ	3.68	0.51	3.48	0.49	3.31	0.32
ด้านการบริหาร	3.80	0.42	3.41	0.59	3.53	0.53
ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.42	0.54	3.25	0.49	3.24	0.48
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	3.85	0.46	3.51	0.52	3.70	0.56
ด้านการรักษาความปลอดภัย	3.87	0.43	3.71	0.44	3.62	0.53
รวม	3.72	0.39	3.47	0.40	3.48	0.41

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เกือบทุกด้านว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการบริการและสวัสดิการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในด้านกายภาพ ด้านการบริหารและด้านการบริการและสวัสดิการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริหาร ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านกายภาพ และด้านการบริการสวัสดิการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จำแนกตามเพศ และภูมิภาค โดยทำการทดสอบที สำหรับตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีเซฟเฟ

ตาราง 13 การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

ทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพัก	เพศชาย (n = 98)		เพศหญิง (n = 296)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านกายภาพ	3.57	0.50	3.54	0.50	0.513	0.60
ด้านการบริหาร	3.63	0.53	3.57	0.55	0.931	0.35
ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.40	0.52	3.29	0.52	1.716	0.08
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	3.80	0.44	3.63	0.54	2.928	0.01
ด้านการรักษาความปลอดภัย	3.71	0.47	3.79	0.44	-1.515	0.13
รวม	3.62	0.39	3.57	0.42	1.199	0.23

จากตาราง 13 นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ไม่พบว่านักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ และด้านการรักษาความปลอดภัย แตกต่างกัน ส่วนด้านกิจกรรมภายในหอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพัก	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	13.379	4.460	20.252	0.001
	ภายในกลุ่ม	390	85.879	0.220		
	รวม	393	99.257			
ด้านการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	3	17.393	5.798	22.217	0.001
	ภายในกลุ่ม	390	101.774	0.261		
	รวม	393	119.168			
ด้านการบริการและสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	3	12.016	4.005	16.192	0.001
	ภายในกลุ่ม	390	96.471	0.247		
	รวม	393	108.486			
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	ระหว่างกลุ่ม	3	9.793	3.264	12.755	0.001
	ภายในกลุ่ม	390	99.807	0.256		
	รวม	393	109.600			
ด้านการรักษาความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	3	2.380	0.793	3.941	0.009
	ภายในกลุ่ม	390	78.526	0.201		
	รวม	393	80.906			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	9.514	3.171	20.723	0.001
	ภายในกลุ่ม	390	59.687	0.153		
	รวม	393	69.202			

จากตาราง 14 นักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 15-19

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	\bar{X}	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า
		3.68	3.31	3.70	3.50
ชั้นปีที่ 1	3.68		*		
ชั้นปีที่ 2	3.31			*	
ชั้นปีที่ 3	3.70				
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	3.50				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวม แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 แตกต่างจากชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	\bar{X}	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า
		3.65	3.23	3.76	3.45
ชั้นปีที่ 1	3.65		*		
ชั้นปีที่ 2	3.23			*	
ชั้นปีที่ 3	3.76				*
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	3.45				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2

แตกต่างจากชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 แตกต่างจากชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านบริหาร จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	\bar{X}	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า
		3.72	3.20	3.67	3.60
ชั้นปีที่ 1	3.72		*		
ชั้นปีที่ 2	3.20			*	*
ชั้นปีที่ 3	3.67				
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	3.60				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านบริหาร แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 แตกต่างจากชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริการและสวัสดิการ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	\bar{X}	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า
		3.43	3.02	3.47	3.19
ชั้นปีที่ 1	3.43		*		*
ชั้นปีที่ 2	3.02			*	
ชั้นปีที่ 3	3.47				
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	3.19				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริการและสวัสดิการ แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 4 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกิจกรรมภายในหอพัก จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	\bar{X}	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า
		3.76	3.38	3.81	3.64
ชั้นปีที่ 1	3.76		*		
ชั้นปีที่ 2	3.38			*	
ชั้นปีที่ 3	3.81				
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	3.64				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกิจกรรมภายในหอพัก แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 แตกต่างจากชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการรักษาความปลอดภัย จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	\bar{X}	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า
		3.83	3.69	3.77	3.62
ชั้นปีที่ 1	3.83				*
ชั้นปีที่ 2	3.69				
ชั้นปีที่ 3	3.77				
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	3.62				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการรักษาความปลอดภัย แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 21 การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิภาค

ทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพัก	กรุงเทพและปริมณฑล (n = 84)		ต่างจังหวัด (n = 310)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านกายภาพ	3.65	0.45	3.53	0.51	2.03	0.04
ด้านการบริหาร	3.63	0.54	3.58	0.55	0.80	0.42
ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.37	0.42	3.31	0.54	0.91	0.36
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	3.65	0.48	3.68	0.53	-0.48	0.62
ด้านการรักษาความปลอดภัย	3.71	0.37	3.79	0.47	-1.39	0.16
รวม	3.60	0.36	3.57	0.43	0.50	0.61

จากตาราง 21 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ไม่พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนากรุงเทพและปริมณฑล มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย แตกต่างกัน ส่วนด้านกายภาพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพัก	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.405	2.703	11.260	0.001
	ภายในกลุ่ม	391	93.852			
	รวม	393	99.257			
ด้านการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	2	13.327	6.664	24.617	0.001
	ภายในกลุ่ม	391	105.840	0.271		
	รวม	393	119.168			
ด้านการบริการและสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.780	1.390	5.142	0.006
	ภายในกลุ่ม	391	105.706	0.270		
	รวม	393	108.486			
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	ระหว่างกลุ่ม	2	10.570	5.285	20.866	0.001
	ภายในกลุ่ม	391	99.030	0.253		
	รวม	393	109.600			
ด้านการรักษาความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	2	2.972	1.486	7.456	0.001
	ภายในกลุ่ม	391	77.934	0.199		
	รวม	393	80.906			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	5.935	2.967	18.338	0.001
	ภายในกลุ่ม	391	63.267	0.162		
	รวม	393	69.202			

จากตาราง 22 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 22-26

ตาราง 23 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	สูง	กลาง	ต่ำ
		3.68	3.48	3.31
สูง	3.72		*	*
กลาง	3.47			
ต่ำ	3.48			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	สูง	กลาง	ต่ำ
		3.68	3.48	3.31
สูง	3.68		*	*
กลาง	3.48			
ต่ำ	3.31			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 25 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านบริหาร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	สูง	กลาง	ต่ำ
		3.80	3.41	3.53
สูง	3.80		*	*
กลาง	3.41			
ต่ำ	3.53			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านบริหาร แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 26 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริการและสวัสดิการ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	สูง	กลาง	ต่ำ
		3.42	3.25	3.24
สูง	3.42		*	
กลาง	3.25			
ต่ำ	3.24			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริการและสวัสดิการ แตกต่างจาก นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 27 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกิจกรรมภายในหอพัก จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	สูง	กลาง	ต่ำ
		3.85	3.51	3.70
สูง	3.85		*	
กลาง	3.51			
ต่ำ	3.70			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกิจกรรมภายในหอพัก แตกต่างจาก นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่ พบความแตกต่าง

ตาราง 28 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการรักษาความปลอดภัย จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	สูง	กลาง	ต่ำ
		3.87	3.71	3.62
สูง	3.87	*	*	
กลาง	3.71			
ต่ำ	3.62			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการรักษาความปลอดภัย แตกต่างจาก นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 การรวบรวมความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทัศนะของนักศึกษาต่อการ
จัดบริการห้องพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จากแบบสอบถามปลายเปิด

ตาราง 29 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทัศนะของนักศึกษา
ต่อการจัดบริการห้องพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ของความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ
ด้านกายภาพ	
1.ควรเพิ่มแสงสว่างบริเวณทางเดิน บริเวณโดยรอบห้องพักและ ภายในห้องพัก	3
2.ควรทำความสะอาดห้องสุขา	2
3.ควรสร้างหลังคาที่จอดรถ	1
4.ควรเพิ่มจำนวนโต๊ะรับประทานอาหารเช้าในโรงอาหาร	1
5.ควรแก้ไขปัญหาเสียงดังรบกวน	1
6.ควรปรับปรุงห้องน้ำที่คับแคบ	1
7.ควรปรับปรุงห้องพักให้มีห้องน้ำในตัวทุกห้อง	1
ด้านการบริหาร	
1.ควรขยายเวลาเปิด-ปิดห้องพักในช่วงสอบและเปิด-ปิดห้องพักตรงไม่ ปิดก่อนเวลาที่กำหนด	3
2.ควรปรับปรุงสภาพภายในห้องพักให้น่าอยู่	2
3.ควรมีความยุติธรรมในการจัดการห้องพัก	1
4.ควรจัดทำกล่องรับเรื่องร้องเรียนหรือระบบร้องเรียนเพื่อแก้ไขปัญหา ทันที	1
5.ควรรี้อาจารย์ที่ปรึกษาห้องพักรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา	1

ตาราง 29 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ของความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ
6. ควรปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมห้องพักปรับอากาศ	1
7. ควรปรับวิธีการเลือกห้องพักให้เป็นแบบมาก่อนได้เลือกห้องก่อน	1
ด้านการบริการและสวัสดิการ	
1. ควรปรับปรุงสัญญาณอินเทอร์เน็ตและ Wireless ให้ใช้งานได้ดี	8
2. ควรเพิ่มจำนวนพัดลมในห้องพักปกติ	6
3. ควรทาสีห้องใหม่ และเปลี่ยนอุปกรณ์ที่ชำรุด	6
4. ควรปรับปรุงเรื่องความสะดวกบริเวณร้านอาหารและโต๊ะบริเวณโรง อาหาร	4
5. ควรซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุด เช่น มุ้งลวดขาด กลอนประตูเสีย	4
6. ควรปรับปรุงน้ำดื่มให้สะอาดรับประทานได้และเพิ่มจุดบริการน้ำดื่มให้ มากขึ้น	3
7. ควรจัดให้มีโทรศัพท์ภายในและสามารถใช้งานได้	3
8. ควรปรับปรุงระบบบริการซ่อมบำรุงให้รวดเร็ว	3
9. ควรจัดให้มีห้องอ่านหนังสือ ห้องนั่งเล่น และห้องออกกำลังกาย	3
10. ควรจัดการฝึกอบรมให้แก่พนักงานในการบริการ	2
11. ควรเพิ่มช่องเสียบสาย Lan ให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิก	2
12. ควรให้บริการเครื่องนอนที่ถูกต้องเหมาะสม	2
13. ควรปรับปรุงห้องปรับอากาศทุกห้อง โดยไม่พิจารณาจากเกณฑ์คะแนน	1
14. ควรจัดบริการห้องที่ใช้งานส่วนรวมให้มากขึ้น	1
15. ควรทำความสะอาดห้อง Common Room	1
16. ควรจัดระบบไปรษณีย์ให้รวดเร็ว	1
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	
1. ควรมีการกำหนดเกณฑ์คะแนนในแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน และแจ้ง นักศึกษาหอพัก	1
2. ควรสนับสนุนการทำกิจกรรมของนักศึกษาหอพักที่ทำประโยชน์ให้กับ มหาวิทยาลัย	1

ตาราง 29 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
<u>ด้านการรักษาความปลอดภัย</u>	
1. ควรติดตั้งกล้องวงจรปิดเพิ่มในบริเวณที่เป็นจุดล่อแหลม	3
2. พนักงานรักษาความปลอดภัยหอบหิ้ว เครื่องคิดในเรือเวลามากเกินไป	3
3. ควรจัดการปัญหาจอดรถ	1
4. ควรเข้มงวดต่อบุคคลภายนอกที่เข้ามาบริเวณหอพักให้มากขึ้น	1

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิภาค และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1- ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่าที่พักในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 394 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ใน 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย จำนวน 95 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย ด้านกายภาพ 19 ข้อ ด้านการบริหาร 19 ข้อ ด้านการบริการและสวัสดิการ 19 ข้อ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก 19 ข้อ และด้านการรักษาความปลอดภัย 19 ข้อ และในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้านมีแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .976
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปทั้งหมดจำนวน 394 ฉบับ และได้รับฉบับที่สมบูรณ์คืน จำนวน 394 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 1 เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อ

การจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก ด้านการรักษาความปลอดภัย และโดยรวม โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 2 เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ส่วนชั้นปีที่ศึกษา ภูมิภาค และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Ferguson, 1981: 308)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. นักศึกษามีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านกิจกรรมภายในหอพักและด้านการรักษาความปลอดภัย มีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นด้านการบริการและสวัสดิการมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมภายในหอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ และด้านการรักษาความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกัันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกายภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและเป็นรายด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เพราะหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีข้อได้เปรียบในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านกายภาพ ทำเลที่ตั้งหอพักอยู่ภายในมหาวิทยาลัย สามารถเดินทางไปเรียนหรือเดินทางไปทำกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยได้สะดวก ทั้งภายในหอพักและบริเวณโดยรอบยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาหอพัก ด้านการบริหาร นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานหอพัก และมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการสนับสนุนการทำกิจกรรมของนักศึกษา เพื่อพัฒนา นักศึกษา ด้านการรักษาความปลอดภัย การติดตั้งกล้องวงจรตามจุดต่างๆ เพื่อป้องกันอันตรายและแก้ปัญหาสิ่งของหาย ทำให้ทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในด้านการจัดบริการและสวัสดิการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการจัดบริการหอพักเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญทั้งต่อนักศึกษาและสถาบัน ช่วยด้านการศึกษาของนักศึกษาและส่งเสริมการพัฒนาในด้านส่วนด้านบริการและสวัสดิการ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ต้องจัดบริการและสวัสดิการให้กับนักศึกษาอย่างทั่วถึง ให้บริการในเรื่องต่างๆ อย่างครบวงจร และอำนวยความสะดวกการใช้ชีวิตในหอพัก ซึ่งในการจัดบริการและสวัสดิการในด้านต่างๆ จึงยังอาจมีข้อบกพร่อง เช่น การให้บริการห้องส่วนรวมมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา การให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ครอบคลุมอาคารหอพัก การซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุดดำเนินการล่าช้า ทำให้ทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในด้านการจัดบริการและสวัสดิการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการจัดบริการหอพักเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญทั้งต่อนักศึกษาและสถาบัน ช่วยด้านการศึกษาของ

นักศึกษาและส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่างๆ ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอการอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านกายภาพ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการจัดบริการห้องพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอาคารห้องพักตั้งอยู่ในทำเลที่อยู่ภายในมหาวิทยาลัยสะดวกในการเดินทาง เช่น ไปอาคารเรียน หอสมุดกลาง ห้องคอมพิวเตอร์ และที่อื่นๆ เป็นต้น โดยมีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นสวยงาม สภาพอาคารมีการปรับปรุงใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ พิมพ์ทอง (2546: 83) เกี่ยวกับทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการห้องพักนิตินิตินในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตชายมีทัศนคติต่อการให้บริการห้องพักในด้านกายภาพว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งในเรื่องของอาคารห้องพัก และมีสภาพแวดล้อมที่สวยงามมีความสะดวกในการเดินทางไปยังอาคารเรียน ส่วนนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการให้บริการห้องพักในด้านดังกล่าวว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เพราะอาคารห้องพักนิตินิตินมีอายุการใช้งานมากแสงสว่างภายในอาคารไม่เพียงพอ ขนาดห้องพักไม่เป็นไปตามขนาดของทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้กำหนดไว้ว่า ขนาดของห้องพักและจำนวนนิตินิตินนักศึกษาที่พักอาศัยในห้องควรมีความเหมาะสม และไม่จัดให้นักศึกษาอยู่อย่างแออัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี แยมกสิกร (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบห้องพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า ปัญหาที่ต้องการพัฒนามาก ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักให้เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (Internet Access) การจัดระบบห้องพัก ควรใช้แนวคิด “ศูนย์ศึกษาและอาศัย” การจัดห้องพักให้เอื้อต่อการพักอาศัยจำเป็นต้องเริ่มจากการออกแบบก่อสร้าง การจัดบริการภายใน การจัดสภาพแวดล้อมให้มีความสะอาด ร่มรื่น มีบุคลลากรดูแลด้านกายภาพ มีความสะดวกในการเข้าถึงบริการ การจัดห้องพักให้เอื้อต่อการศึกษา จำเป็นต้องมีพื้นที่ที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ มีบรรยากาศที่สงบ ดังที่ซีเกอร์ส (รัชนีบูลย์ ผิวสุพรรณ. 2542: 19; อ้างอิงจาก Seager. 1961: 5) ได้กล่าวถึงการจัดวางแผนอาคารห้องพักว่า ควรสร้างด้วยวัสดุที่เลือกสรรมาอย่างดี ทนทาน และราคาพอสมควร นอกจากนี้ควรมีอุปกรณ์ที่สมบูรณ์และใช้ประโยชน์ได้มากภายในอาคาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิमित โออุไร (2538 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาที่พักอาศัยของนิสิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแขวงหัวหมาก เพื่อสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับที่พักอาศัยของนิสิตรามคำแหง พบว่าหนึ่งในปัญหาที่นิสิตมีความต้องการให้มีการปรับปรุงการให้บริการ คือในเรื่องของการรักษาความสะอาด สำหรับห้องพักเอเซียเนกส์ การที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัญหาในเรื่องกลิ่นรบกวนของขยะและควันจากการเผาขยะ การจัดระบบระบายน้ำภายในอาคารห้องพักระบายน้ำได้ค่อนข้างช้า ทำให้มีน้ำขัง สถานที่จัดกิจกรรมสันทนาการมีจำนวนน้อย และยังขาดความสะดวกในการเดินทางจากอาคารห้องพักไปยังสถานที่ต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย

อีกทั้งการจัดให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตภายในหอพักยังมีจำนวนไม่เพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา ระบบระบายอากาศทั้งภายในและโดยรอบหอพักยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นอกจากนี้แสงสว่างโดยรอบอาคารหอพักยังไม่เพียงพอโดยเฉพาะเวลากลางคืน ดังที่ ซีเกอร์ส (รัชนีบุญย์ ผิวสุพรรณ. 2542 : 19 ; อ้างอิงจาก seager. 1961: 5) ได้กล่าวว่าหอพักควรตั้งอยู่ในบริเวณที่เหมาะสม สามารถใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมกลางแจ้งและสันทนาการได้มากที่สุด ควรจัดให้มีอุปกรณ์ที่สมบูรณ์และใช้ประโยชน์ได้มากภายในอาคาร และควรคำนึงถึงการระบายอากาศและแสงสว่างให้เป็นธรรมชาติ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2523: 59) กล่าวว่าห้องพักนักศึกษาควรมีขนาดจุนักศึกษาได้ 4 คน กำหนดเนื้อที่ให้คนละ 7 ตารางเมตร ส่วนห้องน้ำห้องส้วม กำหนดให้เป็น 1 ตารางเมตร/คน สำหรับห้องซักเสื้อผ้ากำหนดให้ 10 ตาราง/เมตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543: 106) ที่ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติพบว่า หอพักจัดบริการห้องอาบน้ำและห้องสุขาไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา

1.2 ด้านการบริหาร จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการบริหาร โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหอพักมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีคณะกรรมการดำเนินงานที่มาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้พักอาศัย เช่น หัวหน้างานบริการและสวัสดิการ และนิสิตหอพัก เป็นต้น นอกจากนี้หอพักได้จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจำนวนเพียงพอเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา ได้แก่ คณาจารย์ที่ให้ความรู้และประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาและบริหารงาน ทั้งนี้บุคลากรดังกล่าวก็พักประจำอยู่ในอาคารหอพัก ทำให้นักศึกษาสามารถเข้าพบเพื่อปรึกษาและให้ความช่วยเหลือได้สะดวกยิ่งขึ้น ดังที่ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539: 175) กล่าวว่าบุคลากรของการบริการหอพักนั้นควรมีจำนวนเพียงพอและมีความรู้ความสามารถดีพอ จึงจะทำให้งานหอพักบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพร เดชก้อง (2533: 89) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักของมหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ พบว่า การจัดบุคลากรหอพักนักศึกษาแบ่งออกเป็นฝ่ายจัดที่พักและฝ่ายที่ปรึกษาให้คำแนะนำ และมีอาจารย์ประจำหอพักอย่างน้อยหอพักละ 1 คน ทั้งนี้อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักควรพักอยู่ในหอพักนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลเส อิมโฆซา (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเชิงประเมินหอพักศึกษาเขตนิเวศน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ในด้านการบริหารงาน หอพักมีการบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการจำนวน 2 ชุด คือ คณะกรรมการนโยบายและคณะกรรมการบริหารหอพักมีผู้จัดการเป็นผู้รับผิดชอบในฝ่ายจัดการ การวิเคราะห์ตามหลักการบริหาร พบว่า ควรมีการปรับปรุงในด้านการวางแผนของ

คณะกรรมการนโยบายการจัดแบ่งหน้าที่และการประสานงานในฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาและฝ่ายจัดการส่วนการจัดบุคลากร การสั่งการ การรายงานและงบประมาณนั้นเป็นไปตามหลักการบริหารในด้านการดำเนินงานหอพักสามารถดำเนินงานในลักษณะธุรกิจการให้บริการที่มีได้แสวงหากำไรสามารถเลี้ยงตัวเองได้คุ้มค่างับการลงทุนแต่ยังขาดความรวดเร็วเหมือนธุรกิจเอกชนสามารถคืนเงินทุนตามแผนที่วางไว้และมีแนวโน้มว่าสามารถใช้คืนเงินทุนได้หมดตามระยะเวลาที่กำหนด นิสิตทุกคนมีสิทธิในการเข้าหอพักโดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาเป็นการเข้าพักในระบบหมุนเวียนที่กำหนด นิสิตทุกคนมีสิทธิในการเข้าพักอาศัยโดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาเป็นการเข้าพักในระบบหมุนเวียนทุกปี แต่หอพักยังขาดบรรยากาศที่จะกระตุ้นเร้าต่อการเป็นหอพักเพื่อการเรียนรู้ ตามปรัชญาของหอพักศึกษิตนิเวศน์อย่างเต็มที่ ในด้านการใช้ชีวิตของนิสิตในหอพัก พบว่า นิสิตอยู่รวมกันในห้องพักแบบคณะ คือ หลากหลายคณะสาขาวิชาและระดับการศึกษามีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านการดำเนินชีวิตและด้านวิชาการแต่อยู่ในลักษณะกลุ่มๆ กิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยยังมีน้อยมาก

สมหญิง สารโกศล (2535: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า การบริหารงานหอพักในปัจจุบันยังขาดความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการ ผู้ให้บริการขาดกำลังใจ เพราะการพิจารณาความดีความชอบไม่ต่อเนื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ดี อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ยังไม่รู้หน้าที่ของตนเอง อาคารหอพักส่วนใหญ่มีสภาพเก่าและมีความแออัดเกินไป

อำพร เดชก้อง (2533: บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์ พบว่า รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษา ประกอบด้วยปรัชญาของหอพักนักศึกษา คือ การเพิ่มพูนปัญญา พัฒนาอารมณ์ ร่างกาย แข็งแรง ให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข นโยบายมุ่งสร้างความรู้ความสามารถ ความกล้าแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความมีคุณธรรม จริยธรรม และวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักศึกษามีที่พักที่สะดวก ปลอดภัย มีความพร้อมในการเรียน และมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม ประเภทของหอพักนักศึกษา แบ่งเป็นหอพักนักศึกษาชาย หอพักนักศึกษาหญิง ตั้งอยู่ในหรือนอกมหาวิทยาลัยบริเวณใกล้เคียงให้เอกชนดำเนินการหรือให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้ควบคุมดูแล ลักษณะการจัดหอพักให้นักศึกษา ให้นักศึกษาทุกคนได้รับสิทธิเข้าอยู่หอพักตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด จัดหอพักให้เป็นศูนย์การศึกษาและอาศัย คุณลักษณะนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ได้แก่ ความมีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ ความมีระเบียบ ความมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความคิดสร้างสรรค์ ระบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาให้มีสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัยและสำนักงานย่อย

ประจำหอพักแต่ละอาคาร โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำหอพัก การดำเนินงานหอพักนักศึกษา ประกอบด้วย การวางแผน การจัดหน่วยงาน การจัดบุคลากร การวินิจฉัยสั่งการ การประสานงาน การรายงานผล ปฏิบัติงาน และการงบประมาณ อาคารสถานที่ และการจัดบริการสวัสดิการของหอพักนักศึกษา อาคารหอพักนักศึกษามีจำนวนหลายชั้นให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา มีเครื่องอำนวยความสะดวกพร้อม และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม กิจกรรมในหอพักนักศึกษา ประกอบด้วย กิจกรรมกีฬา และ นันทนาการ บำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรมและวิชาการ มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต

1.3 ด้านบริการและสวัสดิการ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านบริการและสวัสดิการ โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกประจำหอพักต่อจำนวนนักศึกษา ยังมีจำนวนไม่เพียงพอกับนักศึกษา อีกทั้งอุปกรณ์บางชิ้นยังชำรุดเสียหายและไม่ได้มาตรฐาน และการให้บริการซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุดล่าช้า การจัดบริการจำหน่ายอาหารในหอพักที่บางส่วนยังไม่สะอาดและมีพื้นที่นั่งไม่เพียงพอ โทรศัพท์ภายในหอพักยังมีจำนวนน้อย นักศึกษายังมีความต้องการใช้ช่องต่อพ่วงเครื่องคอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้น เพื่อใช้สำหรับการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้การให้บริการน้ำดื่มที่ยังไม่ค่อยสะอาด การจัดบริการห้องส่วนรวมสำหรับดูโทรทัศน์ยังให้บริการได้ไม่ทั่วถึง อาหารที่จำหน่ายภายในหอพักบางร้านยังไม่ได้มาตรฐาน รสชาติไม่ดี และอาหารขาดความหลากหลาย ระบบอินเทอร์เน็ตยังไม่ทั่วถึง ภายในหอพักจุดสำหรับให้บริการน้ำดื่มยังมีไม่ครบทุกชั้น การจัดห้องสำหรับให้บริการนักศึกษาเพื่อทบทวนบทเรียน และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมีบรรยากาศที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆประจำห้องพัก เช่น โต๊ะอ่านหนังสือ ชั้นวางรองเท้า ฯลฯ ยังไม่ได้มาตรฐาน ดังที่ ทบวงมหาวิทยาลัย (2541: 14-15) ได้กำหนดมาตรฐานการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพักให้มีจำนวนเท่ากับนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยในแต่ละห้อง นอกจากนี้สิ่งอำนวยความสะดวกประจำหอพัก เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์รายวันให้เพียงพอกับความต้องการของนิสิตนักศึกษา และต้องได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี มีความสะอาดเป็นระเบียบอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิमित โออุไร (2538: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับที่พักอาศัยของนิสิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแขวงหัวหมาก เพื่อสำรวจปัญหาที่เกี่ยวข้องกับที่พักอาศัยของนิสิตรามคำแหงพบว่า นิสิตเกือบทั้งหมดมีความต้องการให้ปรับปรุงการบริการตามลำดับ ดังนี้คือ ราคาอาหาร บริการโทรศัพท์ หนังสือพิมพ์รายวัน โทรทัศน์ และการรักษาความสะอาด ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณฤมล ประภัสสร (2547: 120) เรื่องปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพักโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพักด้าน

สวัสดิการอยู่ในระดับปานกลาง อันเนื่องมาจากฝ่ายประสานงานหอพักทำงานบกพร่องและปฏิบัติงานล่าช้า สื่ออุปกรณ์การเรียนเช่น คอมพิวเตอร์ มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิต อีกทั้งการจัดยาสามัญประจำบ้านและคุณภาพของเวชภัณฑ์ยังไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เชียร์ ศรี วิวิษศิริและคณะ (2534: บทคัดย่อ) เรื่องความต้องการของนิสิตโครงการเพชรในตมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายต่างๆ ในหอพักนิตินเพชรในตมผลการศึกษารูปว่า นิตินยังต้องการให้ฝ่ายพยาบาลจัดหายาให้เพียงพอต่อความต้องการของนิสิตและให้ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์เกี่ยวกับการปฐมพยาบาล ทำนองเดียวกับ นิภา พุทธสุวรรณ (2530: 123) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครในทัศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก พบว่า การจัดสวัสดิการไม่เหมาะสม น้ำดื่ม โทรศัพท์สาธารณะ สนามกีฬาและอุปกรณ์กีฬายังไม่เพียงพอ ยาสามัญประจำบ้าน และอุปกรณ์ปฐมพยาบาลไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิต

1.4 ด้านกิจกรรมภายในหอพัก จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กิจกรรมภายในหอพัก โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีปัจจัยในการเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ การสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา มีสถานที่เพื่อให้นักศึกษาจัดกิจกรรมอย่างเหมาะสม มีแผนการจัดกิจกรรมกำหนดจำนวนกิจกรรมเกณฑ์การให้คะแนนและรูปแบบกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษาไว้ล่วงหน้า เช่น กิจกรรมปฐมนิเทศให้กับนักศึกษาใหม่ที่เข้าพัก เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบถึงโครงสร้างดำเนินงาน กวาระเบียบข้อบังคับของหอพัก เพื่อให้ นิตินได้ใช้ชีวิตในหอพักอย่างมีความสุข และมีกิจกรรมที่หลากหลายเช่น กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านวิชาการ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ นอกจากนี้หอพักสนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม จึงทำให้กำหนดวัน เวลา รูปแบบกิจกรรมเอื้อต่อการเรียนและพัฒนา นักศึกษา ดังที่ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539: 176-177) กล่าวว่า การฝึกอบรมนิสิตนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญและจำเป็นมาก หนึ่งในโครงการที่ควรฝึกอบรมนิสิตนักศึกษาในหอพักคือ โครงการปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาหอพักใหม่ ส่วน วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530: 145-147) กล่าวว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านต่างๆ ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสจัดกิจกรรมขึ้นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอำพร เดชก้อง (2533: 101) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ พบว่า กิจกรรมในหอพักนักศึกษาควรประกอบด้วย กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ บำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมวิชาการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาเข้าร่วมได้ตามความสนใจและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาด้วย ทำนองเดียวกับงานวิจัย

ของ นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ (2532: 97) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอแนวทางการพัฒนาหอพักในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา พบว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพักนิสิตควรเป็นกิจกรรมที่เกิดจากการวางแผนและลงมือปฏิบัติโดยนักศึกษา มีอาจารย์ให้คำแนะนำเมื่อนักศึกษาต้องการและให้นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีเสรีภาพในการเลือกเข้าอยู่ชมรมและช่วยกันแก้ปัญหาเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นสำหรับหอพักเอเชียนเกมส์ การที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทางหอพักยังขาดการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆที่มีประโยชน์การจัดกิจกรรมยังไม่มีหลากหลายไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา อีกทั้งการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมภายในหอพักยังกระทำได้อย่างไม่เต็มที่ ในเรื่องของการเยี่ยม-คืนวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำกิจกรรมยังไม่มีความสะดวกเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังขาดบุคลากรประจำหอพักที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของนักศึกษา ดังที่ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2525: 95-96) ได้กล่าวว่าการบริหารงานหอพักควรมีบุคลากรฝ่ายที่ปรึกษาภายในหอพัก โดยมีหัวหน้าที่ปรึกษาหนึ่งคนทำหน้าที่รับผิดชอบด้านความเป็นอยู่ทั่วไป ด้านวินัยตลอดจนการจัดกิจกรรมและหอพักแต่ละแห่งจะมีที่ปรึกษาอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปจะมีที่ปรึกษา 1 คนต่อนิสิตนักศึกษา 300 คน ส่วน สุขุม นวลสกุล (2534: 48-50) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรมต้องมีความรับผิดชอบ จริงใจ สละเวลาและความสุขส่วนตัวบ้าง เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริสรณ์ ทิพทวี (2543: 107) ที่ทำการศึกษาศักยภาพของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการดำเนินงานหอพักด้านกิจกรรมนักศึกษาว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทำนองเดียวกับ รัชนีบุญย์ ผิวสุพรรณ (2542: 62) ที่ศึกษาการใช้ชีวิตในหอพักตามทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พบว่า นิสิตมีทัศนคติการใช้ชีวิตในหอพักด้านกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกันส่วนหอพักในการที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จำนวนเงินงบประมาณที่ไม่เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรม ในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ที่ยังจัดกระทำได้อย่างไม่ทั่วถึง อีกทั้งในบางครั้งทางหอพักมีการจัดกิจกรรมในช่วงเวลาที่ใกล้สอบจำนวนบุคลากรประจำหอพักยังมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษา นอกจากนี้กิจกรรมที่ทางหอพักจัดยังขาดความหลากหลาย ดังที่ มนตรี แยมกสิกร (2542: 71-72) ได้ศึกษารูปแบบของหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า กิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาประกอบด้วยโครงการหลากหลายโครงการ ในจำนวนนั้นคือ โครงการพัฒนาทักษะด้านวิชาการ มุ่งพัฒนาทักษะที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานทางวิชาการ อาทิเช่น การพิมพ์ การเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น ส่วนในเรื่องของกิจกรรมในรูปแบบศิลปวัฒนธรรม

ลำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539: 176-177) กล่าวว่าควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะ และวัฒนธรรมพื้นฐาน เช่น การแต่งกาย อาหาร การละเล่นต่างๆ และวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับวันสำคัญของชาติ เช่น วันสงกรานต์ วันวิสาขบูชา วันลอยกระทง เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีรววัฒน์ สุวรรณแพง (2543: บทคัดย่อ) ได้ทำการสำรวจเรื่องการจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยของหอพักตาม “คำขวัญของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” พบว่า มีกิจกรรมการศึกษาเพียง 2 กิจกรรม เท่านั้น คือ โครงการอบรมมนุษยสัมพันธ์สำหรับนิสิตหอพักใหม่ และการส่งเสริมพัฒนานิสิตหอพักด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งมีไม่เพียงพอต่อการพัฒนาลักษณะนิสัยของนิสิต และทางหอพักยังขาดบุคลากรและสถานที่ในการจัดกิจกรรมการศึกษา

1.5 ด้านการรักษาความปลอดภัย จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการรักษาความปลอดภัย โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาคารหอพักมีเวรยามรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง ประจําที่ประตูทางเข้าและที่อาคารหอพัก มีระบบป้องกันอัคคีภัยโดยมีบันไดหนีไฟ ถึงดับเพลิง สัญญาณเตือนภัยในทุกอาคารและมีการจัดอบรมป้องกันอัคคีภัยให้แก่ นักศึกษา นอกจากนี้ยังมีการป้องกันบุคคลภายนอกเข้า ดังที่ กรมประชาสงเคราะห์ (กรมประชาสงเคราะห์. 2541: 28) ได้กำหนดว่า อาคารหอพักที่สูงตั้งแต่ 4 ชั้นขึ้นไปหรืออาคารสูง 3 ชั้น มีชั้นลอยและใช้พื้นที่ชั้นลอยเป็นห้องพัก เพื่อความปลอดภัยของผู้พักต้องจัดให้มีบันไดหนีไฟ ติดตั้งเครื่องดับเพลิงทุกชั้นๆละ 1 เครื่อง และติดตั้งระบบเตือนภัยที่สามารถใช้ได้ทันทีเมื่อมีภัยอันตราย ส่วน พิธเจอรอล และคณะ (รัชนีบุลย์ ผิวสุพรรณ. 2542: 20; อ้างอิงจาก Fitzgerald; et al. 1970: 21) ได้กล่าวว่า อาคารสถานที่ของหอพักควรให้ความปลอดภัยแก่ผู้พักอาศัยตลอด 24 ชั่วโมง และมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วนสำหรับหอพักเอเซียเกมส์ การที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดระบบป้องกันอัคคีภัยภายในอาคารหอพักยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร กล่าวคือ จำนวนของถังดับเพลิงภายในหอพักยังมีจำนวนไม่เพียงพอ อีกทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันภัยบางชนิดยังอยู่ในสภาพไม่พร้อมใช้งาน เช่นบันไดหนีไฟและสัญญาณเตือนภัยที่ไม่ได้รับการตรวจสอบมาเป็นเวลานาน เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยยังไม่เข้มงวดในการตรวจตราบุคคลภายนอกที่เข้ามาพบนักศึกษา และยังขาดการดูแลความปลอดภัยโดยรอบหอพัก นอกจากนี้ยังขาดการซ่อมแซมหลอดไฟที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน พนักงานรักษาความปลอดภัยไม่มีคุณสมบัติในการทำงาน ควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน ดังที่โคเวล (Colwell; & Gallagher. 1999: 226) ได้ศึกษาการป้องกันอัคคีภัยในหอพักนักศึกษา พบว่ามหาวิทยาลัยมีหน้าที่ตามกฎหมายในการป้องกันและรักษาความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัยประกอบด้วย การป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดจาก

ไฟไหม้ ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันที่รัดกุม มีการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงให้เพียงพอ การทำแผนอพยพหนีไฟ การชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ของหอพักได้เข้าใจความสำคัญของอุปกรณ์ป้องกันไฟและการซ้อมอพยพหนีไฟด้วย สอดคล้องกับที่ มนตรี แย้มกลีกร (2542: 70) ได้ศึกษารูปแบบนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทยพบว่า หอพักจำเป็นต้องจัดระบบควบคุมความปลอดภัยในการเข้า-ออกหอพักตลอด 24 ชั่วโมง ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ (2532: 97) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอแนวทางการพัฒนาหอพักในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา พบว่า การจัดหอพักของวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา ส่วนใหญ่จัดเวรยามรักษาความปลอดภัยไว้ในบริเวณหอพักตลอดทั้งคืน และบริเวณรอบๆ หอพักนักศึกษามีบ้านพักอาจารย์อยู่โดยรอบ จึงทำให้ผู้พักในหอพักมีความรู้สึกปลอดภัยส่วนหอพักใน การที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทางหอพักยังขาดมาตรการที่รัดกุมในการตรวจสอบบุคคลภายนอกที่เข้ามาบริเวณหอพักและการรักษาความปลอดภัยโดยรอบและภายในอาคารหอพักที่บางครั้งยังขาดประสิทธิภาพ อีกทั้งทางหอพักยังขาดการติดตั้งกล้องวงจรปิดในบริเวณที่เป็นจุดอ่อนแหลม ระบบการแลกเปลี่ยนการเข้า-ออกยังขาดประสิทธิภาพและยังไม่มีความเร็วเท่าที่ควร นอกจากนี้พนักงานรักษาความปลอดภัยบางส่วนขาดคุณสมบัติพื้นฐานในการปฏิบัติงานจริง เช่น ความสุภาพ ความรับผิดชอบ และการจัดระบบป้องกันอัคคีภัยภายในหอพัก จำนวนถึงดับเพลิงยังไม่เพียงพอ การจัดซ้อมหนีไฟประจำปีที่กระทำอย่างไม่สม่ำเสมอ ขาดการตรวจตราอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน เช่น บันไดหนีไฟที่แข็งแรง ดังที่ เอมอชมา วัฒนบูรานนท์ (2539: 97) ได้กล่าวไว้ว่าหอพักควรสร้างให้สูงไม่เกิน 2 ชั้นสำหรับเด็ก และไม่เกิน 3 ชั้นสำหรับเด็กโต หากจำเป็นต้องจัดให้มีทางออกฉุกเฉินหรือบันไดหนีไฟด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหญิง สารโกศล (2535: 104-108) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันและปัญหาทางการบริหารด้านหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า หนึ่งในปัญหาใหญ่ของการจัดบริการหอพัก คือเรื่องของการดูแลรักษาความปลอดภัยไม่ทั่วถึง

2. เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิลำเนา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาคารหอพักนักศึกษาชายและอาคารหอพักนักศึกษาหญิงอยู่ในสภาพแวดล้อมไม่แตกต่างกัน และแต่ละหอพักได้รับการจัดบริการในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ต่างๆภายใน

หอพัก เช่น การจัดตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เตียง ที่นอน น้ำดื่ม น้ำใช้ ตลอดจนอุปกรณ์อำนวยความสะดวกประจำหอพักที่มีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน อีกทั้งการจัดดำเนินงานหอพักนักศึกษาชายและหอพักนักศึกษาหญิงโดยทั่วไปได้มีการใช้กฎระเบียบเดียวกัน เช่น เกณฑ์ในการพิจารณานักศึกษาเข้าพักในหอพัก กำหนดเวลาเปิดปิดหอพัก บทลงโทษในกรณีที่นักศึกษากระทำผิดกฎของหอพัก เป็นต้นสำหรับการจัดบริการด้านกิจกรรมภายในหอพัก ทางหอพักได้ดำเนินการจัดกิจกรรมในรูปแบบเดียวกันคือ รูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ รูปแบบกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม รูปแบบกิจกรรมด้านวิชาการ และรูปแบบกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ส่วนในเรื่องของการจัดบริการด้านการรักษาความปลอดภัย แต่ละหอพักมีมาตรฐานในการให้บริการด้านการรักษาความปลอดภัยในระดับเดียวกัน นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงในแต่ละหอพักมีความคิดเห็นตรงกันว่า ควรปรับปรุงการให้บริการในเรื่องเดียวกัน เช่น ควรมีการซ่อมหนีไฟประจำปีการศึกษา ควรเพิ่มประสิทธิภาพการจัดระบบป้องกันอัคคีภัยภายในหอพัก ดังที่ ทบวงมหาวิทยาลัย (2541: 14) ได้กำหนดมาตรฐานกิจการนักศึกษา ว่าหอพักต้องจัดอุปกรณ์ประจำห้องพัก เช่น เตียง ที่นอน และตู้เสื้อผ้า ที่มีคุณภาพดีพอสมควรและมีจำนวนเท่ากับนักศึกษาที่พักในห้อง และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกประจำหอพัก เช่น คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ และน้ำดื่มที่สะอาด เป็นต้น ส่วนในเรื่องของการรักษาความปลอดภัย เอมอัชมา วัฒนบูรานนท์ (2539: 97) ได้สรุปลักษณะด้านความปลอดภัยของหอพักนิสิตไว้ว่า ควรจัดให้มีระบบป้องกันอัคคีภัย มีอุปกรณ์ดับเพลิงขั้นต้น มีการหนีไฟและฝึกดับเพลิง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิบูลย์ ผิวสุพรรณ (2542: 64) ที่ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตต่อการใช้ชีวิตในหอพักมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พบว่า ทัศนคติของนิสิตต่อการใช้ชีวิตในหอพักโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งต่างจากงานวิจัยของ พัทธวีภา ศุภโกศล (2546: 58) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการให้บริการงานหอพักมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง มีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานหอพักโดยรวมแตกต่างกันอย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดบริการหอพักแพทย์ ด้านการบริหาร แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาหญิงเป็นเพศที่มีการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมรอบๆตัวได้ดีกว่านักศึกษาชาย ทำให้เพศหญิงรู้สึกมีความสุขกับการดำเนินชีวิตภายในหอพักมากกว่าเพศชาย ดังที่ แคดการ์ (สิริสรณ์ ทิพทวี. 2543: 110; อ้างอิงจาก Kakkar. 1968: 76) กล่าวว่าเพศหญิงมีการปรับตัวและยอมรับตนเองดีกว่าเพศชาย ดังนั้นนักศึกษาหญิงจึงสามารถที่จะเรียนรู้ปรับตัวต่อปัญหาในเรื่องของกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆภายในหอพักได้ดีกว่าเพศชาย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543: 110) ที่ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพัก นักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษาหอพักชายมีทัศนคติในด้านการควบคุม

นักศึกษาแตกต่างกับนักศึกษาหญิงด้านกิจกรรมภายในหอพัก นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดบริการหอพักแพทย์และหอพักในแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชายเป็นเพศที่ชอบมีกิจกรรมทางสังคม ชอบเล่นกีฬา และชอบการแสดงออกมากกว่าเพศหญิง จึงทำให้เพศชายน่าจะมีความสนใจในกิจกรรมหอพักมากกว่านักศึกษาหญิง ดังที่ สุณีย์ ธีรดากร (2523: 207) กล่าวว่าโดยธรรมชาติแล้วเพศหญิงกับเพศชายมีความสนใจในกิจกรรมด้านต่างๆทั้งการเล่นและการเรียนที่ต่างกัน เพศชายชอบเล่นกีฬา ประดิษฐ์ค้นคว้าทดลอง เพศหญิงสนใจในการแต่งกาย อ่านหนังสือ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธวีภา ศุภโกศล (2546: 58) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการให้บริการงานหอพักมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านกิจกรรมภายในหอพักแตกต่างกันด้านการบริการและสวัสดิการ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดบริการหอพักในแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในเรื่องของความละเอียดอ่อนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงนั้นแตกต่างกัน กล่าวคือนักศึกษาชายจะมองสภาพแวดล้อมอย่างผิวเผินหรือมองในภาพรวมไม่ได้คำนึงถึงรายละเอียดเท่ากับนักศึกษาหญิง จึงทำให้การรับรู้ปัญหาของนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในเรื่องของการบริการและสวัสดิการแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543: 98) ที่ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีทัศนคติด้านการบริการแตกต่างกัน

2.2 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่ 1, ชั้นปีที่ 2, ชั้นปีที่ 3, ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า พักอาศัยอยู่ในหอพักระยะเวลาไม่เท่ากัน นักศึกษาชั้นปี 1 มีความต้องการที่พำนักอาศัยอย่างมากโดยเฉพาะหอพักของมหาวิทยาลัยที่เป็นที่คาดหวังของผู้ปกครองว่ามีความปลอดภัยสูง สะดวกในการเดินทางและบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี อีกทั้งนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ยังไม่คุ้นเคยกับพื้นที่และเส้นทางรอบมหาวิทยาลัย เมื่อนักศึกษาขึ้นชั้นปีที่ 2 เคยพำนักอาศัยอยู่ในหอพักมาแล้ว 1 ปี เกิดการเปรียบเทียบหอพักของมหาวิทยาลัยกับหอพักบริเวณใกล้เคียงมหาวิทยาลัย จะมีการใช้ชีวิตได้อย่างอิสระมากกว่า มีกฎเกณฑ์ที่น้อยกว่า ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 และสูงกว่า ได้พักอยู่ในหอพักนักศึกษาเป็นระยะเวลาที่นานพอสมควร ทำให้เกิดความผูกพัน คิดว่าหอพักเหมือนบ้านของตน ไม่อยากย้ายหอพัก อีกทั้งใกล้จะจบการศึกษา ยังต้องการความสะดวกในการเดินทาง และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะเป็นต่อการเรียน ในช่วงที่เข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นหอพักมหาวิทยาลัยอยู่ในช่วงเปลี่ยนผู้บริหารใหม่ ซึ่งต้องใช้เวลาในการศึกษาและพัฒนางานหอพักจึงทำให้ผลการศึกษาด้าน

บริการและสวัสดิการอยู่ในระดับปานกลาง ได้รับการจัดการอำนวยความสะดวกและได้รับการบริการในเรื่องของการจัดกิจกรรมและการรักษาความปลอดภัยตลอดระยะเวลาการพักอยู่ในหอพัก ทำให้นักศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษาต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยต่างจากงานวิจัยของ ฌณมด ประภัสสร (2547: 128) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมหอพักโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตชั้นปีต่างก็มีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพัก โดยรวมแตกต่างกันอย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการหอพักแพทยด้านการบริหาร แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ยังมองสภาพปัญหาการดำเนินงานภายในมหาวิทยาลัยยังไม่ชัดเจนและอยู่ในช่วงของการปรับตัวเพื่อเข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมภายในมหาวิทยาลัย จึงทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎระเบียบได้มากกว่านักศึกษาชั้นปีอื่นๆ ซึ่งต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งผ่านทักษะในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยมาแล้วช่วงหนึ่ง จากการพักอาศัยและการศึกษาเล่าเรียน ทำให้นักศึกษามองภาพรวมของการจัดดำเนินงานในหอพักได้ชัดเจนขึ้น และมีการปรับตัวที่จะใช้ชีวิตภายในหอพักได้ดีขึ้น ดังที่ ศันสนีย์ ฟองดาวิรัตน์ (2530: 98) ได้กล่าวไว้ว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะอยู่ในระหว่างการปรับตัวให้ยอมรับสภาพชีวิตและวัฒนธรรมของสถาบันที่ตนเข้าศึกษา สอดคล้องกับที่ ศศิพินต์ ทรงสัดย์ (2542: 49) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาในชั้นปีที่สูงขึ้น สามารถมองเห็นสิ่งต่างๆตามความเป็นจริงและยอมรับต่อสภาพต่างๆได้ ตลอดจนนักศึกษาก็ได้ส่งสมประสงค์ที่ได้เรียนรู้อันเกิดความเข้าใจ สามารถมองเห็นแนวทางการแก้ไขปัญหาในวิธีการที่สมเหตุสมผลมากขึ้นทำให้มีความเข้าใจในตนเองและปรับตัวให้ตนเองมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการด้านการบริหารแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ด้านกิจกรรมภายในหอพัก พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นกลุ่มที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการอยู่หอพักมากนัก ยังไม่เคยชินกับการเข้าร่วมกิจกรรมภายในหอพัก ซึ่งต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า ที่มีประสบการณ์การอยู่หอพักมานานมองเห็นสภาพปัญหาในการจัดดำเนินงานในหอพักได้ดีกว่า จึงมีความต้องการให้มีการพัฒนาปรับปรุงให้มากยิ่งขึ้นดังที่ ทองเรือน อมรัชกุล (2539: 39) กล่าวถึงลักษณะของนิสิตชั้นปีที่ 1 ว่าจะรู้สึกตื่นเต้นอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย มีความผูกพันอยู่กับเพื่อนๆ ชอบอยู่รวมกลุ่มและชอบเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย ซึ่งทั้งนี้หอพักได้จัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายในการพัฒนานักศึกษา ให้อำนาจการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์

กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านวิชาการ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อยู่ในสถานะผู้เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งสามารถกระทำได้ตามความสมัครใจ ซึ่งต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า ที่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมมาแล้ว ปัจจุบันจึงมีหน้าที่ในการเป็นผู้จัดกิจกรรม ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผน การประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการประสานงานกิจกรรมต่างๆ จึงทำให้ทราบปัญหาต่างๆ ในการดำเนินงานเป็นอย่างดี ส่วน ศันสนีย์ ฟองดาววิรัตน์ (2530: 98) กล่าวว่า นักศึกษาชั้นปีสูงขึ้น จะมีความต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลง และการปรับปรุงการให้บริการในทุกด้านตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในสถาบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543: 106) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อการจัดดำเนินงานด้านกิจกรรมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เพราะเห็นว่ากิจกรรมนักศึกษาที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ เช่นเดียวกับ สายพิณ สุดคณิง (2536: 87) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติการเข้าร่วมกิจกรรมต่างจากนิสิตชั้นปีอื่นๆ เป็นเพราะนิสิตไม่คุ้นเคยกับสภาพการจัดกิจกรรมในมหาวิทยาลัย

2.3 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพและปริมณฑล และต่างจังหวัด ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นลักษณะทางกายภาพของที่ตั้ง วัฒนธรรม และฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาเหล่านี้ก็มาอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน นอกจากนี้นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพและปริมณฑล และต่างจังหวัด มีความต้องการหอพักที่จัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน การให้บริการในด้านต่างๆ เหมือนกัน นักศึกษาที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย มีระดับสติปัญญาและช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน จึงมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน ซึ่งสุพัตรา สุภาพ (2541: 41) กล่าวว่า นิสิตส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายมีช่วงอายุระหว่าง 17-21 ปี จึงมีความคิดเห็น ความรู้สึกและวุฒิทางอารมณ์ที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลให้นิสิตชายและนิสิตหญิงที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญา ศักดิ์เพชร (2541: 3) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณที่มีต่อหอพักเอกชนและหอพักมหาวิทยาลัยปีการศึกษา 2539 ด้านการบริหาร ด้านการควบคุมนิสิต ด้านการบริการและสวัสดิการ และด้านการจัดกิจกรรม พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมืองและนอกเมืองมีทัศนคติต่อหอพักมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 4 ด้าน เช่นเดียวกับที่ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาทัศนคติของ

นักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ด้านการควบคุมนักศึกษา ด้านการบริการและสวัสดิการด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อม พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและบริเวณชานเมืองกับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด มีทัศนคติต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทำนองเดียวกับที่ นิภา พุทธสุวรรณ (2530: 133) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครในทัศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านสวัสดิการ และด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า นิสิตนักศึกษาหอพักที่มีภูมิลำเนาต่างกันจาก 3 มหาวิทยาลัย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมหอพักทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นกลุ่มที่สนใจวิชาการ มีความต้องการให้ได้ผลการเรียนดี จึงใช้เวลาเพื่อการศึกษาเล่าเรียนมากกว่าการทำกิจกรรมอื่น ย่อมมีความตั้งใจ ความสนใจ ใฝ่ใจ กับทุกเรื่อง ทุกสถานการณ์ รวมถึงการพักอาศัยในหอพัก ต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ย่อมมีความสนใจ ใฝ่ใจ น้อยกับเรื่องต่างๆ (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2537: 39) ซึ่งสอดคล้องกับคลีคและโทรว์ (ประกอบ บุรัตน์. 2530: 183-184; อ้างอิงจาก Clark; & Trow. 1963) กล่าวว่านักศึกษากลุ่มสนใจใฝ่วิชาการ จะสนใจใฝ่ศึกษา สนใจความคิดเชิงวิชาการ และขณะเดียวกันก็สนใจในการเรียนในชั้นเรียน ความมุ่งมั่นของนักศึกษากลุ่มนี้ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เป็นกลุ่มที่ชอบความอิสระ ไม่ค่อยมีวินัยในตนเองเท่าใดนัก มักใช้เวลาในการเข้ากลุ่มเพื่อน เทียวเตร่ ดูหนัง ฟังเพลง สอดคล้องกับที่นิวโคมบ์และคนอื่นๆ (สุชาติดา มัคไอดี. 2528: 19; อ้างอิงจาก Newcomb; other. 1967) ที่กล่าวว่า นักศึกษาที่ไม่มีระเบียบจะไม่สนใจวิชาการ มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ค่อยขลาด สนใจแต่ความสนุกสนาน ชอบงานรื่นเริง ทำตัวเด่นอยู่เสมอ รักความอิสระและมักทำอะไรตามความพอใจ จึงส่งผลให้มีทัศนคติแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการห้องพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1. ด้านกายภาพ นักศึกษามีทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการห้องพักใน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ภายในอาคารห้องพัก และการรักษาความสะอาดบริเวณโรงอาหารห้องพักว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อย ดังนั้นจึงควรมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักให้มากขึ้น เช่น ควรเพิ่มจุดต่อคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา เพราะส่วนใหญ่นักศึกษาใช้คอมพิวเตอร์ส่วนตัว เพื่อนักศึกษาจะได้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตในการศึกษาค้นคว้าได้อย่างเต็มที่ และควรให้เจ้าหน้าที่ทำความสะอาดบริเวณโรงอาหารห้องพักให้สะอาดขึ้น นอกจากนี้ในเรื่องของการให้แสงสว่างบริเวณรอบอาคารหรือระหว่างห้องพัก นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงควรมีการติดตั้งไฟฟ้าบริเวณโดยรอบห้องพัก โดยเฉพาะบริเวณที่อาจเกิดอันตราย

1.2. ด้านการบริหาร นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดบริการว่ามีความเหมาะสมใน

ระดับปานกลาง เพื่อให้การบริหารห้องพักมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการจัดประชุมระหว่างอาจารย์ประจำห้องพักที่ทำหน้าที่ให้บริการด้านให้คำปรึกษาและดูแลนักศึกษา กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการบริหารงานห้องพัก แต่นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือเข้าประชุมควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารดึงดูดความสนใจและให้นักศึกษาตระหนักถึงการให้ความร่วมมือกับห้องพักให้มากขึ้น ควรจัดระบบซ่อมบำรุงอุปกรณ์เครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น ส่วนในเรื่องของกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆของห้องพัก ควรมีการยืดหยุ่นได้ตามหลักเหตุและผล เช่น กำหนดเวลาเปิด-ปิดห้องพักประจำวันกำหนดเวลาในการชำระค่าธรรมเนียมห้องพัก บทพิจารณาในการลงโทษนักศึกษา เป็นต้น

3. ด้านการบริการและสวัสดิการ นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดบริการเกี่ยวกับจำนวน

โทรศัพท์ภายในห้องพักต่อจำนวนนักศึกษาที่พัก การจัดบริการจุดเชื่อมต่ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา การจัดบริการห้องส่วนรวมสำหรับดูโทรทัศน์ และการจัดจำหน่ายอาหารในโรงอาหารห้องพักว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อย ดังนั้นจึงควรจัดให้มีการบริการและสวัสดิการแก่นักศึกษาในด้านต่างๆ ให้ทั่วถึงและเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่นักศึกษาพึงได้รับ เช่น การจัดอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพัก การจัดบริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

4. ด้านกิจกรรมภายในหอพัก นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดบริการเกี่ยวกับงบประมาณ จากทางหอพักสำหรับทำกิจกรรมของนักศึกษา ซึ่งทางหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบกิจกรรมภายในหอพัก แต่การส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหอพักว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อย ดังนั้นจึงควรสร้างความตระหนักในการเข้าร่วมกิจกรรมและเข้าร่วมในกิจกรรมภายในหอพักด้วยความสมัครใจ

5. ด้านการรักษาความปลอดภัย นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดบริการเกี่ยวกับการซ่อมหม้อไฟประจำปีการศึกษาภายในอาคารหอพักว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อย ดังนั้นทางมหาวิทยาลัยหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการจัดฝึกซ้อมหม้อไฟอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ส่วนในเรื่องของพนักงานรักษาความปลอดภัย ควรมีการฝึกอบรมก่อนการปฏิบัติงานจริง ควรเพิ่มการติดตั้งไฟฟ้าเพื่อให้แสงสว่างบริเวณทางเดินรอบๆหอพักหรือจุดที่อาจเกิดอันตราย และควรมีถังดับเพลิงประจำในแต่ละชั้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

2.2 ควรศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาและบุคลากรต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษาของเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

2.3. การวิจัยครั้งนี้ยังมีตัวแปรที่ไม่ได้นำมาศึกษาอีกหลายด้าน เช่น รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เป็นต้น ดังนั้นควรที่จะเพิ่มตัวแปรเหล่านี้ หรือตัวแปรอื่นๆ เข้าไปในการศึกษาการจัดบริการหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในครั้งต่อไปเพื่อจำได้ทำให้ผลการวิจัยมีประโยชน์กว้างขวางยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลเส อิมโอชา. (2538). การวิจัยเชิงประเมินหอพักศึกษิตนิเวศน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย :
วิจัยเชิงคุณภาพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กรมประชาสัมพันธ์. (2541). “หอพักเอกชนกับคุณภาพชีวิตนักเรียน นักศึกษา.”
กรมประชาสัมพันธ์. 4(41): 26 -33.
- กาญจนา แก้วแหยม. (2539). สภาพแวดล้อมและความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษาสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑารัตน์ ทับทอง. (2538). บทบาทของบุคลากร นิสิต นักศึกษาที่มีต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาใน
หอพัก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- ชัยวัฒน์ บุญาค. (2542). ปัญหาการดำเนินงานหอพักในมหาวิทยาลัย : บทบาทเจ้าหน้าที่อาจารย์
ผู้ปกครองหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาชุมชน. เอกสารประกอบการสัมมนา. กรุงเทพฯ:
ทบวงมหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชุมนศรี ชำนาญพุด. (2541). การจัดศูนย์ศึกษาและอาศัย : การพัฒนานักศึกษา แนวคิดและการ
ประยุกต์ใช้ในวิทยาลัยพยาบาล. ราชบุรี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี.
- ณฤมล ประภัสสร. (2547). ปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพักโครงการ
เพชรไฉยม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท ค.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2541). มาตรฐานกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ: กองบริการการศึกษา
ทบวงมหาวิทยาลัย.
- (2555). แผนการพัฒนานักศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11
(พ.ศ.2555-2559). กรุงเทพฯ: กองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทองเรือน อมรัชกุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิต ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์.
- ธนากร คำดา. (2554, 5 กันยายน). สัมภาษณ์โดย จิราภรณ์ ปกรณ์ ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางมด.

- ธิดารัตน์ บุญนุช. (2530). “รูปแบบการจัดหอพักให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ”, ใน รายงานวิจัย เรื่อง รูปแบบและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ภาคผนวก ข หน้า 137-156. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2543). การพัฒนากิจกรรมนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- ธีรวัฒน์ สุวรรณแพง. (2543). การจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยของนิสิตหอพักตาม “คำขวัญของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พื้นฐานการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา พุทธสุวรรณ. (2530). สภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครในทัศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์. (2532). การนำเสนอแนวทางการพัฒนาหอพักในมหาวิทยาลัยศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นิमित ไชยไร. (2538). การศึกษาความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงในแขวงหัวหมาก. วิทยานิพนธ์ คพ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บุรุษชัย จงกลนี้. (2525). การบริหารงานบริการและกิจการนักศึกษาระดับอุดมศึกษา.
 ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เบญญูทิพย์ ธนาคำ. (2554, 5 กันยายน). สัมภาษณ์โดย จิราภรณ์ ปกรณ์ ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางมด.
- ปภากร สุวรรณธาดา. (2538). การศึกษาความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประกอบ คูปรัดน์; และคณะ. (2533). โครงการวางแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี (2531-2545)
 โครงการวิจัยที่ 4.1: เรื่องบทบาทอุดมศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประหลม ไชยสาร. (2542). เจตคติและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีต่อการจัดบริการนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.

- พรจันทร์ ล่องสกุล. (2530). ปัญหาของหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของผู้บริหาร นิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พัทตรีวิภา ศุภโกศล. (2546). ความพึงพอใจของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการให้บริการงานหอพัก มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชณี กุสุมภ์. (2541, พฤษภาคม). "ข้อเสนอแนะในการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัย"วารสารสมอสาร. 24(275): 7.
- พันเลิศ ธัญญสิริ. (2537). การศึกษาลักษณะทางกายภาพของที่พักอาศัยของนักศึกษาบริเวณชุมชน โดยรอบสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ คพ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- แพรวไพลิน ช่วงชิง. (2554, 5 กันยายน). สัมภาษณ์โดย จิราภรณ์ ปกรณ์ ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางมด.
- ภิญญา ศักดิ์เพชร. (2541). การศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณ ที่มีต่อหอพักเอกชนและหอพัก มหาวิทยาลัยปีการศึกษา 2539: มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- มนตรี แย้มกสิกร. (2542). รายงานผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบของหอพักนักศึกษาสำหรับ มหาวิทยาลัยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2545). ระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ว่าด้วยหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- (2552). "แผนพัฒนานักศึกษา กิจกรรมนักศึกษา (2546-2552)," 50 บทความ เพื่อฉลอง 50 ปีแห่ง การก่อตั้ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มจร.กับการขับเคลื่อนองค์กร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. หน้า 49-53.
- (2549). รายงานประจำปี 2549. (2549). กรุงเทพฯ: งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี.
- (2555). คู่มือนักศึกษาหอพัก ประจำปีการศึกษา 2555. กรุงเทพฯ: สำนักงานหอพัก.
- มาณี ไชยธีรานุกัฒศิริ. (2543). รายงานการวิจัยเรื่อง หอพักกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.

- วีรืองรอง รัตนวิไลสกุล. (2542). ผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- รัชนีบุญย์ ฝิวสุพรรณ. (2542). การใช้ชีวิตในหอพักตามทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เริงชัย หมื่นชนะ; และคณะ. (2539). มนุษย์สัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรเศรษฐ์ นิธิอนันต์. (2541). การศึกษาความต้องการและปัญหาของนักศึกษาต่อการให้บริการด้านสวัสดิการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- วันชัย ธรรมสังการ. (2538, กรกฎาคม – ธันวาคม). “สภาพชีวิตความเป็นอยู่ความต้องการของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักหรือบ้านเช่าเอกชน : ศึกษากรณี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.” วารสารวิทยาการจัดการ. 13(2): 10-18.
- วัลลภ สุรทศ. (2543). การพักอาศัยในหอพักนิตินักศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณใกล้เคียง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2525). การบริหารงานด้านหอพัก นิตินักศึกษา : หลักการปัญหาและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- (2527). “นิตินักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา”. รายงานผลการวิจัย. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2528). งานบุคลากรนิตินักศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2530). งานบุคลากรนิตินักศึกษา. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2543). การพัฒนานิตินักศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร ศรีสะอาด. (2518). หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- วิจิตร สิ้นสิริ. (2534). นิสิตและสภาพแวดล้อม. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- วิชา เพชรขาว. (2531). การศึกษาปัญหาของนักศึกษาที่ประจำหอพักมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่าย
เอกสาร.
- วิไลวัจน์ กฤษณธฤติ; และสำเร็จ จันทรสวรรณ์. (2525). รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาสุขภาพจิต
และความต้องการด้านสวัสดิการหอพักของนิสิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: ภาควิชา
สังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วันชัย ธรรมสังการ. (2538, กรกฎาคม – ธันวาคม). “สภาพชีวิตความเป็นอยู่ ความต้องการของ
นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักหรือบ้านเช่าเอกชน : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.”วารสารวิทยาการจัดการ. 13(2): 10-18.
- ศิริชัย กาญจนวาสี; และคณะ. (2537). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ พิมพ์ทอง. (2546). ทักษะของนิสิตต่อการจัดการบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่าย
เอกสาร.
- สมหญิง สารโกศล. (2535). สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานหอพักนักศึกษาของ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์; และคณะ. (2531). รูปแบบและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิต
ใหม่มหาวิทยาลัยของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สิริธรรม ทิพทวี. (2543). การศึกษาทักษะของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อ
การดำเนินงานหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. ปริญญาานิพนธ์
กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สิวิกา ชูทอง. (2554, 5 กันยายน). สัมภาษณ์โดย จิราภรณ์ ปกรณ์ ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางมด.
- สุภัตรา สุภาพ. (2541). สังคมและวัฒนธรรมไทย คานิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). “แนวคิดการบริหารจัดการหอพักเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา”. บทสรุปจากผลการศึกษาวิจัย หนังสือ บทความและการประชุมสัมมนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2543). *มาตรฐานกิจการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: กองบริการการศึกษาล้านสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- สำเนา วิชาศิลป์. (2525). *หลักการกิจการนิสิต*. กรุงเทพฯ: กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2537). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและการบริการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2539). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานิสิตนักศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุชาติ มัสโอดี. (2528). การสำรวจแนวบทบาทนักศึกษาตามการรับรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพร ตั้งสมรพงษ์. (2542). “การพัฒนาบัณฑิตในยุคโลกาภิวัตน์”, ใน เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ เรื่อง การอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21. หน้า 76. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทุมพร จามรมาน. (2535). *ข้อสอบ : การสร้างและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ฟันนี่พับลิชชิง.
- อาทิตย์ คงนา. (2554, 5 กันยายน). สัมภาษณ์โดย จิราภรณ์ ปกรณ์ ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางมด.
- อำพร เดชก้อง. (2533). *รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์*. ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- Astin, Alexander W. (1968). *The College Environment*. Washington, D.C. : American Council on Education.
- Beattie, E., Cole. T.F.; & Watson, R. (2000, Fall). *Student Accommodation in an Ancient Scottish University : Determinants of Satisfaction*, Higher Education Abstracts. 35(3): 357.
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essentials of Psychological Testing*. 4 ed. New York: Harper. P. 161.

- Colwell, W.B.; & Gallagher, K.A. (1999, Winter). *From Sparks to Flames : The Legal Aspects of Fire Safety in Residence Hall*, Higher Education Abstracts. 34(2): 226.
- Decoster. David A.; & Phyllis Mable. (1974). *Student Development and Education in College Residence Halls*. Washington D.C.: American College Personnel Association.
- Fitzgerald, Laurine E.; & other. (1970). *College Student Personnel*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Feldman, K.; Newcomb, T. (1976). *The Impact of College on Student*. San Francisco: Jossey Bass.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5 ed. Auckland : McGraw – Hill.
- Gale, Marcellion. (1993). *An Examination of Student's Perception of their Residence Hall Environment in Relationship to Level of Cognitive Development Gender and Class*. Ed.D dissertation. The George Washington University.
- Kakka, S.S. (1968). "Adjustment and Self-Acceptance," Thesis Abstract Series. School of Education on, Indiana University, Indiana.
- Koontz, Harold; & Cyrinl O' Donell. (1973). *Principles of Management*. New York: McGraw – Hill Book Co.
- Korff, Michael; & Larry N. Horton. (1977). "Student Housing," in The International Encyclopedia of Higher Education. V.3. p. 735 – 743. San Francisco: Jossey-Bass.
- Krejcie, Robert V.; & Daryle W . Morgan. (1970,). *Determining Sample Size for Research Activities*. Education and Psychological Measurement. November, 607 – 609.
- Mueller, Kate H. (1961). *Student Personnel Work in Higher Education*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Packwood, W.T. (1977). *College Student Personnel Service*. Springfield, Illinois: Spring Field, Branner Stone House.
- Riker, Harold C. (1971). "Housing," in Handbook of College and University Administration : General. P.510 – 518. New York: McGraw – Hill.
- Seager, Paul W. (1961). *Proposed School Building Code for Thailand*. Indiana: Indiana University.

Sunstrom, Margaret J. (1992). *Optimizing Graduate Student Housing : A Margatin Model for Higher Education*. Dissertation Abstract International. DAL-A 51/103.736.

Thieke, William Scott. (1955). "A Model of Developmental Change in Freshman Students : Comfirming Chickering' s Theory of Student Development." *Dissertation Abstracts International*. 55(8): 2300-A.

Winston, Roger B : Anchors, Scott and Associates. (1993). *Student Housing and Residential Life : A Handbook for Professionals Committed to Student Development Goals*. San Francisco: Jossey – Bass Publishers.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. อาจารย์ ดร. ศรเนตร อารีโสภณพิเชษฐ

ตำแหน่ง อาจารย์

สถานที่ทำงาน สาขาวิชาอุดมศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. อาจารย์ ดร.สรกฤษ มณีวรรณ

ตำแหน่ง อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักนักศึกษา

สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

3. อาจารย์ ดร. จตุพล ยงศิริ

ตำแหน่ง อาจารย์

สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นหรือความรู้สึกของท่านที่มีต่อการจัดบริการหอพักในหอพักมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เพราะฉะนั้นจึงไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด ขอความกรุณาท่านตอบข้อคำถามทุกข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ตามความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ต่อไป

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

- ตอนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2** แบบสอบถามทักษะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักใน 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่

() ชั้นปีที่ 1

() ชั้นปีที่ 2

() ชั้นปีที่ 3

() ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า

3. ภูมิลำเนา

() กรุงเทพมหานคร

() ต่างจังหวัด ระบุ.....

4. คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีใน 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านการรักษาความปลอดภัย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความเกี่ยวกับการจัดบริการหอพักว่ามีความเหมาะสมในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว ซึ่งแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	การจัดบริการหอพักนักศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านกายภาพ						
1	สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น เตียงนอน ตู้เสื้อผ้า โต๊ะทำงาน ฯลฯ					
2	อาคารหอพักมีทำเลที่ตั้งดี					
3	การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโดยรอบหอพักมีความสะอาดเรียบร้อย					
4	ลักษณะโครงสร้างอาคารหอพักมั่นคงแข็งแรง					
5	บริเวณหอพักมีสถานที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ					
6	บริเวณหอพักมีโต๊ะนั่งเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา					
7	อาคารหอพักมีเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา					
8	บรรยากาศของหอพักเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้					
9	ระบบระบายอากาศในห้องพัก					
10	ขนาดพื้นที่ภายในห้องพัก					
11	แสงสว่างภายในและโดยรอบอาคารหอพัก					
12	การจัดบริเวณซักล้างและตากเสื้อผ้าของหอพัก					
13	ห้องอาบน้ำ ห้องสุขามีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา					
14	มีสถานที่จัดกิจกรรมสันทนาการ					
15	มีเสียงรบกวนภายในหอพักที่ก่อให้เกิดความรำคาญ					
16	บริเวณหอพักปลอดจากพาหะนำ					
17	สถานที่จอดรถของนักศึกษาหอพัก					
18	การจัดทางเดินเท้าระหว่างอาคารและบริเวณหอพัก					
19	ความสะดวกในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัย					
20	สถานที่รับรองญาติพี่น้องและเพื่อนๆที่มาขอพบนักศึกษา					
21	มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยและระบายน้ำในหอพัก					
22	การจัดระบบอินเทอร์เน็ตภายในอาคารหอพัก					

ข้อ	การจัดบริการหอพักนักศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการบริหาร						
1	การปรับปรุงระเบียบภายในหอพักสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
2	กำหนดเวลาเปิด - ปิด หอพัก					
3	ความยุติธรรมในการพิจารณาลงโทษนักศึกษาที่ฝ่าฝืนระเบียบหอพัก					
4	ความเอาใจใส่ของอาจารย์ประจำหอพักที่มีต่อนักศึกษา					
5	กฎระเบียบของหอพักมีความชัดเจน					
6	การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานหอพัก					
7	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดนักศึกษาเข้าพักในหอพัก					
8	จำนวนนักศึกษาแต่ละห้องต่อขนาดของห้อง					
9	นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของหอพัก					
10	กระบวนการเลือกกรรมการบริหารหอพัก					
11	จำนวนบุคลากรประจำหอพักเพียงพอกับการบริการนักศึกษา					
12	จำนวนอาจารย์ประจำหอพักที่ทำหน้าที่ให้บริการด้านคำปรึกษาและดูแลนักศึกษา					
13	การประสานงานระหว่างหอพักกับมหาวิทยาลัยทำได้รวดเร็ว					
14	ผู้บริหารหอพักให้ความเอาใจใส่ในการปรับปรุงหอพัก					
15	อัตราค่าธรรมเนียมห้องพักเหมาะสม					
16	การจัดบริการรับคำร้องเรียนจากนักศึกษากรณีที่นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการพักในหอพัก					
17	การประชาสัมพันธ์ของหอพักเกี่ยวกับข่าวสาร และประกาศต่างๆ					
18	การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับกฎระเบียบหอพัก					
19	ประสิทธิภาพการบริหารงานของคณะกรรมการหอพัก					

ข้อ	การจัดบริการหอพักนักศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
20	การเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ด้านต่างๆแก่นักศึกษา					
21	อาจารย์ประจำหอพักดูแลความเรียบร้อยและรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา					
22	อาจารย์ประจำหอพักมีความสามารถในการให้คำปรึกษาและดูแลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาหอพัก					
23	ความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่					
ด้านการบริการและสวัสดิการ						
1	จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพักต่อจำนวนนักศึกษาที่พัก เช่น ตู้ เตียง เก้าอี้ ฯลฯ					
2	ความแข็งแรงของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆประจำห้องพัก เช่น โต๊ะอ่านหนังสือ ชั้นวางรองเท้า ฯลฯ					
3	จำนวนโทรศัพท์สาธารณะบริเวณหอพักเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา					
4	การจัดบริการคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา					
5	การจัดบริการห้องส่วนรวมสำหรับดูโทรทัศน์					
6	การจัดบริการห้องสำหรับให้นักศึกษาทบทวน บทเรียน อ่านหนังสือ ทำรายงานและศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง					
7	การจัดบริการด้านการปฐมพยาบาล เช่น ยาสามัญประจำบ้าน อุปกรณ์การปฐมพยาบาลเบื้องต้น					
8	การจัดบริการน้ำดื่มสำหรับนักศึกษาถูกสุขลักษณะ					
9	การจัดบริการน้ำใช้สำหรับการชำระล้างสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวันของนักศึกษา					
10	การจัดบริการเกี่ยวกับจดหมาย/พัสดุภัณฑ์ให้แก่นักศึกษา					
11	การจัดบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันและข่าวสารต่างๆ					
12	การอำนวยความสะดวกเมื่อมีผู้มาติดต่อขอพบนักศึกษา					

ข้อ	การจัดบริการหอพักนักศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
13	การจัดบริการโรงอาหารและการจำหน่ายอาหารของหอพัก					
14	การจัดบริการซักรีดเสื้อผ้าสำหรับนักศึกษา					
15	การซ่อมบำรุงเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น					
16	การจัดอุปกรณ์ความปลอดภัยภายในหอพัก					
17	เครื่องนอนสำหรับนักศึกษาถูกสุขลักษณะ					
18	การให้บริการของบุคลากรดี					
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก						
1	การจัดปฐมนิเทศให้กับนักศึกษาที่เข้าพักใหม่					
2	การให้คำแนะนำของบุคลากรประจำหอพักเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษาหอพัก					
3	ความสะดวกในการยืม-คืนวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษาหอพัก					
4	งบประมาณจากทางหอพักสำหรับทำกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษาหอพัก					
5	รูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ เช่น ชมรม สันทนาการ โครงการอบรมเสริมสร้างบุคลิกภาพ ฯลฯ					
6	รูปแบบกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น ชมรมภาคอีสาน ชมรมดนตรีไทย ฯลฯ					
7	หอพักมีกิจกรรมด้านวิชาการ					
8	รูปแบบกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรมพัฒนาหอพัก ชมรมค่ายอาสาพัฒนา ฯลฯ					
9	การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบกิจกรรมภายในหอพัก					
10	การส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหอพัก					

ข้อ	การจัดบริการหอพักนักศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
11	กิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่มีประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษา					
12	ความหลากหลายของกิจกรรมที่ทางหอพักจัดให้นักศึกษา					
13	กิจกรรมที่จัดช่วยเสริมสร้างความสามัคคีของนักศึกษา					
14	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ					
15	นักศึกษาทราบข่าวการจัดกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
16	กิจกรรมที่จัดขึ้นได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก					
ด้านการรักษาความปลอดภัย						
1	การจัดระบบเวรยามรักษาความปลอดภัยประจำหอพัก					
2	คุณสมบัติในการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำหอพัก เช่น ความสุภาพ ความรับผิดชอบ ฯลฯ					
3	การจัดระบบป้องกันอัคคีภัยภายในอาคารหอพัก					
4	ความเพียงพอของถังดับเพลิงในอาคารหอพัก					
5	การซ้อมหนีไฟประจำปีการศึกษาภายในอาคารหอพัก					
6	ความสะดวกในการใช้บันไดหนีไฟภายในอาคาร					
7	การติดตั้งสัญญาณเตือนภัยภายในอาคารหอพัก					
8	การตรวจตราอุปกรณ์ป้องกันอัคคีไฟในอาคารหอพักให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ					
9	การให้แสงสว่างในเวลากลางคืนบริเวณทางเดินภายในอาคารและรอบๆหอพัก					
10	การให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนในการเข้า – ออกภายในอาคารหอพัก					
11	การตรวจตราบุคคลภายนอกที่มาพบนักศึกษาภายในหอพัก					
12	การรักษาความปลอดภัยโดยรอบหอพัก					
13	การรักษาความปลอดภัยภายในอาคารหอพัก					
14	บริเวณอาคารหอพักมีการกันรั้วรอบขอบชิด					
15	การติดตั้งอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย					

ข้อ	การจัดบริการหอพักนักศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
16	บริเวณหอพักปลอดภัยจาก พายุหรือน้ำโรค เช่น หนู แมลงสาบ เป็นต้น					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือคะ

ภาคผนวก จ

ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่น (α) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถาม

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α) ที่จัดไว้เท่ากับ 0.976
2. ค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อ

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามที่คะแนนของนักศึกษาต่อการจัดบริการห้องพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกายภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	4.42	12	4.54
2	4.37	13	4.69
3	4.41	14	4.47
4	4.45	15	4.45
5	4.35	16	5.44
6	4.38	17	4.49
7	4.47	18	4.47
8	4.40	19	4.56
9	4.29	20	4.54
10	4.44	21	4.69
11	4.45	22	4.47

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านบริหาร

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	4.36	13	4.25
2	4.63	14	4.69
3	4.49	15	5.41
4	4.34	16	3.93
5	4.52	17	3.68
6	4.36	18	3.33
7	4.63	19	3.68
8	4.40	20	3.34
9	4.29	21	4.98
10	4.83	22	3.76
11	4.10	23	3.61
12	4.16		

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านบริการและสวัสดิการ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	4.48	10	5.44
2	4.64	11	4.65
3	4.45	12	4.31
4	4.57	13	4.52
5	4.60	14	4.41
6	4.73	15	4.52
7	4.63	16	4.58
8	4.58	17	4.46
9	4.39	18	5.44

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านกิจกรรมภายในหอพัก

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	4.72	9	4.66
2	4.77	10	4.14
3	4.76	11	4.24
4	4.72	12	4.10
5	4.66	13	3.71
6	4.72	14	4.52
7	4.63	15	4.08
8	4.63	16	4.20

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการรักษาความปลอดภัย

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	4.41	9	4.48
2	4.30	10	4.50
3	4.43	11	4.44
4	4.33	12	4.64
5	5.39	13	4.41
6	4.38	14	4.48
7	4.45	15	3.97
8	4.49	16	4.59

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวจิราภรณ์ ปกรณ
วันเดือนปีเกิด	10 กรกฎาคม 2529
สถานที่เกิด	พระนครศรีอยุธยา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	6 หมู่ 3 ตำบลสำเภาล่ม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเตรียมมนานาชาติอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548	มัธยมศึกษาปีที่ 6 (แผนการเรียนคณิต-อังกฤษ) จาก โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2550	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์วาสุกรี
พ.ศ. 2552	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
พ.ศ. 2557	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการอุดมศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ